

Školní vzdělávací program

Naše málotřídní vesnická škola

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	Chyba! Záložka není definována.
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	2
3. CHARAKTERISTIKA ŠVP	6
4. UČEBNÍ PLÁN	16
4.1. Systém výuky	17
4.2 Přehled vyučovacích předmětů	18
5. UČEBNÍ OSNOVY	19
5.1 Vzdělávací oblast Jazyk a jazykové komunikace	19
5.1.1 Vzdělávací obor Český jazyk a literatura	19
<i>5.1.1.1 Název vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK</i>	19
5.1.1.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu.....	19
5.1.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Český jazyk.....	22
5.1.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk	25
5.1.2 Vzdělávací obor Cizí jazyk	35
5.2. Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace	43
5.2.1 Vzdělávací obor Matematika a její aplikace	43
5.2.1.1 MATEMATIKA	43
5.2.1.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika	43
5.2.1.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Matematika	45

5.2.1.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika.....	48
5.3 Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie	55
5.3.1 Vzdělávací obor Informační a komunikační technologie	55
5.3.1.1 VÝPOČETNÍ TECHNIKA	55
5.3.1.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu.....	55
5.3.1.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Výpočetní technika.....	56
5.3.1.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výpočetní technika	59
5.4 Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět	61
5.4.1 Vzdělávací obor Člověk a jeho svět.....	61
5.4.1.1 PRVOUKA.....	61
5.4.1.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Prvouka	61
5.4.1.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Prvouka.....	63
5.4.1.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Prvouka	66
5.4.1.2 PŘÍRODOVĚDA.....	72
5.4.1.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodověda.....	72
5.4.1.2.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Přírodověda	74
5.4.1.2.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PŘÍRODOVĚDA	76
5.4.1.3 VLASTIVĚDA.....	79
5.4.1.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Vlastivěda	79
5.4.1.3.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Vlastivěda	81
5.4.1.3.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VLASTIVĚDA	83
5.5 Vzdělávací oblast Umění a kultura	86
5.5.1 Vzdělávací obor Hudební výchova.....	86

5.5.1.1 HUDEBNÍ VÝCHOVA.....	86
5.5.1.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu.....	86
5.5.1.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Hudební výchova	87
5.5.1.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova	89
5.5.2 Vzdělávací obor Výtvarná výchova.....	93
5.5.2.1 VÝTVARNÁ VÝCHOVA	93
5.5.2.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu.....	93
5.5.2.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Výtvarná výchova	95
5.5.2.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova	97
5.6 Vzdělávací oblast Člověk a zdraví	100
5.6.1 Vzdělávací obor Tělesná výchova	100
5.6.1.1 TĚLESNÁ VÝCHOVA.....	100
5.6.1.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu.....	100
5.6.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Tělesná výchova	102
5.6.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova	104
5.7 Vzdělávací oblast Člověk a svět práce	113
5.7.1 Vzdělávací obor Člověk a svět práce	113
5.7.1.1 PRACOVNÍ ČINNOSTI	113
5.7.1.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu.....	113
5.7.1.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Pracovní činnosti	115
5.7.1.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Pracovní činnosti	117
5.8 Přílohy.....	121
5.8.1 Příloha č. 1: Dopravní výchova	121

5.8.1.1	1. ročník	122
5.8.1.2	2. ročník	123
5.8.1.3	3. ročník	124
5.8.1.4	4. ročník	126
5.8.1.5	5. ročník	128
5.8.2	Příloha č. 2: Finanční gramotnost.....	130
5.8.2.1	1., 2. ročník	136
5.8.2.2	3. ročník	136
5.8.2.3	4. ročník	136
5.8.2.3	5. ročník	137
5.8.3	Příloha č. 3: Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí	138
5.8.3.1	1. ročník	139
5.8.3.2	2. ročník	140
5.8.3.3	3. ročník	141
5.8.3.4	4. ročník	142
5.8.3.5	5. ročník	143
6.	HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ.....	144
6.1	Pravidla pro hodnocení žáků	144
6.1.1	Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků	144
6.1.2	Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou	145
6.1.3	Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků.....	146
6.1.4	Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií	147
6.1.5	Zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s § 15, odst.2 vyhlášky č.48/2005 Sb., včetně předem stanovených	149

6.1.6	Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace	150
6.1.7	Způsob získávání podkladů pro hodnocení	152
6.1.8	Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách.....	152
6.1.9	Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	153
6.1.10	Výchovná opatření	153

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

NÁZEV PROGRAMU

ŠKOLNÍ VZDĚLAVACÍ PROGRAM ZPRACOVANÝ PODLE RVP ZV

4

MOTIVAČNÍ NÁZEV

NAŠE MÁLOTŘÍDNÍ VESNICKÁ ŠKOLA

ÚDAJE O ŠKOLE:

NÁZEV ŠKOLY

Základní škola Kněžice, okres Nymburk

IČO, IZO

75 034 191, 102 374 767

ADRESA

Kněžice 5, 289 02

ŘEDITEL ŠKOLY

Mgr. Marcela Jiráňová

KONTAKTY

tel. 733 534 376, reditelstvi.zsknezice@seznam.cz

datová schránka: ys2tvnd

ZŘIZOVATEL

číslo účtu: 194 143 826/ 0300

NÁZEV

Obec Kněžice

ADRESA

Kněžice 37, 289 02

KONTAKTY

tel. 325 640 228, obec@obec-knezice.cz

starosta Milan Kazda

PLATNOST DOKUMENTU OD

DATUM

01.09.2019

PODPIS ŘEDITELE

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 GDPR)

RAZÍTKO

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Úplnost a velikost školy:

Základní škola Kněžice, okres Nymburk, jejím zřizovatelem sídlícím na adrese 289 02 Kněžice 37 je Obec Kněžice. Od 1. prosince 2002 se stala příspěvkovou organizací. Ředitelství školy sdružuje základní školu s 1. až 5. ročníkem, která má kapacitu 80 žáků i pro žáky vzdělávané dle § 41 a školní družinu s kapacitou 30 žáků.

Naše malotřídní škola je školou rodinného typu. Patří mezi inkluzivní školy.

Rodiče mají možnost volného přístupu do školy a domluvy konzultací s vyučujícími. Využíváme i třídní schůzky, dny otevřených dveří. Veřejnost je informována na webových stránkách: www.zs-knezice.cz

Prostorové a materiální podmínky školy:

Umístění školy je v jednopatrové budově, v patře budovy jsou umístěny dvě třídy, družina, místnost pro pracovní aktivity žáků. Pedagogický sbor má k dispozici prostornou místnost. V přízemí je šatna, místnost na cvičení, nářadovna, výdejna jídla, kabinet, hygienické zařízení, úklidová místnost.

Kmenové třídy jsou vybaveny funkčním nábytkem. Školní družina a herna jsou přizpůsobeny aktivitám žáků.

Ve třídách i v družině je ICT vybavení na velmi dobré úrovni. Audiovizuální technika (interaktivní tabule, dataprojektor, počítače, notebooky, tablety, čtečky knih, kopírky...). Škola dbá na nové učebnice. Učebnice mají i žáci nižších ročníků doma. Poskytujeme různé typy učebnic ke zkvalitnění výuky (nakladatelství TAK TIK, FRAUS, NOVÁ ŠKOLA, ALTER). Škola využívá učebnice, didaktické pomůcky, informační techniku a další potřeby a pomůcky, které zlepšují efektivní vyučování a podporují aktivitu a tvořivost žáků.

Tělovýchovné zařízení je bezpečné.

Školní zahrada (ODPOČINKOVÁ A VÝUKOVÁ ZAHRADA V PŘÍRODNÍM STYLU ZÁKLADNÍ ŠKOLY KNĚŽICE, OKRES NYMBURK) Je realizována z rozhodnutí č. 08951862 o poskytnutí finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí ČR. Je připravena pro realizaci ŠVP školy a školní družiny.

Pro učitele máme prostory, které jsou vybavené odpovídajícím úložným nábytkem, můžeme konstatovat, že zázemí pro přípravu učitelek a jejich odpočinek. Místnost také slouží k ošetřování žáků a krátkodobému pobytu poraněného.

Kabinet pro pomůcky na škole je zřízen.

Na škole je vybudována studijní zóna pro učitelky i žáky, je volně přístupná.

Prostory pro osobní hygienu žáků a učitelů: WC, umývárna odpovídá příslušným normám.

Výdejna stravy je účelně vybavena, včetně myčky nádobí. Obědy jsou dodávány na základě smlouvy uzavřené se ŠJ Kněžice. Dohled nad žáky plní po dohodě se ŠJ Kněžice škola v rámci zkvalitnění výdeje pokrmů. Každý školní rok je obnovena smlouva se školní jídelnou.

Školní družina + třídy jsou vkusně upraveny pracovním i odpočinkovým nábytkem pro setkávání žáků, rodičů, přátel školy. Škola se prezentuje při organizování akcí, např. VESNICE ROKU..., na podporu zdraví, SKUTEČNĚ ZDRAVÁ ŠKOLA od 4.11.2017 bronzový odznak, výcvikem bezpečného chování mladých strážců ZŠ Kněžice (Mgr. Tomáš Ulrich, OZO v prevenci rizik v BOZP), environmentální výchovy, filmování a dalších.

Šatna je určena pro odkládání oděvů a obuvi i pedagogického sboru.

Podmínky pro hygienické a bezpečné vzdělávání a život školy:

Škola dbá na zjištění pitného režimu, včetně PROJEKTU OVOCE DO ŠKOL a PROJEKTU Mléko do škol. Při oslavách svátků a narozenin žáků zařazujeme ovocné a zeleninové oslavy. Ve škole platí zákaz kouření, pití alkoholu a používání jiných škodlivých látek. Lékárnička je na přístupném místě, včetně Požární poplachové směrnice.

Psychosociální podmínky:

Prvořadým cílem pro naši malotřídku je vytváření pohodového prostředí, zdravého učení a otevřeného partnerství mezi žáky, učiteli a vedením školy, rodiči, zřizovatelem. Podporujeme otevřenost a partnerství v komunikaci. Důležitá je úcta, tolerance, uznání, empatie. Spolupráce, pomoc druhému. Úcta ke stáří.

Naši školu budujeme na principech svobody, odpovědnosti, spolupráce.

Bereme v potaz respekt k potřebám jednotlivých žáků a učitelů a jejich osobních problémů. Využíváme formy přiměřené věku žáků. Důraz dáváme na emoce.

Škola dbá na ochranu žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy (STRATEGICKÝ DOKUMENT K PREVENCI A ŘEŠENÍ ŠIKANY ze dne 1. 9.2015).

Personální podmínky:

Pedagogičtí pracovníci splňují podmínky stanovené zákonem č. 563/2004 Sb.

Škola rodinného typu podporující inkluzivní vzdělávání, které je nejefektivnějším prostředkem boje proti diskriminačním postojům.

Škola není jen místem pro získávání dovedností a znalostí, ale poskytuje i přirozený prostor pro nácvik sociálních dovedností a morálního chování. Žáci bez speciálních vzdělávacích potřeb jsou vedeni k tomu, aby se naučili komunikovat a pracovat se spolužáky, kteří mají speciální vzdělávací potřeby. Škola vede žáky k toleranci a k porozumění. Žáci s vývojovými poruchami se učí porozumět, jak se mají chovat ve skupině.

Škola si klade za cíl, aby žáci byli spokojeni.

Škola vychází z přesvědčení, že žáci jsou osobnosti, které mají určité výchozí schopnosti, dovednosti a osobnostní rysy. Úkolem naší školy je poskytnout žákům takové edukační prostředí, ve kterém žáci najdou optimální podněty pro svůj rozvoj.

Škola maximálně uplatňuje možnosti inkluzivního vzdělávání, které je individualizované, vnitřně a podle možností a potřeb vnějšně – diferenciované. Využívá kombinace řady možností, jejichž vhodnost a účelnost se liší podle jednotlivých předmětů, věků žáků a často podle konkrétního stavu v dané třídě.

Škola nabízí pomoc výchovného poradce, speciálního pedagoga. Škola preferuje týmovou spolupráci, asertivní chování.

Organizační podmínky

Na realizaci ŠVP se podílí celý pedagogický sbor.

Základní pravidla života škola projednává se zákonnými zástupci telefonicky, emailem, důraz klademe na osobní jednání po domluvě.

Dlouhodobé projekty a další aktivity školy

Pedagogové vzájemně spolupracují na školních projektech. Pořádáme kulturní akce pro veřejnost. Třídní kolektivy doplňují výuku návštěvami divadel, vycházkami do okolí a dalšími akcemi, které pro ně učitelé připraví např. setkání s členy Policie, Červeného kříže ap. Dlouhodobé projekty – Moje knihovnička/ tento projekt je založen na tvorbě vlastních výukových textů vycházející z didaktického systému utvářeného na naší škole, které postupně směřují k rozvoji klíčových kompetencí žáků. Dalšími projekty jsou RECYKLOHRANÍ a mezinárodní program LES VE ŠKOLE, včetně ověřování metodiky, LEXIKON BEZPEČNÉHO CHOVÁNÍ MLADÝCH STRÁŽCŮ ZŠ KNĚŽICE, PROJEKT BEACON PRO ŠKOLY A ZŘIZOVATELE (v rámci dohody o spolupráci při podpoře školních projektů za účelem energetických úspor v rámci projektu Propojení evropských a národních opatření ochrany klimatu (BEACOM) SEVEN, The Energy Efficiency Center, z.ú. od 1.10.2018, „Kapku šetřím“ od 7.11.2018.

Každoročně je ve škole vytvářen aktuální program EVVO, v jehož rámci chceme prosazovat rozvoj udržitelného stylu života, např. třídíme odpady, sbíráme papír. Při svozu spolupracujeme s firmami WEGA RECYCLING s r.o., ASEKOL s r.o. a ECOBAT s r.o.

Projekt Naše OBEC.

Úzce spolupracujeme se zřizovatelem – Obec Kněžice. Jsme aktivní při přípravě soutěží. Např. soutěž o VESNICI ROKU. Škola získala – ocenění v soutěži „VESNICE ROKU 2013“, ocenění Oranžová stuha Středočeského kraje roku 2013 a 2. místo v celostátní soutěži Oranžová stuha České republiky – obec-knezice.cz

Během školního roku realizujeme několik výuk rozličně tematicky zaměřených. Obsah vychází z kulturních tradic momentální nabídky vzdělávacích institucí a aktuálně výchovně vzdělávacích potřeb naší školy.

Připravujeme programy pro naše starší obyvatele z DPS Kněžice.

PLAVECKÝ VÝCVIK zařazujeme od 1. do 5. ročníku. Jsme škola, která podporuje ZDRAVÍ.

Při škole pracuje Školská rada, je významným orgánem s řadou pravomocí, která byla zřízena ze zástupců obce, učitelů a rodičů v roce 2005. Její členové projevují o dění ve škole zájem a svými podněty přispívají k jejímu vylepšování.

Škola spolupracuje s malotřídními školami: ZŠ Běrunice, ZŠ a MŠ Opočnice. Pravidelně se účastníme – TURNAJE MALOTŘÍDÍCH ŠKOL (pohybové aktivity).

Škola spolupracuje s místní lidovou knihovnou.

Škola spolupracuje s PPP.

Pokusné ověřování HODINA POHYBU NAVÍC od 30. 5. 2016, nově SPORTUJ VE ŠKOLE.

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

Motto:

„Vesničko má, všemi kořeny jsi zarostlá ve mně, minulost čtu z polí, luk a lesů, budoucnost vidím v dětech.“
(univerzitní profesor MUDr. Ervín Černý – Křetínský, DrSc)

Vize školy

Naše škola je místem aktivního a radostného poznávání, místem, které poskytuje svým žákům základní vzdělávání, připravuje žáky pro život v nové otevřené Evropě. Chceme, aby škola byla perspektivní i pro své zaměstnance a je školou, kde pedagogický sbor rád pracuje a kde jsou učitelé motivováni k dalšímu profesionálnímu růstu. Jsme moderní školou, a to nejen vybavením, ale i využíváním moderních přístupů k žákům, kterým škola poskytuje vzdělání prvního stupně.

Základní dokumentem je ŠVP, Je volně k dispozici na veřejně přístupném místě ve škole v odpočinkové místnosti v I. patře.

Vize naší školy je založena na objektivní reflexi reálných potřeb společnosti a je v souladu se zdroji, kterými naše škola disponuje.

ŠVP ZV vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP ZV a z koncepce, která vznikla analýzou vlastních možností a schopností pedagogů, požadavků rodičů a organizací školy, školy málotřídní. Individuální vzdělávání.

- Zaměření naší školy není nahodilé. Okolí a okolní příroda nás inspirovala k environmentální výchově žáků. Málotřídní škola, která musí připravit žáky na přechod do plně organizované školy. Jednání s rodiči vedeme na třídních schůzkách a kdykoli podle potřeb rodičů.
- Spolupracujeme s MŠ Kněžice, ZŠ Běrunice, ZŠ Opočnice.
- Spolupracujeme s Obecním úřadem Kněžice, Chroustov, Sloveč...
- Spolupracujeme se Školskou radou.
- Zveme rodiče do výuky, na akce, den otevřených dveří...

Profil žáka

Profil žáka definuje úroveň naplňování klíčových kompetencí stanovenou pro všechny žáky.

Pro žáky v individuálním vzdělávání máme zavedena PORTFOLIA, ukázky toho, co má žák zvládnuto. Portfolia jsou nepostradatelnou součástí rozhovorů a hodnocení.

Pravidelnou součástí je reflexe.

Výchovné a vzdělávací strategie

Motto: „Klíčové kompetence nemůže žákům pomáhat vytvářet a rozvíjet ten, kdo si je dosud nevytvořil a v sobě nerozvíjí.“

Společné postupy na úrovni školy, uplatňované ve výuce i mimo výuku, jimiž škola cíleně utváří a rozvíjí klíčové kompetence žáků.

Zde uvádíme příklady několika konkrétních postupů, metod a forem práce, aktivit, které podporují rozvoj jednotlivých klíčových kompetencí na naší škole:

Klíčová kompetence	Jak ji naplňujeme u nás
Strategie směřující ke KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ podněcovat žáky k pozitivnímu myšlení, logickému uvažování	• Učíme žáky nebát se problémů. • Využíváme problémových úloh obsažených v testech Scio. • Využíváme metod dramatické výchovy k řešení konfliktních situací. • Spolu se žáky řešíme situace, které vznikají při vyučování i mimo něj – konflikty mezi žáky, problémy s kázní a s chováním, nedodržení pravidel, komunikace s jinými lidmi. • Podporujeme týmovou spolupráce při řešení problémů. • Vedeme žáky vyslechnutí názorů druhých, k diskusi, k vyjádření vlastního postoje, stanoviska a k argumentování, k pomoci druhému. • Vedeme žáky k samostatnému řešení problémů (najít si vhodné informace, požádat o pomoc, řešit nedorozumění...) ve škole i mimo školu. • Učíme asertivnímu chování. • Nabízíme řešení problémů s výchovným poradcem a metodikem prevence...

Strategie směřující ke KOMPETENCI KOMUNIKATIVNÍ vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci	• Budujeme pravidla partnerské oboustranné komunikace mezi žáky a učitelem, mezi žáky navzájem, mezi žáky a dalšími osobami. • Využíváme ranní kruh komunikace verbální i nonverbální k vyjádření názorů, k výměně informací a k řešení problémů. • Netolerujeme agresivní, vulgární projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů. • Realizujeme projekty, při kterých žáci musí komunikovat s různými lidmi a různými prostředky (ústně, písemně, telefonem, e-mailem...). • Organizujeme projekty napříč školou, při kterých se setkávají a spolu pracují žáci různých tříd a ročníků. • Připravujeme výstavy a vystoupení žáků na školní akademii, pro děti z mateřských škol, pro důchodce, pro rodiče, pro spolužáky, pro obec Kněžice, Dubečno, Chroustov, Osek, Dvořiště a okolí. • Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a školy na veřejnosti.
Strategie směřující ke KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých	• Minimalizujeme používání frontální výuky, podporujeme skupinové a kooperativní vyučování. • Učíme žáky pracovat ve skupinách a rozvíjet schopnost žáků zastávat různé role ve skupině. • Budujeme pozitivní školní a třídní klima. • Vytváříme společně pravidla vzájemného soužití a vracíme se k jejich naplňování. • Zařazujeme projekty do výuky žáků. • Využíváme metod dramatické výchovy k sociálnímu učení. • Proměňujeme skupiny, ve kterých se děti učí. • Umožňujeme žákům objevovat v sobě dobré stránky, hodnoty, příležitosti. • Podporujeme integraci žáků se speciálními potřebami do třídních kolektivů. • Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. • Monitorujeme sociální vztahy ve třídě. • Učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, a mezi žáky a učiteli. • Seznamujeme žáky a rodiče se školním řádem, zdokonalujeme jej z hlediska práv i povinností žáků, rodičů i učitelů a dalších pracovníků školy...
Strategie směřující ke KOMPETENCI OBČANSKÉ	• Realizujeme slabikář dětských práv (Vím, co smím). • Respektujeme individuality ve školním a třídním kolektivu.

vychovávat žáky jako svobodné občany plnící své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých...	• Vytváříme příležitosti k jednání v duchu občanských práv a povinností: aktivní řešení problémů, pomoc starým občanům, třídění odpadu... • Seznamujeme žáky s EU, jejíž jsme členy. • Monitorujeme chování žáků a včas přijímáme účinná opatření. • Využíváme pomoci a zkušeností odborníků (PPP, POLICIE – besedy, Červený kříž...) • Kázeňské přestupky řešíme individuálně, princip kolektivní viny a potrestání nepřipouštíme. • Při kázeňských problémech žáků hledáme příčinu. • Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní...) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům. • Vždy jsme připraveni podat žákům pomocnou ruku. • Snažíme se v žácích budovat hrdost na školu, do které chodí, která jim také patří, kterou spoluvytvářejí, ovlivňují její jméno, mohou ji reprezentovat na veřejnosti, např. na výletech, školách v přírodě, v soutěžích...
Strategie směřující ke KOMPETENCI PRACOVNÍ vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, používat vhodné materiály... Naučit žáky chránit své zdraví.	• Zařazujeme pracovní činnosti přiměřené možnostem dětí, přičemž vycházíme z toho, že pro naše žáky je hlavní prací učení. • Nabízíme zajímavé činnosti pro chlapce i dívky. • Dbáme na bezpečnost práce dětí. • Vedeme žáky k osvojování si pracovních a hygienických návyků. • Vedeme žáky k samostatnosti (plánování a organizace práce, příprava pomůcek, dokončení práce, ocenění práce, úklid). • Organizujeme dílny zaměřené na vyrábění výrobků k lidovým tradicím a svátkům (Velikonoce, Vánoce, Den matek...), při kterých si žáci mohou vybírat podle zájmů zajímavé pracovní činnosti. • Naplňujeme cíle ekologické výchovy, obec Kněžice-Evropská cena za energetickou efektivnost, European Energy Award, EEA. Bioplynová stanice, která je hlavním zdrojem energie v místě a za další úsporná opatření zvýšení efektivity veřejného osvětlení... • Věnujeme pozornost povoláním, která existují, a povoláním rodičů žáků, často v projektech. • Organizujeme exkurze na různá pracoviště: ZOO, pekárny..., v místě bydliště nebo v rámci školy v přírodě. • Vytváříme situace podle možností k práci na školní zahradě, přípravě pokrmů... (např. školní akademie...) • Čistá škola.

V současné době se však zajímáme kromě vymezení vlastního učiva především jeho účelností pro žáka. Neptáme se jen, co se má žák naučit, tedy na učivo, ale hlavně na to, jak žákovi dané učivo prospěje, jak ho obohatí. Ptáme se tedy, jak určité poznatky žákům prospějí, jak ovlivní jeho rozvoj, co mu jejich

zvládnutí umožní a co žák po jejich osvojení dokáže. V centru naší pozornosti je tak zřetelně účelnost daného obsahu vyučování: jde nám především o to, jak konkrétní učivo žáka osobnostně rozvine, což vede ovšem i zpět k učivu samému a přehodnocení jeho jednotlivých položek. Ukazuje se, že pro rozvoj žáka je daleko cennější, aby se naučilo s různými informacemi a poznatky účelně nakládat, než aby je jen přejímalo a budovalo si tak sumu vědomostí.

Proto mluvíme o určitých kompetencích k jejichž vytvoření u žáků bychom měli učením a vyučováním směřovat.

Škola by neměla být tím „nutným zlem“, kterým v určitém věku, musí všichni projít, ale místem vzájemného setkávání a bezpečného prostředí motivujícího k zájmu o vzdělání. Měla by být místem, ve kterém by se měly setkat zájmy žáků, učitelů a rodičů.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami včetně žáků mimořádně nadaných

Ve shodě s novou úpravou školského zákona RVP ZV mají žáci právo na podpůrná opatření. Podpůrná opatření 1. stupně škola poskytuje bez doporučení ŠPZ na základě Plánu pedagogické podpory, podpůrná opatření 2. a vyššího stupně na základě doporučení ŠPZ.

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření jsou realizována školou a školským zařízením tak, aby žáci s podpůrnými opatřeními byli plně zapojeni do vzdělávání s ohledem na jejich individuální možnosti a schopnosti. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví dle vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními (dále PO) se ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Cílem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením jsou stanovena vyhláškou č. 27/2016 Sb. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem, podle kterého lze vytvořit IVP, je-li doporučeno ŠPZ jeho vytvoření. V IVP je možné na doporučení ŠPZ (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené v RVP ZV, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima. K úpravám očekávaných výstupů stanovených v RVP ZV se využívá podpůrné opatření IVP, které umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání,

případně je možné přizpůsobit i výběr učiva. Upravené (minimální) očekávané výstupy pro žáky I lehkým mentálním postižením podle RVP ZV musí být na vyšší úrovni, než jsou očekávané výstupy stanovené pro ZŠS. Tyto úpravy budou rozpracovány v IVP.

K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením). To znamená, že části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem. V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů), týkající se učebních plánů.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence (viz RVP ZV). Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče určuje v závislosti na stupni podpory ŠPZ, škola na předměty speciálně pedagogické péče využije disponibilní časovou dotaci. Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními.

Naše škola je otevřena pro vzdělávání žáků, kterým jsou přiznána podpůrná opatření. Spolupracujeme s Pedagogicko-psychologickou poradnou Nymburk, Jičín, Kolín. Žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními jsou integrováni v běžné třídě.

Na základě doporučení ŠPZ mohou být žáci s PO 2–5 vzdělávání a hodnocení podle individuálního vzdělávacího programu (IVP), který je zpracován na základě školního vzdělávacího programu a vychází ze specifických vzdělávacích potřeb žáka. IVP může upravovat obsah, formu a podmínky vzdělávání žáka a je sestaven třídním učitelem a vyučujícími příslušných předmětů. V případě žáků s LMP mohou být upraveny na základě doporučení ŠPZ i očekávané výstupy, viz RVP ZV. V IVP bývá upravena i forma hodnocení žáků s PO. Na tvorbě IVP škola spolupracuje s ŠPZ, které má žáka na starosti. IVP vyučující vyhodnocují jedenkrát ročně, zpravidla na konci školního roku. K žákům s doporučeným podpůrným opatřením druhého stupně, kteří nejsou vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu, je přistupováno na základě doporučení ŠPZ a podle platných předpisů.

Obsah vzdělávacího procesu se zásadně neliší od vzdělávání ostatních žáků. Každý z žáků má podle své potřeby vždy možnost požádat vyučujícího o individuální konzultaci.

a) Školní vzdělávací program u žáků se **speciálními vzdělávacími potřebami** naplňujeme formou individuální integrace pomocí těchto programů:

- vyhledáváme žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a trvale je sledujeme,
- úzce spolupracujeme s pedagogicko-psychologickou poradnou (Nymburk, Chlumec n. C., ...),
- vytváříme individuální vzdělávací plány podle doporučení PPP, škola případně upravuje výstupy pro daného žáka, případně obsah vzdělávání
- speciální pedagog na škole (Univerzita Karlova Praha, stání závěrečné zkoušky psychopedie, somatopedie, logopedie), výchovný poradce s plnou kvalifikací
- spolupracujeme s rodiči a provádíme osvětu v této oblasti,
- snažíme se nabízet pozitivní a vstřícné školní prostředí,

- konkrétní pedagogická opatření:
 - u žáků uplatňujeme individuální přístup, používáme odlišné metody výuky a hodnocení, respektujeme individuální tempo, posilujeme motivaci, uplatňujeme vhodné formy komunikace
 - nabízíme kompenzační a didaktické pomůcky, výukové programy
 - respektujeme doporučení PPP, jiných odborných pracovníků...

b) Vzdělávání žáků se **sociálním znevýhodněním**. Žáci z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním a ekonomickým postavením jsou častěji ohroženi sociálně patologickými jevy. Dlouhodobým cílem školy je integrace žáků s odlišného kulturního a sociálně znevýhodňujícího prostředí. Důležitou roli zde hraje učitel, který zná své žáky i jejich rodinné prostředí, volí vhodné přístupy a vytváří ve škole i ve třídě společenské klima.

Podmínky pro úspěšné vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním:

- individuální nebo skupinová péče
- menší počet žáků – výhody málotřídní školy
- pravidelná komunikace a zpětná vazba
- spolupráce se speciálním pedagogem a sociálním pracovníkem ...

c) Pro vytváření pozitivního klimatu **mimořádně nadaným žákům** je zapotřebí dostatek vnímavosti okolí ke specifikům žáka a vytvoření dostatečně podnětného prostředí.

Při vzdělávání nadaných žáků by měl způsob výuky žáků vycházet důsledně z principů individualizace a vnitřní diferenciaci.

Příklady pedagogicko-organizačních úprav:

- individuální vzdělávací plány,
- zadávání specifických úkolů,
- zapojení do samostatných prací a projektů,
- vnitřní diferenciaci žáků v některých předmětech,
- účast ve výuce některých předmětů se staršími žáky,
- podíl při výzdobě školy.

Dále nabízíme:

- možnost uplatnění tvůrčích sil v samostatných školních projektech ekologického či literárního zaměření či v oborových soutěžích (RECYKLOHRANÍ...)
- prohloubení učiva zadáváním samostatných prací a problémových úloh,
- využíváním dětí při prezentacích školy,

- rozvoj schopností při skupinovém vyučování – např. mohou žáci pomáhat učiteli,
- respektujeme odlišný způsob komunikace těchto žáků,

Průřezová témata

Co jsou průřezová témata a jaký je jejich smysl

Průřezová témata jsou novým prvkem ve vzdělávání a jejich obsah reflektuje aktuální problémy dnešního světa. Zdůrazňují multikulturní, demokratický, globální a proevropský aspekt výchovy a vzdělání. Přispívají k osobnostnímu a sociálnímu rozvoji žáka, získávání základního vývoje mediální gramotnosti a vnímání environmentální problematiky. Procházejí napříč vzdělávacími oblastmi, propojují vzdělávací obsahy různých oborů a umožňují přistupovat ke vzdělávacímu obsahu komplexně. Jsou důležitým formativním prvkem a podílejí se na utváření a rozvíjení klíčových kompetencí.

Smyslem průřezových témat není jen doplňovat vzdělávací obsah vyučovacích předmětů, ale otevřít žákům perspektivy poznání a umožnit jim získat zkušenosti, které využijí v každodenním životě. Poskytují příležitosti pro individuální rozvoj a uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou komunikaci a spolupráci.

Mohou působit na celkovou atmosféru školy a na utváření vzájemných vztahů školy.

Pro mnohé učitele je problematika stejně nová jako pro jejich žáky (uplatňujeme další vzdělávání učitelů). Učitel, který najde v průřezových tématech vlastní obohacení a obohacení své dosavadní pedagogické praxe, bude jistě citlivě a ve smyslu poslání průřezových témat postupně hledat a nalézat vhodné způsoby k hodnocení své práce, žáků a průřezových témat samotných.

Žáky je třeba pro poznání motivovat, a ne odrazovat tím, že je budeme „známkovat“ za to, že něco nevědí, mají jiný názor, nebo je zajímají zcela jiné věci než nás.

Na 1. stupni málotřídní ZŠ je zřetelné, že naplňování jednotlivých tematických okruhů průřezových témat nemůže být úplné, ale bude se ve výběru dílčích kroků podřizovat pedagogickému záměru a zvláštnostem žáků na 1. stupni ZŠ, zvláště věkovým a mentálním.

Průřezová témata jsou nedílnou součástí našeho školního vzdělávacího programu a jsou realizována několika způsoby:

formou školních projektů

- školní projekty mohou být realizovány v rámci jednoho předmětu nebo mohou být celoškolní. Mohou se lišit i svým rozsahem – mohou být krátkodobé (dny až týdny), střednědobé (několik měsíců) či dlouhodobé (roční i víceleté). Projekty v rámci jednotlivých předmětů jsou plně v kompetenci jednotlivých pedagogů, v případě, že se jedná o rozsáhlejší projekt je vhodné s ním seznámit ostatní pedagogy.

Průřezová témata jsou zapisována do třídních knih.

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata (viz. Tabulka):

Průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova OSV
Výchova demokratického občana VDO
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech VMEGS
Multikulturní výchova MkV
Environmentální výchova EV
Mediální výchova MV

Do výuky je zařazena dopravní výchova (*Dopravní výchova – Příloha 1*), žáci se seznamují se světem financí (*Finanční gramotnost – Příloha 2*), osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích (*Ochrana člověka za mimořádných událostí – Příloha 3*).

Jedním z hlavních nástrojů je realizace cílů vyplývajících z vize ŠVP, který naplňuje školní vzdělávací program, který naplňuje výchovné a vzdělávací cíle RVP ZV. Filosofie programu vychází z filosofie otevřené společnosti. Opíráme se konstruktivnost a teorii morálně kognitivního vývoje dítěte.

Je orientovaná na žáka. Základem je víra v demokratické principy.

Žáci v demokratických třídách jsou povzbuzováni k vyjadřování vlastních názorů. Podporujeme vzájemný respekt ve vztazích mezi dětmi a dospělými.

Postoje žáků – přijmout změnu a vyrovnat se s ní. Snažit se rozpoznat problém a řešit jej s pomocí spolužáků a pedagogů.

Myslet a pracovat tvořivě, využívat představivost.

Vzájemně spolupracovat, být tolerantní k individuálním, kulturním a etnickým odlišnostem.

Strategie, které jsou respektovány učiteli:

- individuální přístup ke každému žákovi,
- integrované učení hrou a činnostmi,
- plánování a pozorování,
- aktivní účast rodičů,
- profesní a osobnostní růst pedagogů,
- učivo je do jisté míry určováno zájmy žáků a učitel je přizpůsobuje požadavkům a potřebám,
- jsou rozvíjeny schopnosti žáků a jejich pozitivní vztah k učení a práci,

Klademe důraz na hodnocení, hlavním smyslem je umožnit žákům, aby se naučili ohodnotit sami sebe.

Součástí je také činností učení, které vede žáky ke spolupráci, vynalézavosti. Nelze naučit vše. Je nutné osvojit si základní poznatky o životě kolem sebe.

Motivujeme žáky přiměřeně věku. Dáváme žákům individuální prostor pro učení, protože stejných výsledků nelze dosáhnout u všech žáků za stejnou dobu.

Cílem je zapojit do učení co nejvíce smyslů. Realizujeme učení činnostmi, pozorováním, mluvíme o pozorovaných jevech, vyslovujeme závěry – objevujeme.

4. UČEBNÍ PLÁN

Vzdělávací oblasti	Předměty	1.stupeň 1. - 5.ročník Časová dotace					
		1.	2.	3.	4.	5.	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	7+2	7+2	7+1	7	7	35+5
	Anglický jazyk			3	3+1	3+1	9+2
Matematika a její aplikace	Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	20+5
Informační a komunikační technologie	Výpočetní technika					1	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2			6
	Přírodověda				1+1	1+1	2+2
	Vlastivěda				2	2	4
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
	Výtvarná výchova	1	1	2	2	1	7
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5
Průřezová témata							0
Disponibilní časová dotace		3	3	2	3	3	14
Celková povinná Časová dotace		21	21	24	26	26	104+14 118

POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU:

ČJ – posílen o 5 disponibilní hodiny (v 1., 2. a 3. ročníku)

- z důvodu rozvíjení čtenářské gramotnosti a logopedické nápravy

M – posílen o 5 disponibilní hodiny (1., 2., 3., 4., 5. ročník)

- z důvodu rozvíjení finanční gramotnosti

AJ – posílen o 2 disponibilní hodiny (4., 5. ročník)

- z důvodu rozvíjení a podpory výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech

PŘ – posílen o 2 disponibilní hodiny (4. 5. ročník)

- z důvodu rozvíjení environmentální výchovy a výchovy ke zdraví

4.1. Systém výuky

Výuka podle ŠVP probíhá v 1. – 5. postupném ročníku ZŠ. ŠVP (RVP) rozlišuje tři vzdělávací období:

1. období	1. – 3. ročník
2. období	4. – 5. ročník
3. období	6. – 9. ročník. – toto období neprobíhá na naší škole

ŠVP na základě RVP vymezuje orientační výstupy na konci 1. období a závazné výstupy na konci 2. období.

Základní vyučovací jednotkou je vyučovací hodina (45 min). Rozvrh hodin v týdnu není v ŠVP chápán jako dogma. Učitelé si mohou po dohodě s vedením školy rozvrhnout denní (týdenní) program výuky při zachování časových proporcí jednotlivých předmětů v týdnu. Kromě vyučovací hodiny lze realizovat výuku i jiným typem vyučovací jednotky s odlišným časovým úsekem při dodržení zásad hygieny školní práce (přestávky, relaxace apod.). Při realizaci dílčích školních programů a projektů je nutné respektovat závaznost minimálních hodinových dotací pro jednotlivé vyučovací předměty v daném ročníku.

Metody a formy výuky ŠVP nestanovuje závazně – nechává na vyučujícím, aby pro dosažení očekávané kompetence zvolil sám takové metody a formy výuky, které budou vést k očekávanému efektu. Použité formy a metody by měly v dětech vyvolávat touhu po poznávání, provokovat jejich zvědavost, stimulovat kladné rysy lidské povahy a měly by vždy směřovat k získání určité aktivní dovednosti. Respektování osobnosti žáka a uplatňování principu pozitivní motivace by měly být neodmyslitelnými prvky práce vyučujícího.

4.2 Přehled vyučovacích předmětů

Vyučovací předměty na I. stupni

Zkratka	Název vyučovacího předmětu	Poznámky k vyučovacím předmětům	Vzdělávací obor	Vzdělávací oblast
Čj	Český jazyk	Povinný předmět v 1. – 5. ročníku.	Český jazyk a literatura	Jazyk a jazyková komunikace
Aj	Anglický jazyk	Povinný cizí jazyk vyučovaný od 3. ročníku.	Cizí jazyk	
M	Matematika	Povinný předmět v 1. – 5. ročníku.	Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace
Vt	Výpočetní technika	Povinný předmět ve 5. ročníku.	Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie
Prv	Prvouka	Povinný předmět v 1. – 3. ročníku.	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět
VI, PŘ	Vlastivěda, Přírodověda	Povinný předmět ve 4. – 5. ročníku.		
Hv	Hudební výchova	Povinný předmět pro žáky tříd v 1. – 5. ročníku.	Hudební výchova	Umění a kultura Člověk a svět práce
Vv	Výtvarná výchova	Povinný předmět pro žáky tříd v 1. – 5. ročníku.	Výtvarná výchova	
PČ	Pracovní činnosti	Povinný předmět pro žáky tříd v 1. – 5. ročníku.	Člověk a svět práce	Člověk a svět práce
Tv	Tělesná výchova	Povinný předmět pro žáky tříd v 1. – 5. ročníku.	Tělesná výchova	Člověk a zdraví

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1 Vzdělávací oblast Jazyk a jazykové komunikace

5.1.1 Vzdělávací obor Český jazyk a literatura

5.1.1.1 Název vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK

5.1.1.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura a Cizí jazyk.

V předmětu Český jazyk je realizován obor Český jazyk a literatura.

Vyučovací předmět zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Dovednosti získané v předmětu jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou zásadní i pro úspěšné osvojování poznatků ve všech dalších předmětech. Do výuky je zařazena dopravní výchova (Dopravní výchova – Příloha 1), žáci se seznamují se světem financí (Finanční gramotnost – Příloha 2), osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích (Ochrana člověka za mimořádných událostí – Příloha 3).

Obsah předmětu má komplexní charakter a pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova. Jednotlivé složky se vzájemně prolínají.

Komunikační a slohová výchova naučí žáka vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, ústně se vyjadřovat, rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu, naučí žáka analyzovat text a kriticky posoudit jeho obsah. Naučí žáka vytvářet rozmanité stylistické žánry, posuzovat jazykové prostředky a kompozici textu.

Jazyková výchova předá žákovi vědomosti a dovednosti potřebné k osvojení spisovné podoby českého jazyka. Povede žáka k přesnému a logickému myšlení, k přehlednému a srozumitelnému vyjadřování v ústní i písemné formě. Český jazyk se od počátku vzdělávání stane nástrojem získávání většiny informací,

veškerého poznávání a pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání. Dále je nástrojem rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti.

V literární výchově žák pozná prostřednictvím četby základní literární druhy a žánry, jejich specifické znaky a naučí se formulovat vlastní názor na literární dílo. Získá čtenářské návyky, schopnosti interpretace literárního textu a vlastní tvořivé produkce. Dospěje k poznatkům a prožitkům, které pozitivně ovlivní jeho postoje a obohatí jeho duchovní život.

Časové vymezení:

1. ročník – 9 hodin
2. ročník – 9 hodin
3. ročník – 8 hodin
4. ročník – 7 hodin
5. ročník – 7 hodin.

Organizační vymezení:

Výuka probíhá ve třídě, doplněna je besedami a exkurzemi.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Osobnostní rozvoj

OSV 1 Rozvoj schopností a poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování; řešení problémů; dovednosti pro učení a studium

OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí: moje tělo, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým lidem

OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení

OSV 4 Psychohygienu: hledání pomoci při potížích, dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému

Sociální rozvoj

OSV 6 Poznávání lidí: vzájemné poznávání ve třídě

OSV 7 Mezilidské vztahy: péče o dobré vztahy, vztahy a naše třída

OSV 8 Komunikace: cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (řeč těla a slov, technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování), specifické komunikační dovednosti; dialog; komunikace v různých situacích; efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci
OSV 9 Kooperace: rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci

Multikulturní výchova (MkV)

MkV 1 Kulturní diferenciaci: poznávání vlastního kulturního zakotvení

MkV 2 Lidské vztahy: vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování, ale i jejich rozdílnosti, právo všech žít společně a podílet se na spolupráci

MkV 4 Multikulturalita: vstřícný postoj k odlišnostem

Environmentální výchova (EV)

EV 4 Vztah člověka k prostředí: naše obec, náš životní styl, prostředí a zdraví

Mediální výchova (MV)

MV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení; hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení a objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu

MV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti: vliv a role médií v každodenním životě

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá: zvyky a tradice národů Evropy, zážitky a zkušenosti z Evropy, naši sousedé

5.1.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Český jazyk

Výuka přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k zvládnutí a využití způsobů, metod a strategií efektivního učení tím, že dostane prostor pro naslouchání, čtení, ústní i písemný projev a tvořivé činnosti,
- vede žáky k práci s informacemi, jejich třídění a uvádění do širších souvislostí.

Žák:

- učí se hrou, pracuje v týmu ve vzdělávacích projektech,
- pracuje s chybou a uplatní všestrannou vlastní prezentaci,
- učí se poznávat smysl a cíl učení tím, že mu je poskytována možnost aktivní účasti na učení, své poznatky a dovednosti aplikuje do praktického života a tvůrčích činností,
- získává pozitivní vztah k učení tím, že je rozvíjena vnitřní motivace k učení /známky a přijímací zkoušky nejsou tím nejdůležitějším/, tzn. že prakticky poznává užitečnost vzdělání ve svém životě,
- posoudí vlastní pokrok v učení tím, že uplatňuje sebehodnocení a hodnocení spolužáků.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá simulované problémy i skutečné problémy ze života v nejrůznějších jazykových, slohových i literárních textech a při interpretaci textu učí žáka problém řešit,
- vede k organizování a řízení skupinové, projektové i dramatizační činnosti a k mimoškolním aktivitám,
- vede k praktickému řešení problémů.

Žák:

- rozpozná a pochopí problém, hledá jeho příčiny,
- vyhledává informace o vhodných způsobech řešení a navrhuje vlastní řešení,
- vyslovuje svůj názor, obhajuje jej, vyvozuje závěr a uvědomuje si odpovědnost za své rozhodnutí,
- sám vyhledává problémové situace v textech i v životních příbězích a řeší je při nácviku a tvorbě zpráv, rozhovorů, diskuse, kritiky, úvahy a při práci s dalšími publicistickými styly i literárními ukázkami.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zapojuje žáky do rozhovorů, diskusí,
- učí žáky formulovat myšlenky a prezentovat je
- rozvíjí u žáka komunikační dovednosti.

Žák:

- učí se formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu,
- vyjadřuje se výstižně a kultivovaně v mluveném i psaném projevu,
- využívá informační a komunikační prostředky pro účinnou komunikaci,
- obhajuje, navrhuje, prezentuje svou práci zejména v samostatných i týmových projevech ústních i písemných, při jazykovém, slohovém i literárním poznávání, při speciálních mluvních cvičeních, tvorbě vlastních literárních prací, při besedách o knihách, filmech i výstavách, v publikační činnosti, při veřejných vystoupeních ve škole i mimo ni,
- rozvíjí komunikační dovednosti a využívá širší informační systém – internet a veřejná média.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáka k práci v týmu, často zařazuje skupinovou práci,
- vede žáka k aktivitě, sebehodnocení,
- zapojuje žáka do projektových programů,
- vede žáka k tomu, aby přispěl k tvorbě přátelského třídního kolektivu.

Žák:

- spolupracuje ve skupině, přijímá svou roli, přispívá k dobrému výsledku práce skupiny,
- je ohleduplný k práci druhých a přispívá k vytváření dobrých mezilidských vztahů,
- zapojuje se do projektů a tím posiluje vlastní sebevědomí a sebeúctu.

Kompetence občanské

Učitel:

- získává žáka pro účast v různých soutěžích,
- umožňuje žákovi účastnit se školních i mimoškolních veřejných vystoupení,
- vede žáka k pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa.

Žák:

- respektuje názory a přesvědčení druhých a odmítá útlak a násilí,
- ocení naše kulturní a historické dědictví,
- projevuje pozitivní postoje k uměleckým dílům,
- má smysl pro kulturu a tvořivost,
- zapojuje se do kulturního dění, poznává osudy národů a jednotlivců, čte literární texty s občanskou tematikou.

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáka k pracovitosti a zodpovědnosti,
- učí dodržovat hygienické normy při čtení, psaní a učení vůbec,
- učí výsledky své práce využívat ve svém životě, v životě třídy, školy i rodiny,
- upevňuje žákovo sebevědomí, aby prožíval sebeuspokojení a přesvědčil se, že „bez práce nejsou koláče“.

Žák:

- využívá znalosti, zkušenosti a dovednosti k vlastnímu rozvoji a přípravě na budoucnost,
- dodržuje hygienické normy při čtení, psaní a učení vůbec.

5.1.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk

ČESKÝ JAZYK - 1. ROČNÍK		
Školní ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- čte hlasitě jednoduché věty - opakuje přečtené věty, vysvětlí jejich obsah - rozumí jednoduchým slovním pokynům - zaměří pozornost a naslouchá - opakuje správně složitá slova - mluví pomalu, srozumitelně - odstraňuje ze svého slovníku nevhodná slova - vypráví v rozsahu minimálně 2 vět - používá základní hygienické návyky spojené se psaním - píše čáry, oblouky, ovály, kličky, vlnovky - píše psací písmena velké a malé abecedy; číslice 0–9 - píše slabiky, jednoduchá slova a věty - přepíše tiskací písmo do psané podoby - přepisuje, opisuje, píše v diktátu slov a jednoduchých vět - napíše správně své jméno a příjmení - po poslechu seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti - vypráví podle obrázkové osnovy	Komunikační a slohová výchova • hlasité čtení • interpretace textu • pravidla komunikace – srozumitelnost, slušnost • uspořádání slov ve větě • komunikační žánry – pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vyprávění • hygiena psaní – správné sezení • průpravná cvičení • psaní písmen a číslic • psaní slabik, slov, vět • přepis, opis, diktát • práce s textem	OSV 1, OSV 3, OSV 4, OSV 7, OSV 8
- k hlásce přiřadí správné písmeno a písmenu hlásku - skládá slabiky, slova, jednoduché věty; rozkládá věty na slova, slova na slabiky, slabiky na hlásky - píše velká písmena u vlastních jmen, na začátku věty	Jazyková výchova • čtení • rozvoj fonetického sluchu • sluchová analýza a syntéza • psaní velkých písmen	
- čte a přednáší říkadla, krátké básničky - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - naslouchá vyprávěním a pohádkám - dramatizuje pohádku, příběh	Literární výchova • říkadla, básničky, pohádky, vyprávění • pohybové a výtvarné vyjadřovací techniky • dramatizace	

ČESKÝ JAZYK - 2. ROČNÍK		
Školní ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	Komunikační a slohová výchova	
- čte s porozuměním jednoduché texty nahlas i potichu - porozumí jednoduchým slovním i písemným pokynům - při rozhovoru respektuje role mluvčího × posluchače - opravuje nesprávně vyslovená slova - při mluveném projevu správně dýchá - užívá základní komunikační žánry - vypráví v rozsahu minimálně 4 vět - dodržuje základní hygienické návyky spojené se psaním - píše písmena a číslice podle normy psaní - spojuje písmena a slabiky - přepisuje, opisuje, píše v diktátu - vytváří jednoduché věty a texty, zachovává mezery - napíše správně svou adresu - vypráví podle obrázkové osnovy - na základě přečteného textu seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti	• čtení • práce podle zadání • pravidla komunikace – role, struktura rozhovoru • práce se slovem • komunikační žánry – vzkaz, poděkování, rozhovor • hygiena psaní – držení psacího náčiní, hygiena zraku • psaní normovaného písma a číslic • psaní krátkých textů • přepis, opis, diktát • psaní velkých písmen • práce s textem a ilustracemi	OSV 1, OSV 3, OSV 4, OSV 7, OSV 8, Mkv 1

	Jazyková výchova	
- hláskuje slova - využívá stavby slova k dělení slov na konci řádku - porovnává význam slov opačných, souřadných, podřadných a nadřazených - v textu vyhledá slovo označující věc, děj - vyjmenuje slovní druhy; rozlišuje podstatná jména, slovesa, předložky, nejfrekventovanější spojky - užívá v mluveném projevu správné tvary podst. jmen, sloves - spojuje věty v jednoduchá souvětí vybranými spojkami - vytváří ze slov smysluplné věty - rozliší druhy vět podle postoje mluvčího - odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých souhláskách - odůvodňuje a píše správně dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev	• rozvoj fonetického sluchu – hry se slovy • sluchová analýza a syntéza • dělení slov • význam slov • slovní druhy • věta, souvětí • pořádek slov ve větě • měkké a tvrdé souhlásky, znělé a neznělé souhlásky na konci a uvnitř slov • psaní velkých písmen – vlastní jména osob, zvířat • abeceda	
	Literární výchova	
- čte a přednáší vybrané jednoduché texty - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - rozliší veršovaný a prozaický text - pracuje s textem (vyhledává slova podle zadání, vytváří alternativní text k přečtenému)	• říkadla, básničky, pohádky, vyprávění • různé vyjadřovací techniky • próza × poezie • tvořivá práce s textem	

ČESKÝ JAZYK - 3. ROČNÍK		
Školní ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	Komunikační a slohová výchova	
- čte plynule s porozuměním jednoduché texty - porozumí složitějším slovním nebo písemným pokynům - při rozhovoru respektuje základní komunikační pravidla - pečlivě vyslovuje; nesprávně vyslovená slova opraví - při mluvení správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - využívá základní komunikační formy v běžných životních situacích - krátce, souvisle vypráví, co prožil - dodržuje základní hygienické návyky spojené se psaním - kontroluje svůj písemný projev - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti, vypráví podle nich	• praktické čtení • práce podle zadání • pravidla komunikace • technika mluveného projevu – výslovnost, dýchání, • tvorba hlasu • komunikační žánry: vyprávění (pohádka, povídka), popis • rozhovor • hygiena psaní a technika psaní • psaní • žánry písemného projevu: blahopřání, pohlednice, dopis • práce s textem a ilustracemi – vyprávění	OSV 1, OSV 3, OSV 4, OSV 6, OSV 7, OSV 8, Mkv 1

	Jazyková výchova	
- rozlišuje samohlásky dlouhé a krátké - porovnává význam vybraných slov, vyhledá v textu slova příbuzná - třídí a porovnává slova označující věc, děj, okolnost, vlastnost - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary přídavných jmen - spojí věty v jednoduché souvětí vhodnými spojkami, spoj. výrazy - sestaví a správně intonačně přečte jednoduchou oznamovací, rozkazovací, tázací a práci větu - odůvodňuje a správně píše i/y ve vyjmenovaných slovech - píše velká písmena v typických případech místních názvů	• zvuková stránka jazyka • význam slov • slova příbuzná • zobecněný význam slov • slovní druhy – vyhledávání, rozlišování, třídění • základy gramatiky přídavných jmen • věta, souvětí, spojky a spojovací výrazy • tvorba vět a jejich intonace • vyjmenovaná slova • psaní velkých písmen – místní názvy	
	Literární výchova	
- čte a přednáší vybrané jednoduché literární texty ve vhodném tempu a frázování - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - odliší na základě charakteristických znaků pohádku od ostatních vyprávění - pracuje tvořivě s literárním textem podle zadání	• čtení a přednes (říkadla, básničky, pohádky, vyprávění) • zážitkové čtení • pohádka, povídka (charakteristické znaky) • tvořivá práce s textem	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření 1. období:

žák

- čte s porozuměním jednoduché texty
- rozumí pokynům přiměřené složitosti
- dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
- spojuje písmena a slabiky
- převádí slova z mluvené do psané podoby
- dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
- opisuje a přepisuje krátké věty

JAZYKOVÁ VÝCHOVA – očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření 1. období:

žák

- rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
- rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
- tvoří slabiky
- rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
- píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

LITERÁRNÍ VÝCHOVA – očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření 1. období:

žák

- pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
- reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací – při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

ČESKÝ JAZYK - 4. ROČNÍK		
Školní ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	Komunikační a slohová výchova	
- čte s porozuměním jednoduché texty - vyhledá a zapíše klíčová slova ve vybraném textu - posoudí úplnost a neúplnost jednoduchého sdělení - reprodukuje obsah jednoduchého, krátkého sdělení - vede správně telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku - volí vhodně intonaci a přízvuk podle svého komunikačního záměru - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost - píše obsahově správně krátké, jednoduché komunikační žánry - sestaví jednoduchou osnovu a vypráví podle ní	• praktické čtení • věcné čtení – klíčová slova • komunikační žánry: vzkaz, zpráva, oznámení • pravidla telefonické komunikace • technika mluveného projevu – intonace a přízvuk • spisovná, nespisovná výslovnost • žánry písemného projevu – omluvenka, zpráva	OSV 1, OSV 3, OSV 4, OSV 6, OSV 7, OSV 8, OSV 9, EV 4 MV 1, VMEGS 1
	Jazyková výchova	
- porovnává význam slov - označí/najde kořen slova - určuje slovní druhy plnovýznamových slov - rozlišuje spisovná a nespisovná slova - vyhledá ve větě základní stavební dvojici - rozliší větu jednoduchou a souvětí - při spojování jednoduchých vět do souvětí používá vhodných spojovacích výrazů - aplikuje znalost vyjmenovaných slov při psaní i/y po obojetných souhláskách	• význam slov – slova významově stejná, podobná • stavba slova – kořen • tvarosloví – slovní druhy • slovní zásoba • slova spisovná a nespisovná • skladba – základní skladební dvojice • skladba – věta jednoduchá, souvětí • lexikální pravopis	
	Literární výchova	
- vyjádří své dojmy z četby různými způsoby - podle svých individuálních schopností volně reprodukuje vybraný text - rozlišuje vybrané typy uměleckých a neuměleckých textů - používá vybrané základní literární pojmy pro jednoduchý rozbor literárních textů	• zážitkové čtení a tvořivé činnosti • čtení a reprodukce textu • próza, poezie, dramatický text • základní literární pojmy	

ČESKÝ JAZYK - 5. ROČNÍK		
Školní ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	Komunikační a slohová výchova	
- čte s porozuměním jednoduché texty potichu i nahlas - vyhledá a zapíše klíčová slova ve vybraném textu - posoudí úplnost a neúplnost jednoduchého sdělení - reprodukuje obsah jednoduchého, krátkého sdělení - vede správně dialog - vyhledá reálný základ v reklamě a porovná ho s prezentací reklamy - volí vhodně tempo a pauzy podle svého komunikačního záměru - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji využívá podle komunikační situace - píše obsahově i formálně správně krátké, jednoduché komunikační žánry - sestaví osnovu; vypráví podle ní nebo napíše krátké vyprávění	• praktické i věcné čtení a naslouchání • komunikační žánry: vzkaz, zpráva, oznámení • pravidla dialogu • technika mluveného projevu – tempo, pauzy • vyjadřování závislé na komunikační situaci • písemný projev – oznámení, pozvánka, inzerát	OSV 1, OSV 3, OSV 4, OSV 6, OSV 7, OSV 8, OSV 9, EV 4, MV 1, MV 5, Mkv 1, Mkv 2, Mkv 4, VMEGS 1

	Jazyková výchova	
- porovnává význam slov - označí/najde ve slově část příponovou, předponovou a koncovku - využívá správné gramatické tvary plnovýznamových slov - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary - v neúplné základní stavební dvojici označí základ věty - vhodně změní větu jednoduchou v souvětí; obměňuje spojovací výrazy podle potřeby projevu - píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách - aplikuje základní příklady syntaktického pravopisu	• význam slov – slova vícevýznamová • stavba slova – část příponová, předponová a koncovka • tvarosloví – tvary slov • slovní zásoba – nespisovné tvary spisovných slov • skladba – neúplná základní skladební dvojice • skladba – věta jednoduchá, souvětí • lexikální pravopis • syntaktický pravopis – shoda přísudku s holým podmětem	
	Literární výchova	
- zaznamenává své dojmy z četby - podle svých individuálních schopností vytváří literární text na dané téma - rozlišuje vybrané typy uměleckých a neuměleckých textů - používá vybrané základní literární pojmy pro jednoduchý rozbor literárních textů	• zážitkové čtení a naslouchání • tvořivé činnosti s literárním textem • poslech literárních textů • próza, poezie, dramatický text • základní literární pojmy	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA – očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření 2. období:

žák

- vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
- má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
- v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
- popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
- opisuje a přepisuje jednoduché texty
- píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
- píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy
- ovládá hůlkové písmo – tvoří otázky a odpovídá na ně

JAZYKOVÁ VÝCHOVA – očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření 2. období:

žák

- pozná podstatná jména a slovesa
- dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
- rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik – určuje samohlásky a souhlásky – seřadí slova podle abecedy – správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě – správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

LITERÁRNÍ VÝCHOVA – očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření 2. období:

žák

- dramatizuje jednoduchý příběh
- vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
- čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
- určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
- rozlišuje prózu a verše – rozlišuje pohádkové prostředí od reálného – ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

5.1.2 Vzdělávací obor Cizí jazyk

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

ANGLICKÝ JAZYK

5.1.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Cizí jazyk.

Hlavním cílem Anglického jazyka je vést žáka k získání dobré úrovně jazykové kultury cizího jazyka, která patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Anglický jazyk je jedním z jazyků, který proniká do každodenního života v naší republice. Setkáváme se s ním prostřednictvím nápisů na zboží, v kinech, populární hudbě a také při práci na počítači. Snažíme se tedy vybavit žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat.

Na 1. stupni je výuka anglického jazyka orientována na seznámení žáků se základní slovní zásobou, jednoduchou gramatikou, a především s poslechem a jednoduchou konverzací v jazyce. U žáků s SPU je kladen důraz především na mluvený projev a dovednost porozumět se. Všichni žáci mohou využívat konzultačních hodin své vyučující.

Časové vymezení:

1. ročník – 0 hodin
2. ročník – 0 hodin
3. ročník – 3 hodiny
4. ročník – 4 hodiny
5. ročník – 4 hodiny.

Organizační vymezení:

Výuka probíhá ve třídě.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Osobnostní rozvoj

OSV 1 Rozvoj schopnosti poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium.

OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí: informace o mé osobě, zdravé a vyrovnané sebepojetí

OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace: regulace vlastního chování, organizace vlastního času, plánování učení a studia, stanovení vlastních cílů

OSV 8 Komunikace: řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, pravda, lež a předstírání v komunikaci, komunikace v různých situacích

Environmentální výchova (EV)

EV 1 Ekosystémy: les, pole, vodní zdroje, lidské sídlo, kulturní krajina

Multikulturní výchova (Km)

MkV 1 Kulturní diference: zvyky a tradice, písně a poezie anglicky mluvících zemí, poznávání vlastního kulturního zakotvení

MkV 2 Lidské vztahy: tolerantní vztahy s jinými lidmi

MkV 4 Multikulturalita: význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumívání

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá: život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů Evropy, zvyky a tradice národů Evropy, zážitky a zkušenosti z Evropy, naši sousedé

VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět: životní styl a vzdělávání mladých Evropanů, naše vlast a Evropa

5.1.2.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Anglický jazyk

Výuka přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Učitel:

učí žáky vyhledávat informace z různých zdrojů,

na základě praktických příkladů vysvětluje žákům smysl a cíl učení, a tím posilujeme jejich kladný vztah k celoživotnímu vzdělávání,

seznamuje žáky se správnou terminologií, která souvisí s učivem,

využívá podobnosti s jinými cizími jazyky,

seznamuje a učí práci s chybou (učí žáky chybu najít, opravit ji a své počínání zhodnotit), pozitivní motivací a individuálním přístupem při činnostech učí žáky trpělivosti.

Žák:

vnímá smysl slyšeného textu, napodobuje výslovnost a intonaci rodilých mluvčích, pracuje s chybou.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení při orientaci v cizím jazykovém prostředí, vede žáky k řešení úkolů pomocí znalostí z více vyučovacích předmětů a za využití praktických dovedností, a tím k hledání více přístupů k jejich řešení, vytváří praktické problémové úlohy a situace a na nich učíme žáky problémy řešit, preferuje týmovou spolupráci při řešení problémů za využití moderní techniky.

Žák:

samostatně řeší problémy, volí vhodné postupy, vyhledává informace vhodné k řešení problému.

Kompetence komunikativní

Učitel:

vede žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci své osoby a školy na veřejnosti, v modelových situacích připravuje žáky na zvládnutí komunikace s příslušníky jiného národa či etnika, seznamuje žáky s formami efektivní komunikace a jejich uplatňování v běžném životě, využívá metody obsahující prvky prezentace výsledků a dáváme žákům maximální prostor pro samostatné písemné i ústní prezentace, klade důraz na kulturní úroveň komunikace mezi žáky, na vzájemnou pomoc.

Žák:

používá zdvořilostní fráze, využívá informační a komunikační prostředky.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

při týmové spolupráci vede žáky k dodržování daných pravidel (zastávání různých rolí), minimalizuje používání frontální výuky, preferujeme skupinovou a kooperativní formu výuky, podporuje vzájemnou spolupráci a upevňuje v žácích vědomí, že spoluprací lze lépe naplňovat osobní i společné cíle, podporuje integraci žáků se speciálními potřebami.

Žák:

reaguje na jednoduché pokyny,
pracuje ve skupině, podílí se na utváření příjemné atmosféry ve skupině.

Kompetence občanské

Učitel:

při práci soustavně monitoruje chování žáků se zřetelem na kulturní odlišnosti mezi nimi,
vede žáky k sebeúctě a úctě k jiným lidem,
v hodnocení uplatňuje prvky pozitivní motivace.

Žák:

seznamuje se s realitami života ve Velké Británii.

Kompetence pracovní

Učitel:

během celého období se snaží vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci,
podporuje práci se slovníky a autentickým materiálem,
vytváří podnětné pracovní prostředí,
cíleně motivuje žáky k ovládnutí cizího jazyka, a tím k lepší možnosti následného pracovního zařazení.

Žák:

používá slovník,
zapojuje se do dialogu.

5.1.2.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk

ANGLICKÝ JAZYK – 3. ROČNÍK		
Školní ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- používá základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů - pozdraví, rozloučí se, představí se, osloví osoby - používá slovník - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy a dalších témat - odpovídá na jednoduché otázky - rozumí jednoduchým pokynům, reaguje na ně - zopakuje a použije slova a slovní spojení, s kterými se při výuce setkal - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného, poslechového nebo mluveného textu - píše slova a krátké věty - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či spojení - napíše s použitím jednoduchých vět o sobě, rodině aj. - minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	• Rodina • Škola • Domov • Lidské tělo • Mluvnice – základní grafické struktury a typy vět • Zvuková a grafická podoba jazyka, vztah	OSV1, OSV 2, OSV 3, OSV 8, EV 1, Mkv 1, Mkv 2

Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření 1. období:

žák je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

ANGLICKÝ JAZYK – 4. ROČNÍK		
Školní ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
- používá základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů - pozdraví, rozloučí se, představí se, osloví osoby - používá slovník - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy a dalších témat - odpovídá na jednoduché otázky - rozumí jednoduchým pokynům, reaguje na ně - zopakuje a použije slova a slovní spojení, s kterými se při výuce setkal - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného, poslechového nebo mluveného textu - píše slova a krátké věty - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či spojení - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu - napíše s použitím jednoduchých vět o sobě, rodině aj. - vyplní osobní údaje do formuláře - minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák se zapojí do jednotlivých rozhovorů	Rodina Škola Domov Lidské tělo Mluvnice – základní grafické struktury a typy vět Zvuková a grafická podoba jazyka, vztah Oblékání Jídlo Volný čas Kalendářní rok (svátky)	OSV 8, Mkv 1, Mkv 2, VMEGS 1

ANGLICKÝ JAZYK - 5. ROČNÍK		
Školní ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
- používá základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, zapojí se do jednoduchých rozhovorů - pozdraví, rozloučí se, představí se, osloví osoby - používá slovník - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy a dalších témat - odpovídá na jednoduché otázky - rozumí jednoduchým pokynům, reaguje na ně - zopakuje a použije slova a slovní spojení, s kterými se při výuce setkal - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného, poslechového nebo mluveného textu - píše slova a krátké věty - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či spojení - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu - napíše s použitím jednoduchých vět o sobě, rodině aj. - vyplní osobní údaje do formuláře - minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák se zapojí do jednotlivých rozhovorů	Rodina Škola Domov Lidské tělo Mluvnice-základní grafické struktury a typy vět Zvuková a grafický podoba jazyka, vztah Oblékání Jídlo Volný čas Nákupy Bydliště Dopravní prostředky Kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny) Příroda Počasí Povolání	OSV 8, Mkv 1, Mkv 2, Mkv 4, VMEGS 1, VMEGS 2

POSLECH S POROZUMĚNÍM – očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření 2. období:

žák

- rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

MLUVENÍ – očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření 2. období:

žák

- pozdraví a poděkuje
- sdělí své jméno a věk
- vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM – očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření 2. období:

žák

- rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ – očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření 2. období:

žák

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka.

5.2. Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace

5.2.1 Vzdělávací obor Matematika a její aplikace

5.2.1.1 MATEMATIKA

5.2.1.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika

Obsahové vymezení:

V předmětu **Matematika** je realizován obsah vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace, oboru Matematika a její aplikace.

Mezi hlavní cíle matematiky 1. období a 2.období patří vnímání významu matematiky založeného především na aktivních činnostech a jejich použití v praktickém životě. Žáky postupně vedeme k získání matematické gramotnosti tak, aby si uvědomovali, že matematika prolíná celým základním vzděláváním.

Seznamují se se světem financí (**Finanční gramotnost** – Příloha 2). Žáci v ní mají získat početní dovednosti v oboru přirozených čísel do 1000 000, aby si uměli poradit s praktickými úlohami denní potřeby, ve všech oblastech bez problémů rozpoznat příčiny a důsledky, odvodit nové skutečnosti, naučit se rýsovat, pracovat s tabulkami, vyhledávat informace, ověřovat pravdivost svých tvrzení.

Matematika by měla být postavena na rozvíjení vlastních zkušeností žáků, potřeby počítat, kreslit, hrát si. Práce by měla být zajímavá a povzbuzující.

Ve vzdělávacím předmětu matematika směřujeme výuku ještě specificky k:

- porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům
- rozvíjení pozornosti, přesnosti, vytrvalosti
- rozpoznávání různých typů změn, na jejichž základě se učí uvažovat, svoji práci kontrolovat, srovnávat
- učení sebedůvěry, sebekázně a vzájemným vztahům ve skupině, třídě, škole
- uplatnění logického myšlení na základě řešení problémových situací, jejichž obtížnost je závislá na rozumové vyspělosti žáků, logické uvažování může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní
- využívání prostředků výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používání některých dalších pomůcek, které umožňují přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v základech rýsovacích technik.

Vzdělávací oblast matematika je tvořena v tomto období třemi tematickými okruhy:

1. Čísla a početní operace
2. Závislosti, vztahy a práce s daty
3. Geometrie v rovině a v prostoru

Matematika se vyučuje ve všech ročnících 1. a 2.období. Část geometrická prolíná matematikou ve všech ročnících.

Časové vymezení:

1. ročník – 5 hodin
2. ročník – 5 hodin
3. ročník – 5 hodin
4. ročník – 5 hodin
5. ročník – 5 hodin.

Organizační vymezení:

Výuka probíhá ve třídě.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Osobnostní rozvoj

OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: - cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů

OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání

OSV 9 Kooperace a kompetice: rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá: zvyky a tradice národů Evropy, zážitky a zkušenosti z Evropy, naši sousedé

VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět: životní styl a vzdělávání mladých Evropanů, naše vlast a Evropa

5.2.1.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Matematika

Výuka přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Učitel:

- podporuje u žáků rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení, zejména zařazováním vhodných problémových úkolů, logických úloh, matematických hádanek, kvízů, rébusů apod.,
- vytváří u žáků zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh), které žák efektivně využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe,
- vede žáky k stručnému vyjadřování využívajícímu matematického jazyka včetně matematické symboliky.

Žák:

- dokáže pracovat s různými postupy řešení matematických úloh,
- při výuce používá matematické termíny, znaky, symboly,
- rozvíjí kreativitu a učební dovednosti, potřebné k samostatnému učení (makety peněz, matematické pomůcky),
- používá vhodné učební pomůcky (rýsovací potřeby, obrazový materiál, pracovní listy),
- dokáže pracovat s chybou.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- nabízí žákům dostatek úloh a příkladů, vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů,
- vede žáky k poznatku, že matematická úloha a nejen ona, má různé varianty řešení,
- učí žáky nalézat a objevovat různé varianty řešení úloh,
- vede žáky k tomu, aby uměli známé a osvědčené postupy řešení aplikovat při řešení obdobných nebo nových úkolů a problémů,
- vede žáky k provádění rozboru úkolu (problému), tvorbě plánu jeho řešení, odhadu výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a k vyhodnocení správnosti výsledku vzhledem k zadání,
- vytváří u žáků dovednost vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a umět své hypotézy ověřit nebo vyvrátit pomocí příkladů a protipříkladů,

- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.

Žák:

- učí se řešit problémové situace a úlohy běžného života tím, že si ověřuje správnost řešení problémů, pokud možno prakticky,
- volí vhodné postupy, přiměřené věku.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k vyjadřování myšlenek, postupů a názorů v logickém sledu
- nabízí žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními
- vede žáky k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně matematické symboliky
- učí žáky porozumět a orientovat se v různých grafech, tabulkách, diagramech apod.

Žák:

- stručně sděluje postup samostatného řešení zadaných problémů a obhájí ústně a písemně.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáka k osvojování dovedností kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů,
- zadává dostatek úloh pro skupinu žáků a dává žákům prostor objektivně hodnotit vlastní práci v kolektivu,
- vytváří partnerské vztahy učitel-žák a vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky,
- uplatňuje individuální přístup jak talentovaným žákům, tak i žákům s poruchami učení.

Žák:

- pracuje ve skupině, pozitivně ovlivňuje řešení matematických úloh,
- učí se vzájemně spolupracovat se všemi žáky ve třídě, škole,
- vytváří pozitivní představu o sobě samém během práce ve skupině,

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k uvědomění si odpovědnosti sám k sobě samému
- vede žáky k rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu, k respektování věkových intelektových, sociálních a etnických zvláštností žáků.

Žák:

- učí poznávat realitu života.

Kompetence pracovní

Učitel:

- žáky seznamuje s různými metodami zápisu naměřených hodnot,
- vede žáky k samostatnosti, k vytrvalosti a přesnosti,
- rozvíjí smysl pro povinnost (příprava na výuku).

Žák:

- učí se zpracovávat data získaná pozorováním a měřením.

5.2.1.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika

MATEMATIKA – 1. ROČNÍK		
Školní ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- počítá předměty v daném souboru; znázorní soubor s daným počtem prvků - přečte, rozezná a zapíše čísla 1-20 - používá pojmy méně x více, větší x menší, první x poslední a symboly $<$, $>$, $=$ k porovnávání čísel 1-20 - vyznačí na číselné ose čísla 0-20 - sčítá a odčítá z paměti do 10 - řeší příklady na sčítání a odčítání čísel do 20 bez přechodu přes desítku - modeluje a řeší jednoduché obrázkové slovní úlohy - doplňuje schémata, číselné řady do 20 - rozliší, pojmenuje a vymodeluje-čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník; - třídí vybrané geometrické útvary podle tvaru, velikosti, barvy	<u>Množina přirozených čísel 1–20</u> • základy matematické symboliky (číslice, +, -, =, znaménka nerovnosti) • základy počítání – sčítání a odčítání • manipulace s předměty • číselná řada, číselná osa • obrázkové slovní úlohy <u>Geometrie</u> • základy geometrie v rovině i prostoru (rovinné útvary, tělesa)	OSV 1, OSV 3, OSV 9

MATEMATIKA – 2. ROČNÍK		
Školní ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- počítá předměty v daném souboru, znázorní soubor s daným počtem prvků - rozliší mince a bankovky do 100 a počítá s nimi - čte, rozeznává, zapisuje a porovnává čísla 1–100 - pracuje s číselnou osou pro čísla 0–100 - z paměti sčítá a odčítá jednoduché příklady do 100; násobí a dělí 1-5 - řeší jednoduché příklady se závorkami - řeší příklady na sčítání a odčítání čísel do 20 s přechodem přes desítku - násobí a dělí 1, 2, 3, 4, 5 - modeluje a řeší jednoduché slovní úlohy na osvojené početní operace - doplňuje tabulky, schémata, číselné řady do 100 - rozliší, pojmenuje a vymodeluje – bod, čáru, úsečku - rozliší, pojmenuje a vymodeluje – krychli, kvádr, kouli, válec - měří, porovnává, třídí úsečky, řadí je podle velikosti; používá jednotku 1 cm - dokresluje stranově souměrné obrázky	<u>Množina přirozených čísel 1–100</u> • základy matematické symboliky (znaménka násobení a dělení, závorky) • počítání: sčítání a odčítání; násobení a dělení; • násobilka 1, 2, 3, 4, 5; závorkové příklady • manipulace s předměty – mince • číselná řada, číselná osa • jednoduché slovní úlohy <u>Geometrie</u> • základy geometrie v rovině i prostoru (rovinné útvary, tělesa, souměrnost) • měření a porovnávání • modelování geometrických objektů	OSV 1, OSV 3, OSV 9

MATEMATIKA – 3. ROČNÍK		
Školní ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- počítá po 100, 10 a jednotkách - rozliší mince a bankovky do 1000 a počítá s nimi - čte, zapisuje a porovnává čísla 1–1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - pracuje s číselnou osou pro čísla 0–1000 - sčítá a odčítá z paměti jednoduchá dvojciferná čísla - násobí a dělí z paměti v rámci násobilky 1–10 - řeší příklady na sčítání a odčítání, násobení a dělení čísel do 1000 - vytváří a řeší jednoduché slovní úlohy na osvojené početní operace - orientuje se v čase; používá pojmy: sekunda, minuta, hodina; jednoduše tyto jednotky převádí - sleduje a zapisuje do tabulky, grafu jednoduché závislosti na čase - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel; počítá matematické řetězce - rozliší, pojmenuje a vymodeluje – přímkou, polopřímku, jehlan, kužel - popisuje vybrané vlastnosti rovinných útvarů a geometrických těles - vyhledává v reálném světě reprezentaci základních rovinných útvarů a jednoduchých těles - odhaduje, měří, porovnává délku úseček a velikosti útvarů - rozliší souměrné a nesouměrné rovinné útvary, vytváří a doplňuje jednoduché osově souměrné rovinné útvary	<u>Množina přirozených čísel 1–1000</u> • počítání: sčítání a odčítání, násobení a dělení, násobilka 1–10 • manipulace s předměty – mince • číselná řada, číselná osa • jednoduché slovní úlohy • měření a porovnávání • jednoduché tabulky, grafy • jednoduchá matematická schémata, řetězce, • posloupnosti • zaokrouhlování čísel na stovky a desítky <u>Geometrie</u> • základy geometrie v rovině i prostoru • rovinné útvary, tělesa, souměrnost • modelování geometrických objektů	OSV 1, OSV 3, OSV 9

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE – očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření 1. období:

Žák

- porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
- čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
- zná matematické operátory +, -, =, větší, menší a umí je zapsat
- sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 2
- řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20

ZÁVISLOSTI VZTAHY A PRÁCE S DATY – očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření 1. období:

Žák

- modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
- doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu – uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU – očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření 1. období:

Žák

- pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
- rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují
- používá pravítko

MATEMATIKA – 4. ROČNÍK		
Školní ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
- zaměřuje činitele při pamětném i písemném násobení a sčítání - písemně sčítá a odčítá trojciferná čísla - násobí vzájemně jednociferná a dvojciferná čísla - porovnává přirozená čísla do 1000 000 - zaokrouhluje přirozená čísla na jednotky, desítky, stovky a tisíce - odhaduje výsledky sčítání a odčítání a ověřuje správnost výsledku zkouškou - sestaví zápis, provede výpočet a sestaví odpověď na základě zadání jednoduché slovní úlohy - obměňuje zadání slovních úloh a sestavuje slovní úlohy z běžného života s využitím osvojených početních operací - vyhledává a sbírá vybraná data a na jejich základě sestaví jednoduchou tabulku - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - vystřihne z papíru základní geometrické tvary - určí osu souměrnosti útvaru pomocí překládání papíru - narýsuje pomocí trojúhelníku s ryskou při zadání délek stran: čtverec, obdélník, pravoúhlý trojúhelník - pomocí kružítka narýsuje kružnici daného poloměru - porovnává pomocí kružítka, proužku papíru úsečky - rozdělí lomenou čáru na jednotlivé úsečky, změří je a jednotlivé údaje sečte - sestrojí rovnoběžky a kolmice ve čtvercové síti - sestrojí pomocí trojúhelníka s ryskou: kolmici k přímkce, rovnoběžku k zadané přímkce - určí obsah čtverce, obdélníka pomocí čtvercové sítě - rozpozná jednoduché osově souměrné útvary ve čtvercové síti - řeší číselné rébusy, sl. úlohy z běžného života	Množina přirozených čísel 1 – 1 000 000 • sčítání, odčítání, násobení, dělení • komutativnost při sčítání a násobení • porovnávání čísel • zaokrouhlování čísel • odhad výsledku a jeho ověření zkouškou • slovní úlohy - nákupy, bankovníctví - vztahy o x – méně/více a x-krát méně/více - se dvěma početními výkony • práce s daty – vyhledávání, sběr, zpracování • zlomky <u>Geometrie</u> • rýsování základních geometrických útvarů (čtverec, obdélník, kruh, pravoúhlý trojúhelník) • porovnávání úseček • práce se čtvercovou sítí (rýsování, obsahy, osová souměrnost) • rýsování kolmic a rovnoběžek • měření	OSV 1, OSV 3, VMEGS 1, VMEGS 2

MATEMATIKA – 5. ROČNÍK		
Školní ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- aplikuje komutativnost a asociativnost sčítání a násobení při počítání - písemně sčítá a odčítá čtyřciferná a pěticiferná čísla - písemně násobí trojciferná, čtyřciferná i pěticiferná čísla - písemně dělí dvoj až šesticiferná čísla dvojciferným dělitelem - porovnává přirozená čísla do 1000 000 - zaokrouhluje přirozená čísla na desetitisíce, statisíce, miliony - provádí kontrolu správnosti výsledku dělení zkouškou násobením - odhaduje výsledek, odhad porovnává s výsledkem, výsledek kontroluje zkouškou - sestaví zápis, provede výpočet a sestaví odpověď na základě zadání slovní úlohy s více početními úkony - samostatně sestavuje jednoduché slovní úlohy z běžného života s využitím osvojených početních operací - třídí získaná data podle zadaných kritérií - čte a sestavuje jednoduché tabulky, diagramy - sestaví ze špejlí nebo stavebnice základní geometrické tvary - narýsuje pomocí pravítka a kružítka při zadání délek stran: rovnostranný a rovnoramenný trojúhelník - pomocí kružítka narýsuje kružnici daného průměru - porovnává, sčítá a odčítá úsečky pomocí kružítka - určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jednotlivých stran - sestrojí rovnoběžky pomocí pravítek - určí obsah geometrického útvaru pomocí čtvercové sítě - používá jednotku obsahu 1cm^2 a převodní tabulku jednotek obsahu - určí osu souměrnosti útvaru pomocí překládání papíru - řeší složitější číselné rébusy a problémové slovní úlohy z běžného života - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel - přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose des. dané hodnoty - porozumí významu znaku „-“, pro zápis zápor. Č. a toto č. vyznačí na čís. ose	<u>Množina přirozených čísel</u> • sčítání, odčítání, násobení, dělení • komutativnost a asociativnost při sčítání a násobení • porovnávání čísel • zaokrouhlování čísel • odhad výsledku a jeho ověření zkouškou • práce s kalkulátorem • slovní úlohy • práce s daty – vyhledávání, sběr, zpracování, tabulky, diagramy <u>Geometrie</u> • rýsování základních geometrických útvarů - • rovnostranný a rovnoramenný trojúhelník • grafické sčítání a odčítání úseček • práce se čtvercovou sítí (obsahy) • jednotka obsahu • rýsování kolmic a rovnoběžek • obvod mnohoúhelníku • osová souměrnost – osa souměrnosti • měření • matematické hry <u>Desetinná čísla, zlomky</u> • znázornění (číselná osa, teploměr, model)	OSV 1, OSV 3, OSV 9, VMEGS 1, VMEGS 2

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE – očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření 2. období:

Žák

- čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
- sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla
- zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
- zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
- tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
- zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
- rozeznává sudá a lichá čísla – používá kalkulátor

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY – očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření 2. období:

Žák

- vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
- orientuje se a čte v jednoduché tabulce – určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích – provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času – uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU – očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření 2. období:

Žák

- znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
- měří a porovnává délku úsečky
- vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- sestrojí rovnoběžky a kolmice
- určí osu souměrnosti překládáním papíru – pozná základní tělesa

5.3 Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie

5.3.1 Vzdělávací obor Informační a komunikační technologie

5.3.1.1 VÝPOČETNÍ TECHNIKA

5.3.1.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

V předmětu Výpočetní technika je realizován obsah vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie, oboru Informační a komunikační technologie. Hlavním cílem je, aby získali všichni žáci základní dovednosti ovládat výpočetní techniku a moderní informační technologie, aby byli schopni orientovat se ve světě informací, aby se naučili s nimi pracovat a využívali je při dalším vzdělávání i v praktickém životě.

Žáci se učí dovednosti zacházet s výpočetní technikou, pracovat s informacemi a využívat je v praxi. Při zpracování informací využívají vědomosti o jednotlivých počítačových programech a jejich charakteristických vlastnostech díky rychlejší aktualizaci poznatků a dostupnosti informací vhodně doplňují učební texty a materiály pro většinu vzdělávacích oblastí. K prověřování vědomostí využívají různé výukové programy díky internetu, realizují metodu “učení kdekoliv a kdykoliv” a jsou díky internetu motivováni k poznávání i mimo proces vyučování.

Od 1. ročníku se žáci seznamují s prací na počítači, s vyhledáváním informací a prací s výukovými programy.

Časové vymezení:

1. ročník – 0 hodin
2. ročník – 0 hodin
3. ročník – 0 hodin
4. ročník – 0 hodin
5. ročník – 1 hodina.

Organizační vymezení:

Výuka probíhá ve třídě. Žáci mají k dispozici PC ve třídě během vyučovacích předmětů a také v družině.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Sociální rozvoj

OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, zapamatování algoritmů

Mediální výchova (MV)

MV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: internet jako zdroj informací, rozlišování sdělení (zábavné, reklama, informační)

5.3.1.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Výpočetní technika

Výuka Informatiky společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka.

Kompetence k učení

Učitel:

- seznamuje s dovednostmi pracovat s informačními a komunikačními technologiemi
- pomáhá nalézat spolehlivé aktuální informace z většího množství zdrojů

Žák:

- učí se vyhledávat a třídit informace, interpretovat je na základě pochopení jejich obsahu a významu,
- učí se ovládat základní funkce některých programů, získané poznatky pak aplikuje při řešení praktických problémů v různých předmětech,
- vyhledává informace podle pokynů vyučujícího, dané informace zpracovává v konkrétních pracích

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- nabízí žákům dostatek úloh, vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů,

- vede žáky k tomu, aby uměli známé a osvědčené postupy řešení aplikovat při řešení obdobných nebo nových úkolů a problémů.

Žák:

- učí se získané poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost,
- informace vyhodnocuje, zpracovává,
- při vyhledávání na internetu používá vhodné cesty.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- nabízí žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními.

Žák:

- umí naslouchat, ptát se, formulovat otázky, vysvětlovat, vést dialog, chápat postoje a záměry účastníků komunikace, reagovat odpovídajícím způsobem, využívá k tomu informační a komunikační prostředky (mail, chat, konference, diskuse ...),
- umí komentovat výsledky své práce (především při prezentaci),
- umí odeslat a přijmout zprávu s přílohou,
- umí uložit informace z webu a dále je zpracovat,
- využívá úsporný a formalizovaný způsob komunikace a prezentace, podporuje logicky uspořádané a přesné způsoby vyjadřování,
- využívá informační a komunikační technologie ke snazší, rychlejší a spolehlivější výměně informací na úrovni žáků 5. ročníku.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- uplatňuje individuální přístup jak talentovaným žákům, tak i žákům s poruchami učení.

Žák:

- spolupracuje a pracuje v pracovní skupině podle svých schopností a na základě poznání nebo přijetí své role,
- vyjednává a hledá kompromisní řešení,
- pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce,
- třídí a zpracovává informace,
- řeší jednoduché pracovní úkoly za pomoci vhodně vybraného programu,
- promýšlí nejvhodnější pracovní postupy z hlediska očekávaného výsledku a volí odpovídající technologie.

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti.

Žák:

- učí se rozhodovat zodpovědně podle dané situace,
- respektuje přesvědčení druhých lidí a učí se zodpovědnosti,
- dodržuje informační etiku.

Kompetence pracovní

Učitel:

- seznamuje se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zásady hygieny práce, zásady zdravého pracovního prostředí.

Žák:

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti, adaptuje se na změněné nebo nové podmínky.

5.3.1.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výpočetní technika

Výpočetní technika – 5. ROČNÍK		
Školní ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	Základy práce s počítačem	
- popíše počítač a periferní zařízení - správně zapne a vypne počítač, přihlásí/odhlásí se do/ze sítě - předvede operace s myší (klik – výběr, tažení; dvojklik; klik pravým tlačítkem) - předvede práci s ikonami (označí, přesune, kopíruje, přejmenuje, otevře do okna a zavře) - předvede práci s okny (zavření, minimalizace, maximalizace) - otevře aplikaci Malování, WordPad z nabídky „Start“ - uvede základní pravidla bezpečnosti práce, dodržuje je - uvede, jak správně postupovat při závadě počítače (neprovádí žádný zásah, nahlásí učiteli) - vytvoří, přejmenuje, zkopíruje a odstraní složku - uloží dokument v programu WordPad, Malování	• zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik • struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení • klávesnice, myš a práce s nimi • operační systémy a jejich základní funkce • principy ovládání (operace s ikonami, okny a nabídkou „Start“) • údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardware a software • práce se složkami a soubory	OSV 1, MV 1
	Vyhledávání informací a komunikace	
- na webu vyhledá stránku určitého obsahu - používá český portál pro vyhledávání informací - vyhledá s pomocí učitele vhodné dopravní spojení - komunikuje s ostatními spolužáky na chatovacím webu určeném pro děti - vytvoří a odešle krátkou SMS	• internet, prohlížeč • metody a nástroje vyhledávání informací • formulace požadavku při vyhledávání na internetu • základní způsoby komunikace (email, chat, telefonování)	
	Zpracování a využití informací	
- otevře aplikaci Malování, nakreslí v něm obrázek a uloží jej - napíše jednoduchý text v programu Word Pad a uloží jej	• práce s výukovým programem Terasoft • „Kreslení“ - grafický editor – Malování (základní nástroje, tvorba a uložení obrázku) • textový editor – otevření programu, otevření a uložení dokumentu, psaní, editace textu	

Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření 2. období:

Žák

- ovládá základní obsluhu počítače
- dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou
- komunikuje pomocí internetu či běžných komunikačních zařízení
- pracuje s výukovými a zábavnými programy podle pokynu

5.4 Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět

5.4.1 Vzdělávací obor Člověk a jeho svět

5.4.1.1 PRVOUKA

5.4.1.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Prvouka

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Prvouka vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět pro 1. období.

Předmět předkládá žákům nové poznatky a rozvíjí dovednosti z různých oblastí života. Vytváří předpoklady pro základní pracovní a režimové návyky a představy o nejběžnějších skutečnostech a zákonitostech v přírodě i společnosti, o lidských činnostech a výtvorech, o nejdůležitějších podmínkách života, zdraví, bezpečí a dalších tématech. Učí žáky jednat a rozhodovat se v běžných i méně obvyklých životních situacích, spoléhat na sebe, ale i na pomoc druhých. Důraz je kladen na dopravní výchovu (Dopravní výchova – Příloha 1). Vede žáky k odpovědnosti za vlastní zdraví a bezpečnost, za své chování, jednání a rozhodování. Žáci se seznamují se základními právy a povinnostmi, se světem financí (Finanční gramotnost – Příloha 2). Učí se vnímat přírodní jevy, pozorovat je, přemýšlet o nich a chránit je. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích (Ochrana člověka za mimořádných událostí – Příloha 3). Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Vzdělávací obsah předmětu je členěn do pěti tematických okruhů – Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas; Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví.

Časové vymezení:

1. ročník – 2 hodin
2. ročník – 2 hodin
3. ročník – 2 hodin

Organizační vymezení:

Výuka probíhá ve třídě, doplněna besedami a exkurzemi.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Osobnostní rozvoj

OSV 1 Rozvoj schopností poznání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů

OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí: moje tělo, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým lidem

OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace: organizace vlastního času, plánování učení

OSV 4 Psychohygiena: dobrá organizace času, rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích

OSV 5 Kreativita: nápady, originalita, tvořivost

Sociální rozvoj

OSV 6 Poznávání lidí: vzájemné poznávání ve třídě

OSV 7 Mezilidské vztahy: chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc

OSV 8 Komunikace: řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, pravda, lež a předstírání v komunikaci, komunikace v různých situacích

OSV 9 Kooperace a kompetice: rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci

Výchova demokratického občana (VDO)

VDO 2 Občan, občanská společnost a stát: přijímat odpovědnost za své postoje a činy (zejména v ochraně životního prostředí)

Multikulturní výchova (MkV)

MkV 2 Lidské vztahy: právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, uplatňování principu slušného chování (základní morální hodnoty)

Environmentální výchova (EV)

EV 1 Ekosystémy: les, pole, vodní zdroje, lidské sídlo, kulturní krajina

EV 2 Základní podmínky života: voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů, energie, přírodní zdroje,

EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí: doprava a životní prostředí, vlivy průmyslu na prostředí, odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody, změny v krajině

EV 4 Vztah člověka k prostředí: naše obec, náš životní styl, prostředí a zdraví,

Mediální výchova (MV)

MV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: hledání rozdílů mezi různými druhy sdělení, chápání podstaty mediálního sdělení

5.4.1.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Prvouka

Výuka přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k zakládání pokusů,
- nabízí různé zdroje informací, vede žáka k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů informací,
- jasně, stručně, srozumitelně a v souvislostech provádí výklad.

Žák:

- pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti,
- vyhledává a třídí informace z různých zdrojů informací (encyklopedie, přírodovědné knihy a časopisy...),
- užívá obecně platné termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- nabízí problémové úkoly, objasňuje více druhů řešení a tím učí žáka řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení, užívat při řešení problému empirické a logické postupy, tyto postupy prakticky ověřuje,
- společně s žáky vytváří pravidla a kritéria hodnocení a tím umožňuje žákovi sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů.

Žák:

- vyhledává informace a využívá vlastní zkušenosti při řešení problémů.

Kompetence komunikativní:**Učitel:**

- nabízí různé texty a záznamy, audio i videotechniku a tím umožňuje žákovi porozumět různým typům textů a záznamů a obrazového materiálu,
- poskytuje žákovi informační a komunikační prostředky a technologie.

Žák:

- efektivně využívá informační a komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální:**Učitel:**

- umožňuje žákům podílet se na vytváření pravidel práce v týmu,
- poskytuje žákům prostor pro skupinovou práci a kooperativní učení,
- je žákům rádcem a tím vede žáka k tomu, že žák umí v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat,
- umožňuje žákům klást otázky a tím žák přispívá k diskusi v malé skupině.

Žák:

- spolupracuje ve skupině a respektuje daná pravidla,
- podílí se na příjemné atmosféře v týmu,
- spolupracuje s druhými při řešení problémů.

Kompetence občanské:**Učitel:**

- uznává možnost volby při rozhodování,
- umožňuje žákovi rozhodovat se podle dané situace, poskytovat účinnou pomoc dle svých možností,
- umožňuje dávat věci, jevy do souvislostí,
- vede žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí.

Žák:

- chápe základní ekologické souvislosti,
- zná požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- poskytuje žákům různé nástroje a pomůcky,
- předkládá různá rizika a následky nejen ve vztahu k lidem, ale i k přírodě a tím vede žáka k zodpovědnému přístupu k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých, i z hlediska ochrany životního prostředí.

Žák:

- používá materiály, nástroje a vybavení a dodržuje vymezená pravidla.

5.4.1.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Prvouka

PRVOUKA – 1. ROČNÍK		
Školní ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	Místo, kde žijeme	
- seznamuje se se zásadami bezpečnosti silničního provozu - používá výstražná značení na oblečení, aktovce - rozliší město a vesnici - popíše věci kolem sebe	• pravidla silničního provozu • město, vesnice • -popis	OSV 2, OSV 3, OSV 4, OSV 6, OSV 7, EV 2, EV 4, Mkv 2, VDO 2,
	Lidé kolem nás	
- pojmenuje jednotlivé členy svojí rodiny - rozpozná a pojmenuje základní povolání a pracovní činnosti - užívá základní pravidla společenského chování - dodržuje práva a povinnosti žáků školy – vnitřní řád školy	• rodina • povolání • společenské chování, etická výchova • práva a povinnosti	
	Lidé a čas	
- popíše organizaci svého dne - na obrázku vyhledá některé historické památky Prahy - rozezná předměty denní potřeby	• režim dne • Praha • věci kolem nás	
	Rozmanitost přírody	
- pojmenovává změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - rozpozná základní druhy ovoce a zeleniny - přiřazuje plody k rostlinám - smysly určí vlastnosti látek (čich, chuť, hmat)	• příroda • ovoce, zelenina • lidské smysly	
	Člověk a jeho zdraví	
- používá základní hygienické a režimové návyky - do schématu lidské postavy připiše názvy jednotlivých částí těla - porovná rozdíly mezi nemocí a úrazem - odhadne, které látky jsou návykové, nebezpečné - uvede důvod, proč odmítne setkání s neznámými jedinci - dodržuje základní pravidla silničního provozu - přiměřeně reaguje na pokyn dospělého	• hygienické návyky • člověk • úraz, nemoc, modelové situace • - pravidla silničního provozu	

PRVOUKA – 2. ROČNÍK		
Školní ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	Místo, kde žijeme	
- používá zásady bezpečného chování v silničním provozu - popíše cestu do školy a ze školy, rozpozná možná nebezpečí - rozliší město a vesnici, popíše rozdíly mezi nimi - určí Prahu jako hlavní město ČR a samostatný kraj - zjistí a zapíše některé památky ve svém okolí, městě - porovnává přírodní a umělé materiály - vyhledává přírodní a umělé prvky v okolí školy	• pravidla silničního provozu • domov a škola – orientace v místě bydliště, • okolí školy, práce ve škole • Praha – Karlův most, Národní divadlo, • Pražský hrad • vnímání materiálů	OSV 1, OSV 2, OSV 3, OSV 4, OSV 6, OSV 7, OSV 9, EV 1, EV 2, EV 3, EV 4, Mkv 2, VDO 2
	Lidé kolem nás	
- popíše svoji rodinu - posoudí postavení jedince v rodině, každému členovi přiřadí jeho roli - vysvětlí význam a potřebu vybraných zaměstnání a pracovních činností - vlastními slovy popíše rozdíl mezi volným časem a prací - dodržuje zákl. pravidla společenského chování - popíše svého kamaráda i s jeho vlastnostmi	• vztahy, zvyky, zaměstnání, povinnosti • rodina • druhy zaměstnání, pracovní činnosti • volný čas a zaměstnání • normy společenského chování (etická výchova)	
	Lidé a čas	
- orientuje se v čase podle ručičkových hodin - rozezná, co bylo, je, bude - popíše tradiční české vánoční zvyky a zvyky jiných etnik	• papírové hodiny • průběh lidského života • Vánoce – vánoční zvyky	

	Rozmanitost přírody	
- porovnává a zapisuje změny v přírodě během ročních období - zakresluje počasí do kalendáře přírody - rozliší stromy jehličnaté a listnaté, uvede jejich příklady - rozliší základní části těla rostlin – kořen, stonek, list, květ, plod - odhadne důležitost vody pro člověka, zvíře, přírodu - přiřazuje obrázky mláďat k dospělcům - provede jednoduché pokusy s vodou - zváží vybrané látky	• příroda – proměny v ročních obdobích • stromy, rostliny • voda – pokusy • zvířecí rodina • vážení	
	Člověk a jeho zdraví	
- používá základní hygienické návyky, vysvětlí jejich důležitost - sestaví jednoduchý jídelníček zdravé stravy na jeden den - do schématu lidské postavy zapíše jednotlivé části těla - ošetří drobná poranění, vyhledá telefonní číslo záchranné služby - vysvětlí své chování při setkání s cizím člověkem, dokáže říci “ne” - dodržuje pravidla silničního provozu při návštěvě dopravního hřiště - pojmenuje alespoň tři dopravní značky, vysvětlí jejich význam - vyřídí vzkaz druhé třídě	• hygienické návyky • zdravá strava • člověk – stavba těla • modelové situace – zdraví, úraz • komunikace • doprava, cyklistika, dopravní značky	

PRVOUKA – 3. ROČNÍK		
Školní ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	Místo, kde žijeme	
- na jednoduchém plánu vyznačí své bydliště, školu - ukáže na mapě hlavní zeměpisné dominanty v místní krajině - popíše, jak se člověk podílí na vytváření krajiny	• prostředí domova, orientace v místě bydliště • prostředí školy – okolí, bezpečná cesta, riziková místa a situace • místní krajina – části, poloha, orientační body • dopravní síť, historie, současnost města	OSV 1, OSV 2, OSV 4, OSV 5, OSV 6, OSV 7, OSV 8, VDO 2, MV 1, Mkv 2, EV 2, EV 3, EV 4
	Lidé kolem nás	
- rozliší širší příbuzenské vztahy - popíše povolání svých rodičů - porovná příbuzenské vztahy a role v rodině u vybraných etnik - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatků - dodržuje zákl. pravidla společenského chování	• rodina (postavení jedince, role, život a funkce, principy demokracie) • příbuzenské, mezigenerační vztahy • práce fyzická a duševní, zaměstnání • soužití lidí různých etnických skupin • etická výchova	
	Lidé a čas	
- ukáže na číselné ose, co bylo, je a bude - rozliší a pojmenuje významné historické a kulturní dominanty Prahy - rozliší a pojmenuje na obrázku vybrané osobnosti spjaté s Prahou; uvede významné události v historii Prahy - reprodukuje vybranou pověst spjatou s Prahou - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života; pojmenuje svoji etapu (dětství); popíše dospělost; rozliší mládí a stáří	• orientace v čase; dějiny jako sled událostí • den, části dne, denní činnosti, režim dne • památky, osobnosti a události Prahy • rytmus života – od narození do stáří	

	Rozmanitost přírody	
- vytvoří kalendář přírody - vyjmenuje a charakterizuje jednotlivá roční období - na příkladech uvede základní význam vody a vzduchu pro člověka - pojmenuje vybrané stromy jehličnaté a listnaté; rozliší vybraná domácí a hospodářská zvířata, kvetoucí a nekvetoucí rostliny - provádí jednoduché pokusy a měření	• podmínky života • proměny přírody v ročních obdobích, reakce • organismů na roční období • látky – vlastnosti, třídění, změny skupenství, • pozorování a pokusy • stromy, domácí a hospodářská zvířata • měření veličin	
	Člověk a jeho zdraví	
- zdůvodní význam správného držení těla a aplikuje jej při běžných činnostech ve škole - sestaví svůj denní režim - popíše oblečení a obuv pro různé situace - vysvětlí na příkladech význam péče o zdraví své i ostatních - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, - vede zásady správného chování při styku s cizími osobami, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - popíše příklady uplatňování pravidel silničního provozu - dodržuje pokyny dospělých při mimořádných událostech	• životní potřeby a projevy • základní funkce, projevy a stavba lidského těla • péče o zdraví, zdravý životní styl, výběr potravin, způsoby uchování, pitný režim • návykové látky a zdraví, návykové látky, hrací automaty a počítače – závislost • osobní bezpečí – bezpečné chování, vhodná a nevhodná místa pro hru • přivolání pomoci v případě ohrožení, čísla tísňového volání	

MÍSTO KDE ŽIJEME – očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření 1. období:

Žák

- orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
- popíše a zvládne cestu do školy
- uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy

LIDÉ KOLEM NÁS – očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření 1. období:

Žák

- rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- dodržuje základní pravidla společenského chování
- při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
- projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

LIDÉ A ČAS – očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření 1. období:

Žák

- pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase
- zná rozvržení svých denních činností
- rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- poznává různé lidské činnosti

ROZMANITOSTI PŘÍRODY – očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření 1. období: Žák

- pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
- pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
- provede jednoduchý pokus podle návodu

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ – očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření 1. období:

Žák

- uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
- pojmenuje hlavní části lidského těla
- rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných
- uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

5.4.1.2 PŘÍRODOVĚDA

5.4.1.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodověda

Obsahové vymezení:

V předmětu Přírodověda je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět ve vybraných okruzích z tematických okruhů: Lidé kolem nás; Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví.

Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují se vzdálenějšími jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozoruje, přemýšlí o nich a chrání je. Podmínkou úspěšného vzdělávání v této oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací. Propojením této oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností pomáhá žákovi zvládat nové životní situace, upevňovat pracovní a režimové návyky. Důraz je kladen na dopravní výchovu (Dopravní výchova – Příloha 1).

Na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí chápe organizaci života v rodině, ve škole, obci a ve společnosti (včetně situací ohrožení). Různé činnosti a úkoly by měly probudit kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet vztah k naší zemi a k evropanství. Seznamují se s problémy, které provázejí soužití lidí, celé společnosti nebo i globální problémy. Učí se o nich přemýšlet a chránit je. Učí se vnímat základní vztahy ve společnosti, včetně situace ohrožení. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí (Finanční gramotnost – Příloha 2), ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo svět (globální problémy).

Poznávají planetu Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život.

Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé a neživé přírody. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat, hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

Dále poznávají člověka jako živou bytost, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a co je pro člověka vhodné či nevhodné. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech i o bezpečném chování v různých životních situacích. Uvědomují si svoji odpovědnost za své zdraví i za zdraví jiných lidí. Získávají základní poučení o zdraví a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích (Ochrana člověka za mimořádných událostí – Příloha 3). Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Časové vymezení:

4. ročník – 2 hodiny

5. ročník – 2 hodiny.

Organizační vymezení:

Výuka probíhá ve třídě, doplněna besedami a exkurzemi.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Osobnostní rozvoj

OSV 1: Rozvoj schopností poznání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů

OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí: moje tělo, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým lidem

OSV 5 Kreativita: nápady, originalita, tvořivost

Sociální rozvoj

OSV 6 Poznávání lidí: vzájemné poznávání ve třídě

OSV 7 Mezilidské vztahy: chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc

OSV 8 Komunikace: řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, pravda, lež a předstírání v komunikaci, komunikace v různých situacích

OSV 9 Kooperace: rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci

Výchova demokratického občana (VDO)

VDO 2 Občan, občanská společnost a stát: přijímat odpovědnost za své postoje a činy (zejména v ochraně životního prostředí)

Multikulturní výchova (MkV)

MkV 2 Lidské vztahy: právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, uplatňování principu slušného chování (základní morální hodnoty)

Environmentální výchova (EV)

EV 1 Ekosystémy: les, pole, vodní zdroje, lidské sídlo, kulturní krajina

EV 2 Základní podmínky života: voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů, energie, přírodní zdroje,

EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí: doprava a životní prostředí, vlivy průmyslu na prostředí, odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody, změny v krajině

EV 4 Vztah člověka k prostředí: naše obec, náš životní styl, prostředí a zdraví

5.4.1.2.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Přírodověda

Výuka přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k zakládání pokusů,
- nabízí různé zdroje informací,
- jasně, stručně, srozumitelně a v souvislostech provádí výklad,
- vede žáka k užívání obecně platných termínů, znaků a symbolů, uvádí věci do souvislostí.

Žák:

- pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti,
- vyhledává a třídí informace z různých zdrojů informací (encyklopedie, přírodovědné knihy a časopisy...),
- orientuje se v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- nabízí problémové úkoly, objasňuje více druhů řešení a tím učí žáka řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení, užívat při řešení problému empirické a logické postupy, tyto postupy prakticky ověřuje,
- společně s žáky vytváří pravidla a kritéria hodnocení a tím umožňuje žákovi sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů.

Žák:

- vyhledává informace a využívá vlastní zkušenosti při řešení problémů.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- nabízí různé texty a záznamy, audio i videotechniku a tím umožňuje žákovi porozumět různým typům textů a záznamů a obrazového materiálu,
- poskytuje žákovi informační a komunikační prostředky a technologie, vede k bezpečné komunikaci.

Žák:

- efektivně využívá informační a komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- umožňuje žákům podílet se na vytváření pravidel práce v týmu,
- poskytuje žákům prostor pro skupinovou práci a kooperativní učení,
- je žákům rádcem a tím vede žáka k tomu, že žák umí v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat, vede k preventivnímu chování, účelnému rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení zdraví, včetně chování při mimořádných událostech,
- umožňuje žákům klást otázky a tím žák přispívá k diskusi v malé skupině.

Žák:

- spolupracuje ve skupině a respektuje daná pravidla,
- podílí se na příjemné atmosféře v týmu,
- spolupracuje s druhými při řešení problémů.

Kompetence občanské

Učitel:

- uznává možnost volby při rozhodování,
- umožňuje žákovi rozhodovat se podle dané situace, poskytovat účinnou pomoc dle svých možností,
- umožňuje dávat věci, jevy do souvislostí,
- vede žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí.

Žák:

- chápe základní ekologické souvislosti,
- zná požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví.

Kompetence pracovní

Učitel:

- poskytuje žákům různé nástroje a pomůcky,
- předkládá různá rizika a následky nejen ve vztahu k lidem, ale i k přírodě a tím vede žáka k zodpovědnému přístupu k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých, i z hlediska ochrany životního prostředí.

Žák:

- používá materiály, nástroje a vybavení a dodržuje vymezená pravidla.

5.4.1.2.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PŘÍRODOVĚDA

PŘÍRODOVĚDA – 4. ROČNÍK		
Školní ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	Lidé kolem nás	
- vyvodí a dodržuje pravidla soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami - na základě vlastních zkušeností vyjádří základní vztahy mezi lidmi - rozliší základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, - uplatňuje pravidla efektivní komunikace při řešení modelových v rodině - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která nelze tolerovat - dodržuje zákl. pravidla. společenského chování	• třídní pravidla, Školní řád, • práva dětí • lidé jsou různí komunikace, principy demokracie • etická výchova	OSV 1, OSV 2, OSV 5, OSV 6, OSV 7, OSV 8, OSV 9, VDO 2, Mkv 2, EV 1, EV 2, EV 3, EV 4
	Rozmanitost přírody	
- rozlišuje pojmy živá × neživá příroda - uvede základní životní podmínky živých organismů; popíše princip přírodní rovnováhy na vybraném potravním řetězci - stručně charakterizuje vybraná společenstva - vysvětlí vzájemné vztahy mezi vybranými organismy; porovnává vybrané zástupce z hlediska přizpůsobení prostředí - na základě pozorování proměn přírody během roku, porovnává životní projevy rostlin a živočichů - prakticky třídí vybrané organismy do známých skupin na základě vlastních znalostí i pomocí jednoduchého klíče - zhodnotí význam půdy, lesů, vody pro člověka; uvede lidské aktivity, které je chrání nebo poškozují - založí a vyhodnotí jednoduchý pokus - stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných situací, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit - vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	• společenstva živých organismů • společenstva okolí lidských obydlí, polí, • vod, lesů, parků • rostliny a živočichové během ročních období • rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími • člověk a příroda • pokusy s rostlinami	

PŘÍRODOVĚDA – 5. ROČNÍK		
Školní ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	Lidé kolem nás	
- vyvodí a dodržuje pravidla soužití v rodině, ve škole, obci - uplatňuje pravidla efektivní komunikace při řešení různých situací ve třídě - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která nelze tolerovat - poukáže na některé problémy Středočeského kraje - navrhne možnosti zlepšení životního prostředí Středočeského kraje - dodržuje zákl. pravidla společenského chování	• Základní listina lidských práv a svobod • Komunikace • Etická výchova	OSV 1, OSV 2, OSV 5, OSV 6, OSV 7, OSV 8, OSV 9, VDO 2, Mkv 2, EV 1, EV 2, EV 3, EV 4
	Rozmanitost přírody	
- na základě vlastních pozorování uvede příklad přetvoření a přizpůsobení přírody člověkem - stručně charakterizuje složky neživé přírody: nerosty a horniny, půda, teplo a světlo s ohledem na jejich význam pro živou přírodu (člověka) - stručně popíše vesmír a sluneční soustavu - vysvětlí stručně, proč se na Zemi střídá den a noc, roční období - porovná život v různých podnebných pásích - vyhledá shody a rozdíly v přizpůsobení organismů - prakticky třídí organismy do známých skupin s použitím vlastních znalostí, jednoduchých určovacích klíčů a atlasů - stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných situací, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	• Člověk v přírodě • Nerosty a horniny; Půda; Slunce – zdroj světla a tepla • Sluneční soustava • Země – střídání dne a noci, ročních období • Rozmanitost života na Zemi • Život v různých podnebných pásích • Třídění živých organismů • Rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, ochrana	
	Člověk a jeho zdraví	
- pojmenuje vybrané orgány a stručně vysvětlí základní funkce jednotlivých orgánových soustav - uvede příklady možného poškození jednotlivých soustav lidského těla a popíše, jak jim lze předcházet - rozlišuje a stručně popíše vývoj dítěte před a po narození - rozlišuje a stručně popisuje jednotlivé etapy lidského života - sestaví svůj denní, týdenní (měsíční) plán podle vybraných kritérií - způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty	• Lidské tělo – stavba a funkce, projevy • Zdraví a jeho ochrana • Zdravý životní styl, správná výživa, pitný režim, prevence • Základy sexuální výchovy • Člověk se rozmnožuje • Člověk roste a vyvíjí se • Partnerství, manželství, rodičovství	

LIDÉ KOLEM NÁS – očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření 2. období:

Žák

- dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
- rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
- používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
- porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
- sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

ROZMANITOSTI PŘÍRODY – očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření 2. období:

Žák

- na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
- popíše střídání ročních období
- zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
- zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata
- chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
- popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
- reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech
- provádí jednoduché pokusy se známými látkami

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ – očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření 2. období:

Žák

- uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
- odmítá návykové látky
- ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc
- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

5.4.1.3 VLASTIVĚDA

5.4.1.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Vlastivěda

Obsahové vymezení:

V předmětu Vlastivěda je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět ve vybraných okruzích z tematických okruhů: Místo, kde žijeme; Lidé a čas. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují se vzdálenějšími jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorují, přemýšlí o nich a chrání je. Podmínkou úspěšného vzdělávání v této oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací. Propojením této oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností pomáhá žákovi zvládat nové životní situace, upevňovat pracovní a režimové návyky.

Na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí chápe organizaci života v rodině, ve škole, obci a ve společnosti (včetně situací ohrožení). Různé činnosti a úkoly by měly probudit kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet vztah k naší zemi a k evropanství. Seznamují se s problémy, které provázejí soužití lidí, celé společnosti nebo i globální problémy. Učí se o nich přemýšlet a chránit je. Žáci poznávají, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Učí se vnímat historii a současnost České republiky i v kontextu Evropy.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Časové vymezení:

4. ročník - 2 hodiny

5. ročník - 2 hodiny.

Organizační vymezení:

Výuka probíhá ve třídě, doplněna besedami a exkurzemi.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Osobnostní rozvoj

OSV 1: Rozvoj schopností poznání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů

OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí: moje tělo, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým lidem

OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace: organizace vlastního času, plánování učení

OSV 5 Kreativita: nápady, originalita, tvořivost

Sociální rozvoj

OSV 6 Poznávání lidí: vzájemné poznávání ve třídě

OSV 7 Mezilidské vztahy: chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc

OSV 8 Komunikace: řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, pravda, lež a předstírání v komunikaci, komunikace v různých situacích

OSV 9 Kooperace: rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci

Environmentální výchova (EV)

EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí: doprava a životní prostředí, vlivy průmyslu na prostředí, odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody, změny v krajině

EV 4 Vztah člověka k prostředí: naše obec, náš životní styl, prostředí a zdraví

Mediální výchova (MV)

MV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: hledání rozdílů mezi různými druhy sdělení, chápání podstaty mediálního sdělení

MV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti: vliv a role médií v každodenním životě

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá: zvyky a tradice národů Evropy, zážitky a zkušenosti z Evropy, naši sousedé

VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět: životní styl a vzdělávání mladých Evropanů, naše vlast a Evropa

5.4.1.3.2 Výchovní a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Vlastivěda

Výuka přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Učitel:

- nabízí různé zdroje informací,
- jasně, stručně, srozumitelně a v souvislostech provádí výklad,
- vede žáka k užívání obecně platných termínů, znaků a symbolů, uvádí věci do souvislostí.

Žák:

- vyhledává a třídí informace z různých zdrojů informací (encyklopedie, přírodovědné knihy a časopisy...).

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- nabízí problémové úkoly, objasňuje více druhů řešení a tím učí žáka řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení, užívat při řešení problému empirické a logické postupy, tyto postupy prakticky ověřuje,
- společně s žáky vytváří pravidla a kritéria hodnocení a tím umožňuje žákovi sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů.

Žák:

- vyhledává informace a využívá vlastní zkušenosti při řešení problémů.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- nabízí různé texty a záznamy, audio i videotechniku a tím umožňuje žákovi porozumět různým typům textů a záznamů a obrazového materiálu,
- poskytuje žákovi informační a komunikační prostředky a technologie, vede k bezpečné komunikaci.

Žák:

- efektivně využívá informační a komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- umožňuje žákům podílet se na vytváření pravidel práce v týmu,
- poskytuje žákům prostor pro skupinovou práci a kooperativní učení,
- umožňuje žákům klást otázky a tím žák přispívá k diskusi v malé skupině.

Žák:

- spolupracuje ve skupině a respektuje daná pravidla,
- podílí se na příjemné atmosféře v týmu,
- spolupracuje s druhými při řešení problémů.

Kompetence občanské

Učitel:

- uznává možnost volby při rozhodování,
- umožňuje žákovi rozhodovat se podle dané situace, poskytovat účinnou pomoc dle svých možností,
- umožňuje dávat věci, jevy do souvislostí,
- vede žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí.

Žák:

- chápe základní ekologické souvislosti,
- zná požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví.

Kompetence pracovní

Učitel:

- poskytuje žákům různé nástroje a pomůcky,
- předkládá různá rizika a následky nejen ve vztahu k lidem, ale i k přírodě a tím vede žáka k zodpovědnému přístupu k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých, i z hlediska ochrany životního prostředí.

Žák:

- používá materiály, nástroje a vybavení a dodržuje vymezená pravidla.

5.4.1.3.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VLASTIVĚDA

VLASTIVĚDA – 4. ROČNÍK		
Školní ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	Místo, kde žijeme	
- vyhledá a ukáže na mapě Evropy ČR a město, ve kterém žije - pomocí mapy vyjmenuje kraje ČR, krajská města - sestaví pomocí plánu města plánek cesty do a ze školy - rozliší na příkladech plán, druhy a typy map - používá v praxi vysvětlivky příruční vlastivědné mapy České republiky - vyjmenuje hlavní a vedlejší světové strany, určí světové strany pomocí kompasu (buzoly) nebo vybraných přírodních úkazů - dodržuje pravidla bezpečného chování v přírodě - vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách ČR - vyhledá a prezentuje přírodní, sídelní, hospodářské a kulturní zajímavosti svého kraje - zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest po České republice	• naše vlast Česká republika – poloha, kraje a krajská města • mapy a plány – čtení map, vysvětlivky, plány • orientace v krajině – kompas, buzola, • orientace podle mapy • Česká rep. - povrch, vodstvo, počasí, podnebí, půda, zemědělství, průmysl, • nerostné bohatství, základy stát. zřízení, • politický systém, státní symboly, armáda • cestujeme po naší vlasti	OSV 1, OSV 2, OSV 3, OSV 5, OSV 6, OSV 7, OSV 8, OSV 9, MV 1, EV 3, EV 4, VMEGS 1, VMEGS 2
	Česká republika – demokratický stát	
- rozliší pojmy prezident, vláda, premiér, ministr, ministerstvo, parlament, senát, poslanecká sněmovna; stručně charakterizuje jejich funkci a vyhledá jejich konkrétní zástupce - na obrázku rozliší státní symboly ČR, vysvětlí, kdy se používají, armáda ČR	• státní symboly	
	Lidé a čas	
- na konkrétních příkladech rozliší minulost a současnost - vysvětlí základní význam nemovitých a movitých památek - vysvětlí stručně význam vybraných časových pojmů, orientuje se na časové přímce - stručně charakterizuje období minulosti naší vlasti s využitím regionálních specifíků - stručně vysvětlí historický přínos vybraných osobností českých dějin s ohledem na místní region - převypráví některou z pověstí - na vybraných příkladech porovná způsob života a práce našich předků - vysvětlí historické důvody zařazení vybraných státních svátků	• čas – minulost a současnost • České země v pravěku; • Slované na našem území, vláda Přemyslovců, Český stát za vlády Lucemburků, husitské války • první Habsburkové na českém trůně • naše nejstarší minulost v pověstech • život našich předků do počátku novověku • významné dny ČR a jejich historie	

VLASTIVĚDA – 5. ROČNÍK		
Školní ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	Místo, kde žijeme	
- používá v praxi se ve vybraných mapových značkách - pomocí mapy Evropy ukáže sousední státy ČR, vyhledá světadíly na mapě polokoulí - vyhledá a prezentuje jednoduché údaje o sousedních státech ČR - vyhledá a prezentuje jednoduché údaje o Evropě - vyhledá a jednoduchým způsobem posoudí význam regionálních zvláštností přírody, osídlení, hospodářství a kultury svého kraje - porovná způsob života a přírodu v České republice i jiných zemích	• práce s mapou • sousední státy ČR • Evropa – jeden ze světadílů • cestujeme po Evropě • kraje ČR	OSV 1, OSV 2, OSV 3, OSV 5, OSV 6, OSV 7, OSV 8, OSV 9, MV 1, MV 5, EV 3, EV 4, VMEGS 1, VMEGS 2
	Lidé a čas	
- konkrétním způsobem využije archiv, knihovnu, muzejní expozici, galerii jako informační zdroj pro pochopení minulosti - zdůvodní základní význam nemovitých i movitých kulturních památek - zdůvodní význam chráněných částí přírody - stručně charakterizuje období minulosti naší vlasti a historický přínos vybraných osobností českých dějin s využitím regionálních specifik - na vybraných příkladech porovná způsob života a práce našich předků - vysvětlí historické důvody zařazení vybraných státních svátků	• návštěva knihovny, muzea, • kulturní památky a jejich význam • ochrana přírody v ČR • od bitvy na Bílé do 19. století; 20. století – války, vznik Československé republiky, • ČSR v letech 1948 – 1989, ČR dnes • významné dny ČR a jejich historie	

MÍSTO, KDE ŽIJEME – očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření 2. období:

Žák

- popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje
- orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
- řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
- uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí
- sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
- pozná státní symboly České republiky

LIDÉ A ČAS – očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření 2. období:

Žák

- rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
- uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji
- vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

5.5 Vzdělávací oblast Umění a kultura

5.5.1 Vzdělávací obor Hudební výchova

5.5.1.1 HUDEBNÍ VÝCHOVA

5.5.1.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

V předmětu Hudební výchova je realizován obsah vzdělávací oblasti Umění a kultura, oboru Hudební výchova.

V počáteční etapě základního vzdělání si klade vyučovací předmět Hudební výchova za cíl vzbudit zájem žáka o setkávání s hudbou a rozvíjet jeho elementární hudební dovednosti prostřednictvím pěveckých, rytmických, poslechových, instrumentálních a pohybových činností. Hudební výchova je charakterizována jako činnostní, tvořivý proces. Základem je hra, která poskytuje prostor pro uplatnění aktivit žáků, spontánnosti i vlastního experimentování.

Ve vzdělávacím předmětu hudební výchova směřujeme výuku specificky s ohledem na vrozené hudební vlohy každého žáka k rozvoji hudebního sluchu, rozvoji hudebního a emocionálního cítění,

objevování souvislostí mezi slovním a hudebním rytmem a pohybovým vyjádřením (pohyb je prostředkem pro rozvíjení všech hudebních činností), práci s hudebně nerozvinutými žáky, postupnému vytváření a upevňování základních pěveckých návyků.

Časové vymezení:

1. ročník – 1 hodina
2. ročník – 1 hodina
3. ročník – 1 hodina
4. ročník – 1 hodina
5. ročník – 1 hodina.

Organizační vymezení:

Výuka probíhá ve třídě, je doplněna koncerty a divadelními představeními.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Osobnostní rozvoj

OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování

OSV 2 Sebepoznání: moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne

OSV 5 Kreativita: nápady, originalita, tvořivost

Sociální rozvoj

OSV 8 Komunikace: řeč těla, řeč zvuků a slov

5.5.1.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Hudební výchova

Výuka přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Učitel:

- seznamuje žáka se základními návyky a dovednostmi v jednotlivých oblastech hudebních činností (hlasové, rytmické, instrumentální, poslechové, pohybové).

Žák:

- poznává smysl a cíl učení,
- vytváří si pozitivní vztah k učení.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- snaží se najít příčiny neúspěchu a citlivým přístupem za pomoci dětského kolektivu je pomáhá odstraňovat a následně rozvíjet kvalitu hlasových, pohybových dovedností jedince,
- podpoří ho důvěrou.

Žák:

- nenechá se odradit počátečním nezdarem.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- učí žáka porozumět a pracovat s notovým záznamem,
- vysvětlí a na konkrétních příkladech ukáže, že skladba nebo píseň může být i osobním sdělením, poselstvím pro druhé.

Žák:

- učí se dialogu se spolužáky, s učitelem,
- učí se rozumět a používat komunikační prostředky hudby.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vybírá vhodné hudebně pohybové hry s rytmicko-melodickým doprovodem,
- připravuje různé soutěže, kvízy, které vyžadují práci ve skupině,
- pomáhá žákovi získat pocit potřeby, důležitosti, sebedůvěry.

Žák:

- začíná si uvědomovat osobní zodpovědnost v rámci kolektivu,
- aktivně se zapojuje do kolektivních činností.

Kompetence občanské

Učitel:

- navštěvuje se žáky hudební besedy, divadelní představení, zajistí návštěvu koncertu,
- připravuje se žáky veřejná vystoupení pro rodiče, pro děti z mateřské školky, pro staré lidi v domech s pečovatelskou službou apod.

Žák:

- začíná si uvědomovat své povinnosti i svá práva,
- začíná si vytvářet svůj osobní vztah k instituci, kterou je škola, obec.

Kompetence pracovní

Učitel:

- seznamuje se základy hlasové hygieny,
- učí správnému držení těla při zpěvu,
- využije možnosti práce s lidským hlasem.
-

Žák:

- osvojuje si základní hygienické, pracovní návyky.

5.5.1.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 1. ROČNÍK		
Školní ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- rozlišuje zvuky kolem sebe - zpívá jednoduché vybrané písně na základě svých dispozic - správně dýchá a vyslovuje - rytmitizuje říkadla - hraje nejjednodušší doprovody na Orfovy nástroje - vyjadřuje pohybem hudbu - rozliší tón – dlouhý, krátký, vysoký, hluboký, silný, slabý - rozliší vybrané hudební nástroje	- cvičení na rozvoj sluchu - národní písně, hudební hádanky - dechová a rytmická cvičení - hudební nástroje - hudebně pohybové hry - sluchové hry a hádanky - hudební nástroje	OSV 1, OSV 2, OSV 5, OSV 8

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 2. ROČNÍK		
Školní ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy

- zpívá písně na základě svých dispozic, rozvíjí hlavový tón - rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty; napodobuje rytmické celky - doprovází zpěv hudebním nástrojem - vyjadřuje pohybem melodii, tempo, dynamiku a emocionální zážitek z hudby - rozliší délku not - rozpozná výrazové tempové a dynamické změny v znějící hudbě - rozliší v hudbě některé hudební nástroje	- národní a umělé písně, dechová cvičení - rytmická a metodická cvičení - hudební nástroje – doprovod - pohyb a hudba - sluchová cvičení - hudební nástroje – poslechy	OSV 1, OSV 2, OSV 5, OSV 8
---	---	----------------------------

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 3. ROČNÍK		
Školní ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- zpívá v jednohlase písně intonačně čistě a rytmicky přesně sólově i sborově - improvizuje jednoduchou melodii, text - používá vybrané hudební nástroje k hudebnímu doprovodu - vyjadřuje pohybem hudbu a její charakter - rozliší kvalitu tónu, výrazné změny tempa a dynamiky při hudebním poslechu - při hudebním poslechu rozliší hudbu vokální, instrumentální, vokálně instrumentální; odliší hudbu klasickou (slavnostní) a populární	• národní a umělé písně, dechová cvičení, • sborový a sólový zpěv, hudební • improvizace, hudební doprovod • hudba a pohyb • hudební poslech • hudební poslech	OSV 1, OSV 2, OSV 5, OSV 8

Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření 1. období:

Žák

- zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
- správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytimizaci říkadel i při zpěvu
- reaguje pohybem na tempové a rytmičné změny
- rozliší sílu zvuku – pozorně vnímá jednoduché skladby

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 4. ROČNÍK		
Školní ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- zpívá písně v jednohlase v durových i mollových tóninách - realizuje podle individuálních schopností a dovedností notově zapsanou píseň - využívá hudebních nástrojů k doprovodu písní, jednoduché reprodukci písní - rozpozná hudební formu jednoduché písně (skladby) - vytváří v rámci svých individuálních schopností hudební improvizace - rozpozná při hudebním poslechu některé hudební výrazové prostředky - ztvárňuje hudbu pohybem, improvizuje	• sólový a sborový zpěv • realizace notového zápisu písní • hudební doprovod a reprodukce • hudební formy • hudební improvizace • hudební poslech – výraz. prostředky • pohybové ztvárnění hudby	OSV 1, OSV 2, OSV 5, OSV 8

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 5. ROČNÍK		
Školní ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- zpívá na základě svých dispozic v jednohlase nebo dvojhase s využitím získaných pěveckých dovedností - realizuje zpěvem, hrou, tancem, podle svých individuálních schopností a dovedností melodii nebo píseň zapsanou v notách - využívá hudebních nástrojů k jednoduché reprodukci skladeb - vytváří v rámci individuálních dispozic jednoduché přehledy, mezihry, dohry - rozpozná při hudebním poslechu metrrytmické, tempové, dynamické i zřetelně harmonické změny - ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků	• národní a umělé písně • sborový a sólový zpěv • pohybová a hudební realizace notového zápisu • hudební doprovod a reprodukce • hudební realizace • hudební poslech – výraz. prostředky • pohybové ztvárnění hudby	OSV 1, OSV 2, OSV 5, OSV 8

Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření 2. období:**Žák**

- zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
- propojí vlastní pohyb s hudbou
- doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje
- odliší tóny podle výšky, síly a barvy – pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb – správně hospodaří s dechem při interpretaci písní – frázování

5.5.2 Vzdělávací obor Výtvarná výchova

5.5.2.1 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

5.5.2.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

Hlavním cílem vyučovacího předmětu Výtvarná výchova je rozvoj estetických citění žáků ke skutečnosti a k umění. Výuka vychází především z citového vztahu žáků k zobrazované skutečnosti. Výtvarné činnosti rozvíjejí tvořivost, fantazii, estetické citění, podněcují a uspokojují potřeby žáků vyjadřovat se k různým tématům, situacím, prožitkům. Důraz je kladen na žakovu vlastní tvůrčí činnost, rozvíjení fantazie a emocionálních prožitků z tvorby a subjektivního vnímání světa. Pro výtvarnou činnost je nepostradatelné příznivé a klidné prostředí zbavené strachu ze známky nebo výsměchu druhých.

Na 1. stupni žáky podněcujeme ke spontánnosti, uvolněnosti a emocionálnímu přístupu ke světu a jeho bezprostřednímu způsobu znázornění jednoduchými technikami.

Do výuky je zařazena dopravní výchova (Dopravní výchova – Příloha 1), žáci se seznamují se světem financí (Finanční gramotnost – Příloha 2), osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích (Ochrana člověka za mimořádných událostí – Příloha 3).

Vzdělávací obsah je zpracován pro jednotlivá období, konkrétní činnost si volí učitel sám dle svého uvážení s ohledem na podmínky výuky, schopnosti, zkušenosti a potřeby žáků.

V 1. období převládá spontánnost, bezprostřednost výtvarného projevu dítěte. Žáci kreslí rádi z paměti, předloham se vyhýbají. Jejich představy je těší a snaží se je ztvárnit. Vhodná motivace podněcuje uvolnění dětské fantazie. Žáci potom často tvoří s velkým zaujetím a prožívají velkou radost z toho, co vytvořili. Jejich práce jsou plné volnosti, naivnosti a psychologických záhad. Úlohou učitele v tomto období je posilovat sebevědomí žáků, využívat jejich fantazii, rozvíjet ji, podporovat jejich vlastní výtvarné vyjadřování, podněcovat zájem o výtvarnou práci vhodnou motivací. Mezi metody a formy práce zařazuje učitel co nejvíce různé hravé činnosti a experimentování.

V 2. období se zaměřujeme na vycvičení oka a žakovy ruky, rozvíjení schopnosti čistého a jistého zobrazování, pěstování správného vnímání krásy formy, linie, barvy i symetrie. Postupně se tříbí smyslová vnímavost, uvědomělé pozorování a výtvarné vidění.

Výuka Výtvarné výchovy je často spojována s výukou jiných předmětů – výtvarně lze vyjadřovat zvolený jednoduchý rytmus melodie v Hudební výchově, při kresbě přírodnin je vhodné využít znalostí z oblasti Člověk a jeho svět. Při kresbě náradí je třeba znát, jak a k čemu se určité náradí používá, zde tedy vytváříme mezipředmětovou vazbu s Pracovními činnostmi, při tématickém kreslení se dá vhodně využít některé četby z čítanky v rámci Českého jazyka.

Časové vymezení:

1. ročník – 1 hodina
2. ročník – 1 hodina
3. ročník – 2 hodina
4. ročník – 2 hodiny
5. ročník – 1 hodiny.

Organizační vymezení:

Výuka probíhá ve třídě, doplněna výstavami.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Osobnostní rozvoj

OSV 1: Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; řešení problémů

OSV 5: Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality)

Multikulturní výchova (MkV)

MkV 1: Kulturní difference: jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik

5.5.2.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání,
- učí prezentovat osobitý výtvarný projev a naslouchat sdělení druhých,
- rozvíjí tvořivé schopnosti žáků, pěstuje jejich estetické cítění a vkus,
- seznamuje žáky s ilustracemi v dětských knihách, učí je poznávat nejznámější malíře – ilustrátory,
- vede žáky k sebehodnocení,
- individuálním přístupem k žákům maximalizuje jejich šanci prožít úspěch,
- vede žáky k samostatnému organizování některých akcí mimo vyučování,
- na začátku hodiny vždy žáky seznámí s cílem, v závěru zhodnotí s žáky jeho dosažení.

Žák:

- dovedností získaných při výtvarných činnostech využívá při výuce dalších předmětů a naopak.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k výtvarnému zobrazení tvarů předmětů na základě her s nimi,
- učí žáky pozorovat a vnímat krásu přírody, hovořit o svých pocitech a dojmech, pokusit se je výtvarně vyjadřovat,
- četbou, vyprávěným příběhem, hudbou, dramatickým dílem podněcuje a rozvíjí výtvarné představy žáků,
- dává možnost výtvarným projevům v různých technikách.

Žák:

- výtvarně experimentuje, objevuje tvary věcí kolem nás,
- hraje si s linií s využitím různých plastických materiálů
- sám řeší nějaký praktický problém v životě školy – výzdobu své učebny, program některých vystoupení, kostýmy, činnost klubu apod.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- učí žáky spolupracovat, proto zavádí do výuky kooperativní a projektové vyučování jako model týmové práce,
- tvůrčími činnostmi založenými na experimentování vede žáky k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu komunikace,
- učí žáky chápat umění jako svébytný prostředek komunikace,
- probouzí a rozvíjí schopnosti výtvarného vyjadřování žáků.

Žák:

- hovoří o pozorovaných jevech z přírody, lidové kultury, společnosti apod.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky k chápání umění a kultury jako neoddělitelné součásti lidské existence, k poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech,
- učí je tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám i kulturním projevům,
- vytváří kladný citový vztah k výtvarnému umění,
- učí žáky respektovat vzájemné odlišnosti ve výtvarném vyjadřování.

Žák:

- posuzuje výsledky své práce,
- přijme roli ve skupině,
- má pozitivní přístup k práci své i ostatních.

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k uvědomování si sebe samého, svých osobních prožitků a svých možností obohacovat emocionálně život prostřednictvím vlastní tvorby neovlivněné vnuceným výtvarným vzorem,
- vede žáky k ochraně svého zdraví a ochraně životního prostředí.

Žák:

- pomáhá při výzdobě školy, třídy.

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede k pozitivnímu vztahu k práci,
- vede k získání základních pracovních návyků při použití jednoduchých výtvarných technik,
- seznamuje žáky s výtvarnými nástroji, materiály a technikami.

Žák:

- kreslením, malováním a modelováním rozvíjí tvarovou, barevnou i prostorovou představivost a jemnou motoriku.

5.5.2.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 1. až 3. ROČNÍK (1. období)		
Školní ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- pozná různé druhy tvarů; porovnává jejich podobné či odlišné vlastnosti, jejich vztahy; rozlišuje různorodé přírodní materiály; - seznamuje se s rozličnými výtvarnými postupy, technikami a nástroji - záměrně využívá a kombinuje vizuálně obrazné elementy a prostředky; tvůrčím způsobem experimentuje s barvami - vyjadřuje se výtvarně na základě svého smyslového a pohybového vnímání - zdůvodní a obhájí výtvarné pojetí; vede dialog, vyjadřuje se k nové tvorbě své i druhých; toleruje jejich způsoby výtvarného vyjádření; porovná vlastní interpretaci s interpretací uznávanou a inspiruje se jí - ověřuje si vliv své činnosti na okolí, vystavuje své práce, podílí se na zlepšení prostředí školy	• Vizuálně obrané elementy – tvar, objem, kvalita, textura a jejich vztahy – kontrast podobnost, rytmus struktura. Neobvyklé materiály a nástroje. • Hra s linií, barvou a modelovací hmotou, originalita dle vlastní fantazie a vlastních prožitků. • Smyslové vnímání, pohyb a výtvarné vyjádření. • Porovnávání a interpretace vlastní tvorby a tvorby spolužáků s tvorbou a interpretací uznávaných autorů. • Instalace výstavy, zjištění dopadu na širší sociální prostředí.	OSV1, OSV 5

Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření 1. období:**Žák**

- zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 4. a 5. ROČNÍK (2. období)		
Školní ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- vědomě se zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností - rozliší reálný a duchovní prostor; uplatňuje své fantazijní představy; vědomě volí nástroje a techniky; tvoří jednoduché plošné konkrétní výtvarné vyjádření uplatňuje vztah zrakového vnímání k vnímání kompozice z geometrických tvarů ostatními smysly, experimentuje v kompozici, rozkládá a syntetizuje různé tvary i barvy, využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinaci, uplatňuje osobitost v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření nových a neobvyklých pocitů a prožitků, svobodně volí a kombinuje prostředky - samostatně odhaluje interpretační kontext vlastního i přejatého zrakového vyjádření, aby byl srozumitelný pro ostatní; ověřuje vliv svých činností na okolí - hledá a pojmenovává základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy v uměleckém díle a porovnává rozdíly výtvarných děl, rozlišuje vhodnost použití výtvarných technik - hodnotí, zdůvodňuje a obhájí svoji výtvarnou výpověď a vyjadřuje se k tvorbě ostatních, hledá v ní zdroj pro svá vlastní vizuálně obrazná vyjádření	- Kombinace a proměny prvků vizuálně obrazného vyjádření v ploše, objemu a prostoru. - Spontaneita, hledání nových kontextů pro uplatnění samostatně vytvořených a přejatých obrazových znaků. Smyslové vnímání, pohyb a výtvarné vyjádření. Výrazové možnosti akční tvorby, grafika PC, fotografie, video. Volba vhodných prostředků k danému námětu, manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, rozlišení typů vizuálně obrazného vyjádření - Komunikační obsah obrazových znaků přejatých i vytvořených samostatně, vhodnost užití obrazových znakových prostředků pro dosažení konkrétních účinků v komunikaci, účast na výzdobě školy. - Účinek uměleckého díla současnosti a minulosti. Porovnávání vlastní interpretace s všeobecně uznávanými pravidly. - Hledání, rozlišování a vytváření obrazných znakových prostředků pro vyjádření statického i dynamického chápání reality, uspořádání objektů do celků – výrazovost, velikost, vzájemné postavení. - Hledisko vnímání a motivace přístupů k vizuálně obrazným vyjádřením – vizuální, dynamické, statické, fantazijní, založené na smyslovém vnímání - Nové kontexty pro uplatnění samostatně vytvořených i přejatých obrazových znaků. - Výtvarná výpověď hodnocení, zdůvodnění a obhájení, vyjádření se k tvorbě vlastní i ostatních. Tolerance k rozdílným způsobům výtvarných vyjádření. - Komunikace se spolužáky, rodinnými příslušníky, vysvětlování	OSV1, OSV 5, MKV 1

	výsledků tvorby podle vlastních schopností	
--	--	--

Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření 2. období:**Žák**

- uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
- rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
- vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

5.6. Vzdělávací oblast Člověk a zdraví

5.6.1 Vzdělávací obor Tělesná výchova

5.6.1.1 TĚLESNÁ VÝCHOVA

5.6.1.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

V předmětu Tělesná výchova je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, oboru Tělesná výchova.

Předmět Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově. Nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení. Jde o pohybové aktivity. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem.

Naše škola se pravidelně účastní – Putovního poháru málotřídních škol na sportovních dnech.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

1. poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty, ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí.

2. pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
3. poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
4. získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
5. využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
6. propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
7. chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
8. aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci.

Časové vymezení:

1. ročník – 2 hodiny
2. ročník – 2 hodiny
3. ročník – 2 hodiny
4. ročník – 2 hodiny
5. ročník – 2 hodiny.

Organizační vymezení:

Výuka probíhá v místnosti na cvičení, na hřišti, na školní zahradě, doplněno o soutěže, závody apod.

Průřezová témata:**Osobnostní a sociální výchova (OSV)**

Osobnostní rozvoj

OSV 1 Rozvoj schopnosti poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů

OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí: informace o mé osobě

OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace: regulace vlastního chování

OSV 4 Psychohygiena: sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, dobrá organizace času, dovednosti zvládání stresových situací, hledání pomoci při potížích.

Sociální rozvoj

OSV 6 Poznávání lidí: vzájemné poznávání se ve skupině/ třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech.

OSV 8 Komunikace: cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování), specifické komunikační dovednosti; dialog; komunikace v různých situacích; efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci

Environmentální výchova (EV)

EV 4 Vztah člověka k prostředí: naše obec, náš životní styl, prostředí a zdraví

5.6.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Tělesná výchova**Výuka přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:****Kompetence k učení:**

Učitel:

- vytváří zejména v oblasti motorického učení algoritmizací nácviku pohybových dovedností v rozsahu vybraného učiva,
- vede žáky k práci ve dvojicích dle systému „každý žák cvičencem i cvičitelem“.

Žák:

- samostatně pozoruje, kriticky posuzuje,
- posoudí vlastní pokrok,
- kriticky zhodnotí vlastní výsledky.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- učí žáky řešit problémové situace,
- klade důraz na převzetí zodpovědnosti za svá rozhodnutí.

Žák:

- kriticky myslí, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede ke spolupráci ve skupině,
- pomáhá vnímat a předávat jednoznačné informace
- vede k výběru použitelných slovních i mimoslovních signálů a sdělení

Žák:

- respektuje kamarády,
- navazuje přátelský vztah
- naslouchá a reaguje.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- podněcuje vytváření příjemné atmosféry.

Žák:

- střídá různé role ve dvojici i ve skupině v rámci svých možností,
- respektuje vazbu mezi úrovní schopností a dovedností a hierarchií skupiny,
- je srozuměn s tím, že vynaložené úsilí může znamenat posun pozice v družstvu
- akceptuje roli odpovídající svým možnostem a snaží se ocenit spektrum ostatních členů v jejich rolích za pomoci učitele.

Kompetence občanské:

Učitel:

- vede žáky ke schopnosti domluvy a respektováním individuálních odlišností při hledání toho, co lze na sobě i na druhých pozitivně hodnotit. Pocit a smysl týmového ducha i vlastní sebeúcty je přenosný ze sportu do společenské a pracovní sféry,
- vede žáky ke každodenním pohybovým aktivitám ve škole i mimo školu. To považujeme za jeden z nejdůležitějších cílů pohybového vzdělávání (pohybové gramotnosti) na ZŠ
- klade důraz na aktivní zapojení do sportovních činností.

Žák:

- rozhoduje se v zájmu ochrany zdraví.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vyžaduje bezpečné a účinné využití pomůcek a sportovního náčiní,
- pomáhá žákům k překonávání přiměřené míry psychického i fyzického diskomfortu s ohledem na individuální parametry.

Žák:

- dodržuje stanovená pravidla,
- nacvičuje první pomoc.

5.6.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova

Tělesná výchova – 1. ročník			
Školní ročníkový výstup	okruh	učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- dodržuje přesně povely učitele a rychle reaguje na jeho pokyny a gesta - zvládá se bez pomoci převléct do cvičebního úboru		- bezpečnost při cvičení - povely a gesta - vhodný úbor	OSV 1, OSV 2, OSV 3, OSV 4, OSV 8, EV 4
- ví, co je pojem relaxace a kondice - ví, že je schopen svou kondici ovlivnit a pozná důležitost relaxace	Kondiční a relaxační cvičení	- pohybové hry pro rozvoj pohybových schopností - posilování s vlastní nebo nižší váhou - relaxační cvičení - strečink	
- chová se bezpečně na hřišti, pozná části hřiště a ví, jaký úbor je vhodný	Sportovní hry	- seznámení s hřištěm a bezpečnost při hrách - házení, chytání, pohyb s míčem - vybíjená – modifikace hry (malé hřiště)	
- pozná gymnastická nářadí a umí je pojmenovat - zvládá gymnastické držení těla - zvládá kotoul vpřed a vzad - zvládá kotoul vpřed a vzad - zvládá odraz snožmo - zvládá základy šplhu s dopomocí učitele	Gymnastika	- gymnastické držení těla, pohyby rukou, trupu atd. - základní gymnastické nářadí - průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed a vzad - kotoul vpřed a vzad - odraz snožmo - průpravná cvičení pro nácvik přírazu obounož - šplh max. 2 m s dopomocí	
- zvládá základní atletické pojmy - zvládá teoreticky techniku skoku, běhu a hodů - zvládne úspěšně testy (měření časů a vzdáleností): sprint na 30 m, vytrvalostní běh na 300 m; skok do dálky - hází míčkem - pohybuje se bezpečně ve vodním prostředí	Atletika	- základní atletické pojmy – vysvětlení - základy skoku, běhu a hodů - sprint 20-30 m - nácvik nízkého a pol. Startu (bez bloků) - vytrvalostní běh - nácvik hodů míčkem z místa 20 hodin plaveckého výcviku.	

Tělesná výchova – 2. ročník			
Školní ročníkový výstup	okruh	učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- dodržuje přesně povely učitele a rychle reaguje na jeho pokyny a gesta - zvládá se bez pomoci převléct do cvičebního úboru - dodržuje pravidla chování při cvičení		• bezpečnost při cvičení • vhodný úbor • povely a gesta	OSV 1, OSV 2, OSV 3, OSV 4, OSV 8, EV 4
- ví, co je pojem relaxace a kondice; ví, že je schopen svou kondici ovlivnit a chápe důležitost relaxace	Kondiční a relaxační cvičení	• pohybové hry pro rozvoj pohybových schopností • posilování s vlastní nebo nižší váhou • relaxační cvičení • strečink	
- pozná gymnastická nářadí a náčiní a pojmenuje je - zvládá gymnastické držení těla - zvládá pasivně základní pojmy o jednoduchých cvicích - zvládá kotoul vpřed a vzad - zvládá s dopomocí výskok do vzporu dřepmo na sníženou bednu - šplhá podle svých sil a schopností - přejde s dopomocí lavičku a dodržuje při tom bezpečnost cvičení	Gymnastika	• gymnastické držení těla, pohyby rukou, trupu atd. • základní gymnastické nářadí a náčiní • základní názvy a pojmy o jednoduchých cvicích • průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed a vzad • kotoul vpřed a vzad • odraz snožmo • odrazem výskok do vzporu dřepmo na sníženou bednu • průpravná cvičení pro nácvik přírazu obounož • šplh max. 2 m s dopomocí • chůze po lavičce s dopomocí	

- zvládá základní atletické pojmy - zvládá teoreticky techniku skoku, běhu a hodů - reaguje na startovní signály a povely - zvládne úspěšně testy (měření časů a vzdáleností) - zvládá sprint na 50 m, - zvládá vytrvalostní běh na 12 min - zvládá skok do dálky sounož z místa - zvládá skok do dálky z místa - zvládá hod z místa, za chůze - pohybuje se bezpečně ve vodním prostředí	Atletika	• základní atletické pojmy – vysvětlení (prohlubování učiva) • základy skoku, běhu a hodů • starty (signály a povely) • sprint 50 m • nácvik nízkého a pol. startu (bez bloků) • vytrvalostní běh 12 min (podle úrovně žáků lze prokládat chůzí) • pohybové hry pro rozvoj rychlosti síly a vytrvalosti • cvičení pro rozvoj odrazové síly a obratnosti • odraz z místa • skok do dálky z místa • hod míčkem za chůze • 20 hodin plaveckého výcviku	-
- zvládá pojmenovat části hřiště a zná známé míčové hry - zvládá jednoduché přihrávky a pohyb s míčem - uplatňuje znalosti ve hře - hraje „fair play“; má radost ze hry	Sportovní hry	• seznámení s pravidly některých míčových her • chytání a házení • přihrávky jednoruč a obouruč • modifikovaná vybíjená	

Tělesná výchova – 3. ročník			
Školní ročníkový výstup	okruh	učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
- dbá přesně povelů učitele a rychle reaguje na jeho pokyny a gesta		- bezpečnost při cvičení - vhodný úbor - povely a gesta	OSV 1, OSV 2, OSV 3, OSV 4, OSV 8, EV 4
- pozná pojem relaxace a kondice; ví, že je schopen svou kondici ovlivnit a zná důležitost relaxace	Kondiční a relaxační cvičení	- pohybové hry pro rozvoj pohybových schopností - posilování s vlastní nebo nižší váhou - relaxační cvičení - strečink	
- chová se bezpečně a je schopen dát přiměřenou pomoc spolužákovi - zvládá estetické držení těla - zvládá pasivně základní pojmy o jednoduchých cvicích - zvládá kotoul vpřed a vzad - zvládá skoky snožmo, s pomocí překoná kozu našíř - šplhá podle svých sil a schopností - přejde lavičku - zvládá základy tance - je schopen poslouchat a vnímat hudbu a smaží se pohybovat do rytmu	Gymnastika	- základní záchrana a pomoc při cvičení - gymnastické držení těla, pohyby rukou, trupu atd. - průpravné cvičení pro motorické schopnosti - používání nářadí a náčiní - průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed a vzad - kotoul vpřed a vzad - odraz snožmo - odrazem roznožka přes kozu našíř - průpravná cvičení pro nácvik přírazu obounož - šplh s pomocí i bez - chůze po lavičce - pohyb s hudebním doprovodem - základní tance	

- aktivně zvládá základní atletické pojmy související s hodem, skokem a během - zvládá techniku nízkých a polohových startů; dbá své bezpečnosti - zvládá testy: rychlostní běh na 60 m; vytrvalostní běh na 12 min - zvládá skok do dálky s rozběhem - zvládá hod míčkem s rozběhem - pohybuje bezpečně ve vodním prostředí	Atletika	- seznámení s pomůckami na měření výkonů - starty (signály a povely) - běžecká abeceda - starty na povel - běh 60 m - vytrvalostní běh - běh v terénu dle možností žáků - nácvik skoku do dálky s rozběhem - hod míčkem z chůze - hod míčkem z rozběhu - 20 hodin plaveckého výcviku	
- chytí a odbije míč a snaží se pohybovat s míčem; začleňuje se aktivně do kolektivních míčových her; dodržuje pravidla hry, chová se ohleduplně a kamarádsky	Sportovní hry	- přihrávky jednoruč a obouruč - vedení míče driblinkem - střelba na koš - hry podle zjednodušených pravidel (minibasketbal, vybíjená)	

Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření 1. období:**Žák**

- zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
- dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti – projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám – zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

Tělesná výchova – 4. ročník			
Školní ročníkový výstup	okruh	učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
- dbá přesně povelů učitele a rychle reaguje na jeho pokyny a gesta		• bezpečnost při cvičení • vhodný úbor • povely a gesta	OSV 1, OSV 2, OSV 3, OSV 4, OSV 6, OSV 8 EV 4
- pozná pojem relaxace a kondice; ví, že je schopen svou kondici ovlivnit a zná důležitost relaxace	Kondiční a relaxační cvičení	• pohybové hry pro rozvoj pohybových schopností • posilování s vlastní nebo nižší váhou • relaxační cvičení • strečink	
- chová se bezpečně a je schopen dát přiměřenou pomoc spolužákovi; zvládá estetické držení těla; zvládá pasivně i aktivně základní pojmy jednoduchých cviků - zvládá kotoul vpřed a vzad - zvládá v rámci svých schopností skrčku přes kozu našíř nebo vyskočí do dřepu na bednu - šplhá podle svých sil a schopností - zvládá základy tance - je schopen poslouchat a vnímat hudbu a smaží se pohybovat do rytmu - snaží se o estetické držení těla	Gymnastika	• základní záchrana a pomoc při cvičení • gymnastické držení těla, pohyby rukou, trupu atd. • průpravné cvičení pro motorické schopnosti • používání nářadí a náčiní • kotoul vpřed a vzad • stoj na lopatkách • odraz z můstku • skrčka přes bednu našíř • průpravná cvičení pro nácvik přírazu obounož • šplh s pomocí i bez • pohyb s hudebním doprovodem • cvičení s náčiním ve spojení s hudbou (švihadlo, šátek)	

- dovede změřit a zaznamenat výkony v prováděných disciplínách - pozná běžecký a skokanský sektor - vyjmenuje některé z našich atletů - užívá prvky běžecké abecedy - zvládne testy: rychlostní běh na 60m; vytrvalostní běh na 12 min. - zvládá skok do dálky s rozběhem - zvládá hod míčkem s rozběhem - pohybuje se bezpečně ve vodním prostředí	Atletika	• způsoby měření a zaznamenávání výkonů • seznámení s částmi atletického hřiště • jména nejznámějších atletů • běžecká abeceda • běh 60 m z nízkého startu • vytrvalostní běh • běh v terénu dle možností žáků • odrazová průprava skoku do dálky s rozběhem • odraz z břevna • hod míčkem z rozběhu • - 20 hodin plaveckého výcviku	
- snaží se využít osvojených dovedností ve hře; dodržuje základní pravidla osvojovaných her; hraje „fair play“ a má radost ze hry; je schopen zaznamenat utkání a podílet se na jeho řízení a organizaci	Sportovní hry	• organizace utkání • přihrávky jednoruč a obouruč • vedení míče driblinkem • střelba na koš • přihrávky a vedení míče nohou • střelba na branku • hry podle zjednodušených pravidel (minibasketbal, vybíjená, kopaná)	

Tělesná výchova – 5. ročník			
Školní ročníkový výstup	okruh	učivo	Průřezová témata, mezipředm. vztahy
- dbá přesně povelů učitele a rychle reaguje na jeho pokyny a gesta		• bezpečnost při cvičení • vhodný úbor • povely a gesta	OSV 1, OSV 2, OSV 3, OSV 4, OSV 6, OSV 8, EV 4
- pozná pojem relaxace a kondice; ví, že je schopen svou kondici ovlivnit a zná důležitost relaxace	Kondiční a relaxační cvičení	• pohybové hry pro rozvoj pohybových schopností • posilování s vlastní nebo nižší váhou • relaxační cvičení • strečink	
- chová se bezpečně a je schopen dát přiměřenou pomoc spolužákovi - zvládá estetické držení těla - zvládá pasivně základní pojmy o jednoduchých cvicích - dodržuje pravidla bezpečného chování na náradí a v nářadovně - zvládne dát jednoduchou pomoc - zvládá kotoul vpřed a vzad, stoj na lopatkách, stoj na rukou s pomocí - zacvičí jednoduchou gymnastickou sestavu - zvládá v rámci svých schopností skrčku přes bednu našíř nebo vyskočí do dřepu na bednu - šplhá podle svých sil a schopností - rád poslouchá hudbu a dle svých možností zvládá estetický pohyb - nestydí se tančit se spolužákem / spolužačkou - je schopen poslouchat a vnímat hudbu a snaží se pohybovat do rytmu	Gymnastika	• základní záchrana a pomoc při cvičení • gymnastické držení těla, pohyby rukou, trupu atd. • průpravné cvičení pro motorické schopnosti • používání náradí a náčiní • kotoul vpřed a vzad a jeho modifikace • stoje na lopatkách • stoj na rukou s pomocí • gymnastické sestavy • skrčka přes bednu našíř • průpravná cvičení pro nácvik přírazu obounož • šplh s pomocí i bez • pohyb s hudebním doprovodem • chování partnerů při tanci	

- užívá prvky běžecké abecedy - zvládne testy: rychlostní běh na 60 m; vytrvalostní běh na 12 min - zvládá skok do dálky s rozběhem - zvládá skok do dálky s rozběhem - zvládá hod míčkem s rozběhem - pohybuje se bezpečně ve vodním prostředí	Atletika	• běžecká abeceda • běh 60 m z nízkého startu • vytrvalostní běh • běh v terénu dle možností žáků • rozvoj odrazové síly • skok do dálky z rozběhu • rozměření rozběhu • hod míčkem z rozběhu • - 20 hodin plaveckého výcviku	
- snaží se využít osvojených dovedností ve hře; zná základní pravidla osvojovaných her; hraje „fair play“ a má radost ze hry; je schopen zaznamenat utkání a podílet se na jeho řízení a organizaci	Sportovní hry	• organizace utkání • přihrávky jednoruč a obouruč • vedení míče driblinkem • střelba na koš • přihrávky a vedení míče nohou • střelba na branku • hry podle zjednodušených pravidel (minibasketbal, vybíjená, kopaná)	

Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření 2. období:**Žák**

- chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
- zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
- uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
- reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
- dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play – zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla – zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

5.7 Vzdělávací oblast Člověk a svět práce

5.7.1 Vzdělávací obor Člověk a svět práce

5.7.1.1 PRACOVNÍ ČINNOSTI

5.7.1.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

V předmětu Pracovní činnosti je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, který je v RVP ZV rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů, které jsou pro školu povinné.

Předmět Pracovní činnosti postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce předmětu vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech a cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních předmětů a je jejich určitou protiváhou. Je založen na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Do výuky je zařazena dopravní výchova (Dopravní výchova – Příloha 1), žáci se seznamují se světem financí (Finanční gramotnost – Příloha 2), osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích (Ochrana člověka za mimořádných událostí – Příloha 3).

Žáci se učí plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu, jsou vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

Časové vymezení:

1. ročník – 1 hodina
2. ročník – 1 hodina
3. ročník – 1 hodina
4. ročník – 1 hodina
5. ročník – 1 hodina.

Organizační vymezení:

Výuka probíhá ve třídě, na školní zahradě + projekty.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Osobnostní rozvoj

OSV1 Rozvoj schopnosti poznávání: Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium

OSV4 Psychohygiena: Dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích

Environmentální výchova (EV)

EV2 Základní podmínky života: živá a neživá příroda: Voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)

EV3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí: zemědělství a životní prostředí, doprava a životní prostředí, dlouhodobé programy zaměřené na růst ekologického vědomí veřejnosti (Den Země)

EV4 Vztah člověka k prostředí: Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví)

5.7.1.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Pracovní činnosti

Výuka přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:**Kompetence k učení**

Učitel:

- přesně stanovuje postup a výsledek samostatné práce,
- umožňuje žákům získávat různými způsoby informace o dalším studiu a povoláních.

Žák:

- plánuje, organizuje a řídí vlastní práci,
- chápe důležitost dalšího studia a celoživotního učení,
- efektivně využívá získané informace v praktickém životě,
- vytvářejí si pozitivní vztah k práci.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- poskytuje potřebné informace,
- vede diskusi žáků při řešení problémů,
- dává žákům dostatečný prostor pro samostatnou tvořivou práci.

Žák:

- činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit,
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí,
- výsledky svých rozhodnutí zhodnotí.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- průběžně seznamuje žáky s potřebnými texty, práce žáků je závislá na porozumění textům.

Žák:

- rozumí různým typům textů a záznamů, hlavně schematickým nákresům, technickým výkresům, využívá je pro samostatnou práci i pro aktivní zapojení do práce ve skupině.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- přesně vymezí rozsah práce pro skupinu žáků,
- pomáhá rozdělit pracovní role ve skupině,
- poskytne pomoc, pokud o ni žáci požádají,
- zhodnotí práci skupiny i jednotlivých členů.

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině,
- pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce přijetím role ve skupině,
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá,
- respektuje různé postupy a hlediska,
- dokáže si z nich vzít poučení,
- vytváří si pozitivní představu o sobě samých.

Kompetence občanské

Učitel:

- při vhodných příležitostech seznamuje žáky s problémy životního prostředí,
- vštěpuje žákům principy chování vedoucí k trvale udržitelnému rozvoji.

Žák:

- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy,
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje

Kompetence pracovní

Učitel:

- seznámí žáky s bezpečností práce,
- dbá na to, aby používané nástroje a vybavení nebyly poškozené nebo nebezpečné,
- žáky informuje o dalších možnostech studia.

Žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení,
- dodržuje vymezená pravidla,
- při pracovní činnosti chrání své zdraví a zdraví druhých,
- využívají získané znalosti a zkušenosti k vlastnímu rozvoji i k přípravě na budoucnost.

5.7.1.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Pracovní činnosti

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 1. až 3. ROČNÍK (1. období)		
Školní ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	Práce s drobným materiálem	
- mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír - vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru - vytváří jednoduché prostorové tvary z modelovací hmoty - stříhá a lepí textilie - navléká, dotváří, opracovává a třídí přírodní materiál - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy	• papír • textil • přírodniny	OSV 1, OSV 4, EV 2, EV 3, EV 4
	Konstrukční činnosti	
- sestavuje dle své fantazie jednoduché i složitější stavebnicové prvky, montuje a demontuje stavebnice	• práce se stavebnicemi např. Merkur, Seva, Lego, Seva 2	
	Pěstitelské činnosti	
- vyrábí kalendáře ročního období - provádí základní péči o pokojové květiny ve třídě, v rámci školy - vyseje/vysadí nenáročnou rostlinu a pečuje o ni; pozoruje a zaznamenává její růst, výsledky pozorování zhodnotí	• základní péče o nenáročné rostliny – otírání listů, zalévání, kypření, výsev, výsadba • pozorování přírody	
	Příprava pokrmů	
- připraví stůl na svačinu - prostře sváteční stůl pro spolužáky k oslavě svátků, narozenin, které oslavujeme ve škole - při svačině a drobných oslavách se chová vhodně	• základy slušného chování při stolování • základy úpravy stolu pro různé příležitosti	

Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření 1. období:

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Žák

- zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Žák

- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

PĚSTITELSKÉ ČINNOSTI

Žák

- provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
- pečuje o nenáročné rostliny

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Žák

- upraví stůl pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 4. a 5. ROČNÍK (2. období)		
Školní ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	Práce s drobným materiálem	
- tvoří z dostupných přírodnin - vystřihuje, modeluje a lepí z kartonu a papíru - aplikuje v praxi jednoduché základy šití - zpracovává dle své fantazie modelovací hmotu, keramickou hlínu - vytváří vánoční ozdoby; vánoční a velikonoční dekorace - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udržuje pořádek na pracovním místě; dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při práci s drobným materiálem	• práce s přírodním materiálem • koláž; papírové modely • základy šití • návrh a zpracování keramického výrobku • vánoční a velikonoční ozdoby a výzdoba • pracovní pomůcky, nástroje a náčiní • zásady hygieny a bezpečné práce.	OSV 1, OSV 4, EV 2, EV 3, EV 4
	Konstrukční činnosti	
- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - pracuje se stavebnicí podle slovního návodu, modelu, jednoduch. náčrtku - dodržuje zásady hygieny a bezpečné práce při práci se stavebnicí	• stavebnice – montáž, demontáž, práce podle návodu	
	Pěstitelské činnosti	
- předpěstuje, vysadí a ošetřuje vybranou zeleninu, okrasnou květinu na školním pozemku - samostatně provádí pozorování svého pěstitelského pokusu - ošetřuje podle pokynů pokojové rostliny - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při pěstitelských pracích	• pěstitelské práce, jednoduché pokusnění a pozorování • péče o rostliny • pracovní pomůcky, nástroje a náčiní pro práci na pozemku • zásady hygieny a bezpečnosti na školním pozemku	
	Příprava pokrmů	
- popíše základní vybavení kuchyně a jeho funkci - připraví samostatně jednoduchý pokrm ze studené kuchyně, jednoduché nápoje - dodržuje pravidla správného stolování, společenského chování v rámci školy - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch; dodržuje základy hygieny a bezpečné práce v kuchyni - poskytne první pomoc při drobném úraze; úraz hlásí učiteli	• vybavení kuchyně – nástroje, náčiní, přístroje, zařízení • studená kuchyně. Nápoje. • stolování • bezpečnost a hygiena v domácnosti • první pomoc při drobných úrazech ve třídě, na školním pozemku, v domácnosti	

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM – očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření 2. období:

Žák

- vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI – očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření 2. období:

Žák

- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu – užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

PĚSTITELSKÉ ČINNOSTI – očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření 2. období:

Žák

- dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

PŘÍPRAVA POKRMŮ – očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření 2. období:

Žák

- uvede základní vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni – uplatňuje zásady správné výživy

5.8 Přílohy

5.8.1 Příloha č. 1: Dopravní výchova

1. Východiska, vazba na strategické dokumenty

Dopravní politika České republiky pro léta 2014-2020 s výhledem do roku 2050 (schválena usnesením vlády č. 449 ze dne 12. června 2013)

Cíl:

Zlepšování vnitřní a vnější bezpečnostní dopravy.

Bezpečnost silniční dopravy Opatření v oblasti lidského činitele.

Věnovat vysokou pozornost vzdělání, prevenci a osvětě v bezpečnosti dopravy.

Národní strategie Bezpečnosti Silničního provozu 2011-2020

2. Rozložení učiva, výstupy na konci 1. stupně

Základním smyslem začlenění dopravní výchovy do výchovně – vzdělávacího procesu na 1. stupni ZŠ je zajistit pro žáky příležitost poznat, pochopit a přijmout faktickou a etickou stránku bezpečnosti v silničním provozu.

Základním cílem zařazení dopravní výchovy do výuky je získání vědomostí, dovedností a návyků v oblasti bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu, přijetí etických norem, rozvoj klíčových kompetencí žáka s důrazem na rozvoj komunikace, sounáležitosti, úcty ke zdraví, odpovědnosti za své zdraví a bezpečnost i zdraví druhých. Jde o výchovu k toleranci a ohleduplnosti k ostatním. Límová, L. (2006) ve své knize uvádí: “Má-li škola připravit žáky pro život, musí je především naučit, jak si život zachovat.” Dalším cílem v dopravní výchově je utvářet v dětech povědomí a respekt k obecně platným pravidlům, která jsou dány především zákony.

Dopravní výchova by měla mít kladný dopad na celoživotní učení žáků a vést následovně ke snížení nehodovosti a rizikových situací v silničním provozu.

Učivo bude propojováno v těchto předmětech:

Český jazyk a literatura.

Prvouka.

Přírodověda.

Výtvarná výchova.

Pracovní činnosti.

5.8.1.1 1. ročník

Cíl:

- seznámit žáky se základními pravidly bezpečnosti v silničním provozu
- položit základ pro pochopení bezpečného a ohleduplného chování
- poznat nejbližší okolí s ohledem na bezpečnost silničního provozu

Žák

- v běžných činnostech školy uplatňuje pravidla chůze po chodníku a po silnici
- bezpečně překoná silnici
- rozlišuje bezpečná a nebezpečná místa pro hru
- v modelových situacích prokáže znalost správného cestování autem

Učivo:**Silniční provoz**

- kdo je účastníkem silničního provozu (chodec, cyklista, dopravní prostředky)
- pojmy v silničním provozu (chodník, obrubník, zábradlí, silnice, přechod pro chodce)

Chodník

- Na chodníku (základní pravidla chůze po chodníku)

Silnice

- Na silnici (co se děje na silnici, chůze po silnici, reflexní doplňky)

Místo pro hru

- Kde si hrát (vhodná a nevhodná místa ke hře)

Přecházení

- Přecházení silnice bez přechodu
- Přecházení silnice po přechodu

Cestování

- Jízda autem (základní pravidla – autosedačka a zadržné systémy, výstup a nástup)
- Cesta do školy (bezpečná cesta do školy, konkrétní situace)

5.8.1.2 2. ročník

Cíl:

vést žáky k pochopení nutnosti bezpečného a ohleduplného chování
uvědomování si rizik nebezpečí v silničním provozu

Žák

- správně používá pravidla chování na stezkách pro chodce (při akcích školy)
- rozezná vybrané značky pro chodce
- bezpečně překoná silnici se světelnými signály
- rozlišuje a pozná bezpečná místa pro hru
- v modelových situacích uplatňuje pravidla správného cestování dopravními prostředky
- rozpozná a používá bezpečnou cestu do školy, zvládá modelové situace „sám domů“

Učivo:**Silniční provoz**

- Vztahy mezi účastníky silničního provozu (chodec, cyklista, dopravní prostředky)
- Chodník a stezka pro chodce
- Značky (Stezka pro chodce, Zákaz vstupu, Chodník uzavřen)

Silnice

- Na silnici (základní pravidla chůze po silnici, reflexní doplňky)
- Krajnice a její nástrahy

Místo pro hru

- Kde si hrát (vhodná a nevhodná místa ke hře)
- Na čem se ještě jezdí (in-line brusle, skateboard, koloběžka. (ochrana – přilba, chrániče)

Přecházení

- Přecházení silnice bez přechodu
- Přecházení silnice po přechodu
- Přecházení silnice po přechodu se světelnými signály

Cestování

- Jízda autem (pravidla bezpečné jízdy – autosedačka a zadržné systémy, výstup a nástup)
- Cesta dopravními prostředky (základní pravidla cestování, nástup a výstup, chování za jízdy)
- Vztahy mezi cestujícími v autě, v hromadných prostředcích
- Cesta do školy (pravidla bezpečné cesty do školy, konkrétní situace a nebezpečí)
- Poslouchej, dívej se, přemýšlej (vnímání všemi smysly a chápání souvislostí)

5.8.1.3 3. ročník

Cíl:

rozvíjet schopnost uvědomit si rizika a nebezpečí v silničním provozu

vnímat okolní dění všemi smysly

učit se vyvozovat správné závěry pro bezpečné chování

uvědomovat si ostatní účastníky provozu, zejména v roli chodce

Žák:

- reaguje v roli chodce na ostatní účastníky SP
- používá reflexní doplňky a zná jejich dopad
- v modelových situacích využívá osvojená pravidla chování na stezkách pro chodce, v obytné zóně
- rozezná vybrané značky
- bezpečně překoná silnici se světelnými signály, přejde mezi zaparkovanými vozy a silnici s více jízdními pruhy
- ovládá pravidla na bruslích a koloběžce a využívá je
- v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje bezpečné chování v dopravních prostředcích a na zastávkách

Učivo:**Chodec**

- Na chodníku
- Pravidla chůze po chodníku (co se smí a nesmí na chodníku)
- Kdo je chodec (brusle, koloběžka...)
- Nebezpečí a nebezpečné chování (vztahy mezi účastníky na stezkách)
- Značky (Stezka pro chodce, Zákaz vstupu chodců, Chodník uzavřen)

Silnice

- Pravidla chůze po silnici (pravidla pro jednotlivce a skupiny. Vidět a být viděn – reflexní doplňky)
- Nebezpečí na silnici (vozidla s právem přednosti v jízdě, tramvaj)
- Značky (Zákaz vstupu chodců, Chodník uzavřen, Silnice pro motorová vozidla, Dálnice)

Místo pro hru

- Silnice a chodník (vhodná a nevhodná místa ke hře)
- Hřiště a cesta na něj
- Obytná zóna a její pravidla
- Na čem se ještě jezdí (in-line brusle, skateboard, koloběžka)
- Ochrana (přilba a chrániče)

Přecházení

- Přecházení po silnici bez přechodu
- Přecházení silnice po přechodu
- Přecházení silnice s více pruhy
- Přecházení silnice se světelnými signály
- Přecházení po přechodu s jízdním kolem

Cestování autem

- Pravidla na parkovišti
- Nástup a výstup, odpovídající místo k sezení
- Pravidla chování mezi cestujícími v autě, zadržné systémy – autosedačky a poutání

Cesta dopravními prostředky

- Druhy dopravních prostředků a jejich specifika
- Pravidla chování na zastávce
- Poslouchej, dívej se, přemýšlej (souvislosti konkrétních situací, posouzení situace, včasné vyvození bezpečného chování, nalezení správného řešení)

5.8.1.4 4. ročník

Cíl:

být zodpovědný za svoje chování

uvědomovat si rizika a vztahy mezi všemi účastníky silničního provozu,

hledat řešení krizových situací zejména v roli cyklisty

vnímat všemi smysly, zhodnotit a zpracovat získané informace a vyvodit z nich správné závěry pro bezpečnou cestu

Žák:

- popíše výbavu cyklisty a jízdního kola k bezpečné jízdě
- zná způsob a pravidla bezpečné jízdy na jízdním kole
- (při vhodných podmínkách školy) prokáže bezpečný pohyb na kole (na silnici, na stezkách i v terénu), chová se ohleduplně k ostatním účastníkům silničního provozu, bezpečně překoná s kolem silnici a zvládá základní manévry cyklisty
- vybere bezpečné místo pro pohyb na kole
- jako cyklista správně používá reflexní i ostatní doplňky a výbavu kola
- rozeznává vybrané dopravní značky
- naplánuje jednoduchý cyklistický výlet, včetně cesty dopravními prostředky, posoudí rizika cesty
- v modelových situacích prokáže znalost chování v krizové situaci

Učivo:

Cyklista

Výbava jízdního kola a cyklisty

- povinná a doporučená výbava jízdního kola cyklisty (přilba, její funkce a použití, reflexní doplňky a ostatní doplňky pro bezpečnou jízdu)
- odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu

Způsob jízdy na jízdním kole

- Technika jízdy, přeprava zavazadel

Bezpečná cesta

- Místa pro jízdu na kole (stezky pro cyklisty, obytná zóna)

Cyklista na křižovatce

- Druhy křižovatek a kruhový objezd (zásady přednosti v jízdě, odbočování)
- Vztahy mezi účastníky silničního provozu

Cyklista na křižovatce

- Problematika silnice z pohledu cyklisty a značení (základní pravidla bezpečné jízdy na silnici, jízda za snížené viditelnosti a zhoršených podmínek)
- Znamení, zastavování, odbočování a objíždění

Vedení kola, vyjíždění do silnice

- Přecházení s kolem bez přechodu a po přechodu
- Kde si hrát (vhodná a nevhodná místa ke hře)
- Značky
- Rodinný cyklistický výlet
- Plánování trasy a výbava na cestu
- Cyklista v dopravních prostředcích
- Způsob jízdy ve skupině (zásady ohleduplnosti k ostatním účastníkům silničního provozu)

V ohrožení

- Zásady správného chování v krizové situaci (možnosti krizových situací, jejich řešení, důležitá spojení)

Cesta do školy

- Poslouchej, dívej se, přemýšlej (souvislosti konkrétních situací, posouzení situace, včasné vyvození bezpečného chování, nalezení správného řešení)

5.8.1.5 5. ročník

Cíl:

upevňovat a rozvíjet získané vědomosti, dovednosti a návyky účastníka silničního provozu – chodce i cyklisty
poznávat vztahy mezi všemi účastníky, uvědomovat si je, učit se bezpečnému chování i v krizových situacích
seznámit se s první před lékařskou pomocí

Žák

- bezpečně ovládá pravidla chodce i cyklisty
- rozeznává další dopravní značky
- poznává vztahy účastníků silničního provozu
- odhadne dopravní situaci, její nebezpečí a vyvodí správné řešení, snaží se zachovat adekvátně situaci
- zná ohleduplné chování a osvojuje si ho
- snaží se předcházet nebezpečí s ohledem na sebe i ostatní účastníky silničního provozu

Učivo:

Na chodníku

- Shrnutí pravidel bezpečného a ohleduplného chování na chodníku
- Vztahy mezi účastníky silničního provozu

Výbava jízdního kola a cyklisty

- Potřeba správné výbavy jízdního kola a cyklisty (reflexní doplňky a ostatní doplňky pro bezpečnou jízdu)
- Odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu

Chodec a cyklista na silnici

- Shrnutí pravidel bezpečného a ohleduplného chování při pohybu na silnici
- Pravidla chůze po silnici pro skupiny i jednotlivce
- Pravidla jízdy za snížené viditelnosti

- Základní pravidla bezpečné jízdy na silnici (bezpečné manévry cyklisty na silnici)
- Pravidla pohybu za snížené viditelnosti a zhoršených podmínek

Bezpečná jízda

- Technika jízdy na kole,
- Pravidla jízdy po stezkách a mimo silnici

Cyklista na křižovatce

- Pravidla pro bezpečné překonání překážky,
- Vztahy mezi účastníky silničního provozu

Volný čas a sportovní aktivity

- Druhy volnočasových aktivit související se silničním provozem a dodržování pravidel (vhodné a nevhodné lokality k uskutečňování aktivit, konkretizace aktivit podle lokality obce a ZŠ)

Přecházení silnice

- Shrnutí základních pravidel překonání silnice ve městě i mimo něj (vztahy mezi účastníky silničního provozu)

Cesta dopravními prostředky

- Shrnutí základních pravidel bezpečnosti při cestování dopravními prostředky,
- Pravidla při jízdě autem (zadržené systémy)
- Vztahy mezi cestujícími a účastníky hromadné dopravy

Prázdniny

- Zásady bezpečného chování v době volna a cestování (specifika lokality bydliště a obce pro trávení dnů volna)

Nebezpečí

Krizové situace (možnosti, jejich řešení, důležitá spojení)

Cesta do školy

- Dopravní značky (odpovídající značky pro jednotlivé celky)
- V silničním provozu nejsi sám (vnímání tématu v souvislostech zejména vztažených k dané situaci, řešení situací, sociální pohled, hledisko sounáležitosti, spolupráce)

5.8.2 Příloha č. 2: Finanční gramotnost

Finanční gramotnost je nově zařazena v RVP ZV do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Žáci jsou seznamováni se světem financí a tato oblast přispívá k rozvoji finanční gramotnosti.

Učivo bude propojováno v těchto předmětech:

Matematika a její aplikace.

Český jazyk a literatura.

Prvouka.

Přírodověda.

Výtvarná výchova.

Pracovní činnosti.

Formy práce:

- individuální i skupinová práce
- hry a experimenty
- učitelem moderované debaty
- křížovky, osmisměrky, spojovačky
- práce s medií
- práce na PC (vyhledávání informací na internetu, zpracování dat v MS Excel, prezentace...),
- projekty – Výstavky fotografií, ankety,
- exkurze (obchody, česká pošta, firmy ...)
- konzultace s rodiči

Klíčové kompetence (přiměřeně k věku žáků)**Kompetence k učení**

- V řadě činností žák vyhledává informace na internetu, třídí je, zpracovává v tabulkách, vyvozuje z nich závěry.
- Zopakuje si žák klíčové poznatky a zhodnotí své znalosti a dovednosti.

Kompetence k řešení problémů

- Žák je ve vhodných případech veden k použití příslušného matematického postupu, na základě, jehož může zvolit správné rozhodnutí.
- Žák se učí obhájit svůj způsob řešení daného problému v konfrontaci s názory ostatních žáků.

Kompetence komunikativní

- Žák je veden k tomu, aby představil výsledky své práce nebo práce své skupiny formou prezentace pro třídu.
- Žák pracuje s různými druhy textů, příběhů v pracovních sešitech nebo v jiných dokumentech. Učí se vyhledávat v nich podstatné informace.

Kompetence sociální a personální

- Činnosti jsou vedeny formou debaty ve třídě, nebo ve skupinách.
- Žák je motivován k tomu, aby se zapojoval do diskuze, nicméně aby jeho zápisy do pracovních sešitů odrážely názory jeho vlastní, ale také ostatních spolužáků.
- Žák je opakovaně vyzýván ke spolupráci a diskuzi s rodiči.

Kompetence občanské

- Žák se seznamuje mimo jiné i s principy hospodaření veřejných rozpočtů.

Kompetence pracovní

- Mnohé činnosti přispívají k orientaci žáka v otázkách související s podnikáním.

Učivo

I. PENÍZE

1. Vlastnictví, potřeby a zdroje

- Vlastnictví – máme něco, co je naše.
- Majetek – předměty, zveřejněné nápady, peníze, které vlastníme.
- Hospodárnost – zacházíme se svým majetkem šetrně, abychom o ně nepřišli.
- Potřeba – pocit nedostatku, lidské potřeby jsou omezené.
- Zdroj – to, co nám pomůže uspokojit potřeby, zdroje jsou omezené.
- Zboží
- Zboží – předměty a služby určené k prodeji.
- Předměty – věci, které můžeme koupit nebo prodat.
- Služby – činnosti, které pro nás vykoná někdo jiný za peníze.

2. Vznik peněz

- Směna – lidé si mezi sebou vyměňují nějaké zboží za jiné zboží podobné hodnoty.
- Platidla
- Platidlo – zboží. Které mělo pro všechny určitou hodnotu, prostředek směny
- Peníze – peníze, které platí na určitém území (například na území státu)

3. Čím platíme

Hotovostní peníze – mince a bankovky, mají určitou hodnotu, která je na nich vyznačena

- Mince – kovové peníze s určitou hodnotou.
- Bankovky – cenné peníze s určitou hodnotou.
- Hotovostní placení – peníze při platbě předáme z ruky do ruky.
- České mince a bankovky.
- (1 koruna česká – 1 Kč, 2 koruny české – 2 Kč, 5 korun českých – 5 Kč, 10 korun českých – 10 Kč, 20 korun českých – 20 Kč, 50 korun českých – 50 Kč – mince).
- (100 Kč, Karel IV., barva zelená, jeden plastický svislý proužek, 200 Kč, Jan Amos Komenský, barva hnědá, dva plastické svislé kroužky, 500 Kč, Božena Němcová, barva hnědočervená, tři plastické proužky, 1 000,- Kč, František Palacký, barva fialová, jeden plastický vodorovný proužek, 2 000,- Kč, Ema Destinová, barva zelená, dva plastické vodorovné proužky, 5 000,- Kč, T. G. Masaryk, barva modrá, tři plastické vodorovné proužky – česká bankovka s nejvyšší hodnotou)

- Ochranné prvky – mince ani bankovky se nesmí napodobovat (padělat) ani jinak zneužívat. Je to trestné.
- České mince a bankovky – hotovostní peníze, kterými se platí na území ČR
- Ochranné prvky a bankovky – opatření na ochranu bankovky před napodobením.

Bezhotovostní peníze

- Bezhotovostní peníze – peníze, které jsou na účtu v bance a jsou vyjádřeny čísly.
- Bankovní účet – „peněženka“ na bezhotovostní peníze.
- Bezhotovostní placení – placení převodem z účtu na účet.
- Bankovní poplatky – poplatky za služby banky.

4. Kde a jak platíme

V obchodě.

- Cena – peněžní částka, za kterou se zboží prodává.

Na poště.

- Nejdůležitější údaje na poštovních poukázkách:
- Částka v Kč – hodnota peněz, které posíláme nebo dostáváme (napsaná číslicí a slovy – celá částka se píše dohromady, aby nedošlo k chybě).
- Adresát – ten komu něco posíláme.
- Odesílatel – ten, kdo něco posílá.
- Číslo účtu: číslo účtu adresáta – vyplňujeme jen v případě, že posíláme peníze na účet.
- Účel platby – k jakému účelu je platba prováděna.
- Pošta – instituce, která slouží k doručování dopisů, balíků, různých zásilek a peněz.
- Poštovní poukázka – formulář sloužící k odeslání nebo přijetí peněz prostřednictvím pošty.

V bance.

- Banka – instituce, která poskytuje peněžní služby.
- Platební karta – prostředek k výběru peněz.
- Bankomat – samoobslužné zařízení sloužící nejčastěji k výběru hotovosti a ke zjištění množství peněz na účtu.

5. Hodnota peněz

- Hodnota peněz – vyjadřuje, jaké množství zboží si za ně můžeme koupit.

II. HOSPODAŘENÍ DOMÁCNOSTI

1. Příjmy

Příjem – peníze, které přijímáme z jiných zdrojů, stávají se našim vlastnictvím a můžeme je používat.

Druhy příjmů

- příjem z podnikání
 - příjem z pronájmu nemovitosti
 - ostatní příjmy
 - sociální příjmy
 - kapesné
 - příjem ze zaměstnání
- Zaměstnání – pracovní činnost, kterou vykonává zaměstnanec pro zaměstnance, dostává za ni odměnu.
 - Podnikání – činnost, kterou vykonává za účelem dosažení zisku, možnost dosažení zisku i ztráty.
 - Pronájem – zapůjčení majetku za peněžní odměnu.
 - Sociální dávky – příjmy od státu.
 - Kapesné – příjem dětí většinou od rodičů nebo prarodičů pro osobní využití.

2. Výdaje

Výdaje – peníze, které platíme za zboží.

- Pevné výdaje – pravidelně se opakují ve stejné výši, nemění se.
- Kontrolované výdaje – můžeme ovlivnit jejich výši, případně je úplně zrušit.
- Jednorázové výdaje – neopakují se, vyskytují se v rozpočtu pouze jedenkrát.

3. Sestavení rozpočtu.

- Rozpočet – porovnání příjmů a výdajů.
- Typy rozpočtu – vyrovnaný, přebytkový, schodkový.

4. Vyrovnaný rozpočet

- Vyrovnaný rozpočet – příjmy = výdaje
- Řešení vyrovnaného rozpočtu – zvýšení příjmů, snížení výdajů.

5. Přebytkový rozpočet

- Přebytkový rozpočet – příjmy větší než výdaje.

- Řešení přebytkového rozpočtu – spoření, nákup majetku, který přináší příjmy, utrácení přebytku za věci a služby.

6. Schodkový rozpočet

- Schodkový rozpočet – příjmy menší než výdaje.
- Řešení schodkového rozpočtu – zvýšení příjmu (brigáda, změna zaměstnání, druhé zaměstnání, přesčasy, ostatní)
- Snížení výdajů (jídlo, bydlení, energie, oblečení, obuv, vzdělání, internet, benzín, zábava, ostatní)

7. Reklama zboží

- Reklama – uplatnění práva spotřebitele na bezchybné zboží.
- Záruční doba – doba, po kterou prodejce ručí za kvalitu předmětů nebo služeb, které prodává.
- Datum spotřeby – datum, po jehož uplynutí nesmí být zboží prodáváno.
- Minimální trvanlivost – doba, po jejímž uplynutí může být výrobek za splnění určitých podmínek dál prodáván.

III. FINANČNÍ PRODUKTY

1. Úspory a půjčky

- Spoření – ukládání určité částky peněz.
- Úspora – peníze, které jsme naspořili.
- Úrok – odměna za půjčení peněz.
- Dluh – vypůjčené peníze navýšené o úrok.
- Celková naspořená částka – vlastní vklady + úrok.
- Celkový dluh – půjčené peníze + úrok.

2. Finanční plánování

- Sestavení osobního plánu – zjistíme stav financí, stanovíme si cíle, vyhodnotíme cíle, určíme způsob, jak stanovených cílů dosáhneme.

5.8.2.1 1., 2. ročník

Žák:

- pozná české mince a bankovky,
- uvede příklad využití platební karty,
- odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu.
- v modelových situacích prokáže znalost správného nakupování.

Učivo:

- peníze (vlastnictví, čím platíme, bezhotovostní peníze, kde a jak platíme, hodnota peněz).

5.8.2.2 3. ročník

Žák:

- zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení,
- uvede příklad využití platební karty,
- vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz,
- odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu.

Učivo:

- peníze (vlastnictví, čím platíme, kde a jak platíme).

5.8.2.3 4. ročník

Žák:

- zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení,
- uvede příklad využití platební karty,
- vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz,
- porovnává svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi,
- sestaví jednoduchý osobní rozpočet,
- uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti.

Učivo:

- peníze (vlastnictví, čím platíme, kde a jak platíme, hodnota peněz),
- hospodaření domácnosti (příjmy, výdaje, sestavení rozpočtu),
- finanční produkty (finanční plánování).

5.8.2.3 5. ročník

Žák:

- objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje,
- objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje,
- na příkladech objasní rizika půjčování peněz,
- porovnává svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi,
- sestaví jednoduchý osobní rozpočet,
- uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti
- na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží.

Učivo:

- peníze (vlastnictví, vznik peněz, čím platíme, kde a jak platíme, hodnota peněz),
- hospodaření domácnosti (příjmy, výdaje, sestavení rozpočtu, rozpočet, reklamace zboží),
- finanční produkty (úspory a půjčky, finanční plánování).

5.8.3 Příloha č. 3: Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí

Dokumenty:

- Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020,
- Koncepce vzdělávání v oblasti krizového řízení,
- Národní program ochrany kritické infrastruktury,
- Usnesení bezpečnosti rady státu ze dne 17. ledna 2008 č. 8,
- Zákon č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky a o změně zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Obrana vlasti (MO)

- Zákon č. 222/1999 SB., o zajišťování obrany ČR, § 52 Příprava občanů k obraně státu, odstavec (5)
„Za odbornou přípravu občanů k obraně státu podle tohoto zákona a podle zvláštních předpisů odpovídají ministerstva, jiné správní úřady a obce. Ministerstvo spolupracuje s MŠMT na zabezpečení odborné složky obsahu vzdělávání ve vydávaných učebních dokumentech v oblasti přípravy občanů k obraně státu.“
http://doctrine.vavyskov.cz/casopis1/2011_2/2011_2_6a.html

MŠMT – 4. březen 2003 – Pokyn MŠMT čj. 12 050/03-22

Učivo bude propojováno v těchto předmětech:

Český jazyk a literatura.

Prvouka.

Přírodověda.

Výtvarná výchova.

Pracovní činnosti.

5.8.3.1 1. ročník

Cíl

Rozvíjet u žáků význam prevence rizik, opatrnosti a preventivního chování i důležitost obstát samostatně v obtížné situaci.

Žák

- chápe konkrétní nebezpečí spojená s riziky běžného života (doprava, chemické látky v domácnosti, elektrický proud, sport a zájmová činnost), s ohněm, s mimořádnou událostí,
- přivolá pomoc některým z osvojených způsobů,
- v případě potřeby využije linku tísňového volání, ovládá základní způsoby komunikace s operátory (přiměřeně k věku),

Učivo:

Sebeobrana, pomoc a prevence rizik

- důležitá telefonní čísla tísňového volání a blízkých osob, adresa bydliště,
- kdy a jak přivolat pomoc, koho požádat o pomoc, jak se chránit a jak předcházet úrazům, otravám a jiným ohrožením (vazba na řešené běžné rizikové situace v různém ročním období, prostředí a při různých činnostech, včetně železniční a silniční dopravy),
- doma – neznámý člověk (telefon, zvonek u dveří, internet), zbraně, alkohol, vhodné i nevhodné dotyky – jejich hranice, nevhodné trestání), komunikace a pomoc rodičů, učitelů,
- bezpečný odchod z domova – klíče, výtah,
- venku – volba správné cesty do školy, nebezpečná místa v okolí domu a školy, chování při setkání s cizím člověkem, jak se chovat, když zabloudím v cizím prostředí nebo městě,
- správné vedení – vysvětlení pojmu a významu – kamarád, blízká osoba, cizí osoba, trápení, smutek, pomoc, příklady ze života,
- záchranáři, uniformy, činnosti,
- co se může se mnou stát, když se bojím nebo si nevím rady, jak to mohu zvládnout a co mám dělat

Požáry

- oheň – požár,
- prevence vzniku požáru doma, příčiny vzniku požáru doma,
- největší rizika požáru,
- ochrana při požáru a přivolání pomoci,
- pravidlo – zastav se – lehni – kutálej se
-

5.8.3.2 2. ročník

Cíl:

Rozvíjet u žáků znalost bezpečí a schopnost odhadnout riziko a vyhnout se mu, posilovat odpovědnost žáků za vlastní zdraví a bezpečnost.

Žák

- odhadne riziko/ nebezpečnou situaci
- dodržuje zásady bezpečného chování v běžných situacích tak, aby nedocházelo k ohrožení jeho fyzického i duševního zdraví jiných

Učivo**První pomoc**

- zajištění pomoci při různých rizikových situacích voláním na tísňovou linku nebo oslovením dospělé osoby, nácvik komunikace
- základní pravidla poskytování pomoci při drobných poraněních a běžných onemocněních

Péče o zdraví a prevence rizik

- základní pravidla poskytování první pomoci při drobných poraněních a běžných onemocněních v souvislosti s osvojením učiva v oblasti rizik úrazovosti a onemocnění,
- bezpečné chování v různých životních situacích, v různé prostředí a při různých činnostech

Požáry a jejich rizika

- základní označování nebezpečných látek,
- základní bezpečnostní a výstražné tabulky, zejména nebezpečí úrazu elektrickým proudem, požáru, výbuchu, ozáření, poleptání (kyselinou, louhem, příčina a prevence vzniku požáru mimo domov,
- správné chování při požáru,
- přivolání pomoci, ohlášení požáru

Osobní bezpečí a podpora a ochrana duševního a fyzického zdraví

- správné vedení – vysvětlení významu pojmů: lhostejnost, přátelství, rozdíly, žalování, pomoc, strach, zbabělost, ...
- příklady ze života,
- jak se umět vypořádat se strachem, který doprovází nebezpečnou situaci

5.8.3.3 3. ročník

Cíl:

Rozvíjet u žáků schopnost rozpoznat varování před nebezpečím, rozeznat označení uzávěrů – zejména plynu, vody, elektřiny, umět určit (popsat) svou pozici v neznámém prostředí a zhodnotit možné následky svého jednání, zhodnotit důsledky bezdůvodného volání na tísňové linky

Žák

- na konkrétních příkladech rozpozná mimořádnou událost,
- jedná racionálně podle osvojeného schématu v případě, kdy se ztratí a zná čísla na tísňovou linku, domů, do školy,
- rozpozná rozdíl mezi signály (varovný signál, požární poplach, zkouška sirén),
- chová se účelně v případě požáru, mimořádné události i jiných rizikových situací běžného života, hledá pomoc u důvěryhodné osoby.

Učivo

První pomoc (opakování a rozvíjení učiva osvojeného ve 2. ročníku)

Mimořádné události

- seznámení s pojmem,
- nejčastěji mimořádné události povodně, vichřice, požáry, laviny, únik nebezpečných látek),
- varování před nebezpečím (konkretizace různých způsobů varování, varovný signál Všeobecná výstraha),
- zásady volání na tísňové linky (kdy volat, rizika a dopady bezdůvodného chování na tísňové linky)

Požáry

- (modelové situace způsobů chování při požárech), nebezpečí zábavné pyrotechniky)

Péče o zdraví a prevence rizik

- bezpečné chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel,
- nebezpečí za tmy, chování při setkání s cizím člověkem,
- citlivé a věku odpovídající vysvětlení podstaty rizikového chování (v souvislosti se šikanou, drogami, fyzickým a duševním násilím, agresivitou), jejich možnosti dopadů na zdraví (fyzické i duševní), pomoc v nouzi, příklady ze života,
- co mi může pomoci, když jsem v mimořádné situaci

5.8.3.4 4. ročník

Cíl:

Rozvíjet u žáků schopnosti bezpečně se orientovat a pohybovat ve známém prostředí (blízkém okolí školy a bydliště) i v méně známém prostředí (jiné části obce, města, příroda) za použití plánů a map

Žák:

- bezpečně se pohybuje v budově i mimo budovu v případě rizikových situací (nouzové východy, označení únikové cesty), aplikuje pravidla bezpečného chování v různých situacích,
- zvládá základní pravidla bezpečného zacházení s ohněm,
- rozezná označení uzávěrů vody a plynu,
- poskytne základní první pomoc (desinfikuje a ošetří drobná poranění, ošetří opařeniny a popáleniny, zastaví krvácení, zafixuje zlomenou končetinu),
- přivolá pomoc dospělého k záchraně tonoucího

Učivo:**Osobní bezpečí a prevence duševního a fyzického zdraví**

- vysvětlení významu pojmů: poznávání cizího prostředí, strach, stres, zbabělost, statečnost... příběhy ze života,
- evakuace (obecně),
- označení uzávěrů, rozvody plynu, vody, elektřiny, označení východů (ve škole),
- bezpečné chování v různých životních situacích a různých prostředcích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel,
- rizika letních prázdnin,
- nález neznámého předmětu, látky, munice, sloupy a stožáry elektrického vedení, spadlé dráty elektrického vedení, transformátory, železniční vagony

Požáry a jejich rizika

- příčiny vzniku požárů,
- požáry v přírodě, lesní požáry,
- největší rizika požáru

Péče o zdraví a poskytování první pomoci

- různý obvazový materiál a technika vzhledem k poraněné části těla, nácvik,
- rizika u vody (bazény, vodní plochy, vodní víry, tonutí, záchrana tonoucího, pohyb na zamrzlých přírodních vodních plochách,
- co se může dít v nebezpečných situacích

5.8.3.5 5. ročník

Cíl:

Rozvíjet u žáků dovednost poskytnout pomoc při běžných úrazech či onemocněních, včetně základního ošetření, i ovládnout život zachraňující úkony (resuscitace)

Žák:

- rozlišuje příčiny úrazů, případné příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence, případné léčby,
- v modelové situaci uplatní správný postup při zásahu jiného člověka elektrickým proudem,
- ošetří úrazy různého charakteru,
- charakterizuje základní složky, funkce a činnosti integrovaného záchranného systému,
- rozlišuje situace, kdy lze a kdy nelze uhasit požár,
- pozná zneužívající osobu (blízkou i neznámou), rozezná rizikové situace, riziková místa i rizikové osoby o řekne ne na nevhodné návrhy, má základní povědomí, umí přivolat pomoc

Učivo:

Integrovaný záchranný systém (složky, význam ve vztahu k řešení mimořádných událostí (obecně),

Požáry a jejich rizika

- způsoby chování při požárech (modelové situace), možnosti hlášení požáru,
- hasící přístroje (všeobecně), při požáru, nácvik evakuace,
- evakuační plán – význam, náskres evakuačního plánu (doma), požární hlásiče,
- úniková cesta, druhy únikových cest, význam značek označujících únikové cesty

Péče o zdraví a poskytování první pomoci

- resuscitace (praktická ukázka, nácvik),
- přivolání pomoci, nahlášení událostí (praktický nácvik),
- prevence rizik letních a zimních sportů (cyklistika, bruslení, výškové sporty, vodní sporty, horská turistika, lyžování, snowboarding aj. – výstroj a výzbroj),
- rizika otrav, jejich příčiny a příznaky (léky, houby, jedovaté houby, zkažené potraviny, plyn, alkohol, cigarety, drogy, čisticí prostředky, chemické látky, neznámé a nebezpečné látky ve sklepích, na skládkách odpadů)
- rizika v souvislosti s provozem elektrických a plynových spotřebičů

Podpora a ochrana fyzického a duševního zdraví, prevence, psychického onemocnění a násilí namířenému proti sobě samému

- vysvětlení pojmů: skutečné hodnoty, citová a mravní znalost, pomoc, neštěstí, přátelství, trápení, lhostejnost, diskriminace, šikana (obecně), kyberšikana (obecně), násilí psychické a fyzické (obecně), linka bezpečí, dobrý příklad, ochrana slabších, dobrý skutek, síla odpuštění, ochrana identity, sebepoškozování, sebevraždy, ohrožování a poruchy duševního vývinu v dětství a dospívání, psychické újmy virtuálního světa,
- rizika a možné dopady – nevhodné dotyky, obtěžování, fotografování,
- základy zvládání stresových stavů,
- nebezpečí internetu

6. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Přehled:

- 6.1.1 Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků
- 6.1.2 Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou
- 6.1.3 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků
- 6.1.4 Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií
- 6.1.5 Zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s § 15, odst.2, vyhlášky č. 48/2005 Sb., včetně předem stanovených kritérií
- 6.1.6 Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovní hodnocení a klasifikace
- 6.1.7 Způsob získávání podkladů pro hodnocení
- 6.1.8 Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách
- 6.1.9 Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- 6.1.10 Výchovná opatření

6.1.1 Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Vycházejí z § 51, 52 a 53 zákona č. 561/2004 Sb. v platném znění a z § 14 až 23 vyhlášky č. 48/2005 Sb. v platném znění

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je:

- jednoznačné,
- srozumitelné,
- srovnatelné s předem stanovenými kritérii,
- věcné,
- všestranné.

6.1.2 Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou

- Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení.
- Za první i druhé pololetí vydává škola žákovi vysvědčení.
- Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem po projednání v pedagogické radě.
- Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková.
- Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka.
- Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem průběžné klasifikace.
- Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
- Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.
- Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.
- V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
- Ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně.
- Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i ke snázivosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.
- Ředitel školy je povinen působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.
- Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
 - průběžně prostřednictvím žákovské knížky,
 - před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období),
 - při konzultačních hodinách,
 - případně kdykoliv na požádání zákonných zástupců žáka.
- V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem. Případy zaostávání žáků v učení se projednají v pedagogické radě.

- Žáci školy, kteří po dobu nemoci nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech, popřípadě jen z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy znovu nezkoušejí a nehodnotí. Jejich klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení v předmětech, ve kterých byli klasifikováni, je závazná. V předmětech, ve kterých nebyli vyučováni, se nehodnotí.
- Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.
- Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy.
- To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval. Ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučujícího vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.

6.1.3 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.
- Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.
- Chybu je třeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.
- Při sebehodnocení se žák snaží popsat:
 - co se mu daří,
 - co mu ještě nejde,
 - jak bude pokračovat dál.
- Při školní práci vedeme žáka k tomu, aby komentoval svoje výkony a výsledky.

- Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

6.1.4 Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

Hodnocení prospěchu

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

Na vysvědčení se u žáků prvního stupně použije pro zápis stupně hodnocení číslice.

Předměty s převahou výchovného zaměření

Výtvarná výchova, hudební výchova, tělesná a výchova. Při klasifikaci v těchto předmětech se hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice obecně,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná tělesná zdatnost žáka a osobní zlepšení žáka.

U žáka se smyslovou nebo tělesnou vadou, vadou řeči, prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování se při hodnocení a klasifikaci přihlédne k charakteru postižení.

Učitelé se při tom řídí platným metodickým pokynem MŠMT ČR.

Hodnocení chování

Chování žáka je klasifikováno těmito stupni:

- 1 – velmi dobré
- 2 – uspokojivé

3 – neuspokojivé

Klasifikaci chování navrhuje třídní učitel. Návrh projedná v pedagogické radě s učiteli a ředitelem školy.

Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování – školního řádu a dalších dohodnutých pravidel.

Škola hodnotí a klasifikuje žáka především za jeho chování ve škole.

Kritéria pro jednotlivé stupně:

1 – velmi dobré

- Žák bez problémů dodržuje pravidla chování. Nedopouští se žádných významných přestupků proti pravidlům chování. Má kladný vztah ke kolektivu třídy. Pomáhá při utváření pracovních podmínek ve školní práci.

2 – uspokojivé

- Chování žáka je v podstatě v souladu s pravidly chování a s ustanovením školního řádu. Dopouští se závažnějšího přestupku, nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Narušuje činnost kolektivu. Důvodem pro uspokojivé chování může být i více jak 6 neomluvených hodin.

3 – neuspokojivé

- Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a se školním řádem. Dopouští se takových přestupků, kdy je ohrožena výchova a bezpečnost žáka samotného i jiných žáků. Záměrně narušuje činnost kolektivu. Důvodem pro neuspokojivé chování může být i více jak 18 neomluvených hodin.

Celkový prospěch žáka na vysvědčení

Celkový prospěch žáka je hodnocen:

- na prvním stupni základní školy stupněm:
 - prospěl s vyznamenáním
 - prospěl
 - neprospěl
 - nehodnocen

Žák je hodnocen stupněm:

prospěl s vyznamenáním – není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 (nebo odpovídajícím slovním hodnocením) a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré.

prospěl – není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

neprospěl – je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením, nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí.

nehodnocen – není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

6.1.5 Zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s § 15, odst.2 vyhlášky č.48/2005 Sb., včetně předem stanovených

- slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy.
- U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

6.1.6 Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace

Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení

Prospěch	
Ovládnutí učiva předepsaného školním vzdělávacím programem	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Úroveň myšlení	
1 – výborný	dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení
5 – nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Úroveň vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	i na návodné otázky odpovídá nesprávně

Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 – nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Píle a zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stále podněty
5 – nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Chování	
1 – velmi dobré	Žák bez problémů dodržuje pravidla chování. Nedopouští se žádných významných přestupků proti pravidlům chování. Má kladný vztah ke kolektivu třídy. Pomáhá při utváření pracovních podmínek ve školní práci.
2 – uspokojivé	Chování žáka je v podstatě v souladu s pravidly chování a s ustanovením školního řádu. Dopouští se závažnějšího přestupku, nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Narušuje činnost kolektivu. Důvodem pro uspokojivé chování může být i více jak 6 neomluvených hodin.
3 – neuspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a se školním řádem. Dopouští se takových přestupků, kdy je ohrožena výchova a bezpečnost žáka samotného i jiných žáků. Záměrně narušuje činnost kolektivu. Důvodem pro neuspokojivé chování může být i více jak 18 neomluvených hodin.

6.1.7 Způsob získávání podkladů pro hodnocení

Učitel musí získat ve svém předmětu takové množství podkladů pro hodnocení, aby byl žák hodnocen co nejobektivněji.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
- kontrolními písemnými pracemi,
- analýzou výsledků různých činností žáka,
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby i s jinými institucemi,
- portfolia žáků dle §41.

V určeném termínu na konci klasifikačního období učitelé zapíší číslicí do katalogových listů žáků – do systému Bakalář – výsledky celkové klasifikace.

6.1.8 Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

Komisionální zkouška

Komisionální zkouška se koná v těchto případech:

- má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí,
- při konání opravné zkoušky. "

Pravidla pro konání komisionální zkoušky

- Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy.
- Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
- přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za řádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise, protokol podepíší všichni členové komise.
- Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
- Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
- Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

- Třídní učitel zapíše do třídního výkazu poznámku o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem poslední zkoušky.

6.1.9 Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.
- Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.
- Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb a podobně.
- Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.
- Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
- Žák zařazený do zdravotní tělesné výchovy při částečném osvobození nebo při úlevách doporučených lékařem se klasifikuje v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení i k jeho celkovému zdravotnímu stavu.

6.1.10 Výchovná opatření

Výchovná opatření jsou pochvaly a opatření k posílení kázně.

- Opatření k posílení kázně se ukládají při porušení povinností stanovených školním řádem. Dle závažnosti tohoto porušení lze uložit:
 - napomenutí třídního učitele
 - důtka třídního učitele
 - důtka ředitele školy.
- Udělení pochvaly, která se uvádí na vysvědčení, podléhá projednání v pedagogické radě.
- Napomenutí nebo důtku neprodleně oznamuje třídní učitel řediteli školy. Ředitel školy po projednání v pedagogické radě může udělit důtku ředitele školy.
- Napomenutí a důtky oznamuje třídní učitel neprodleně rodičům žáka prokazatelným způsobem.
- Výchovná opatření (napomenutí, důtky a pochvaly zaznamenává třídní učitel do katalogového listu)

Pravidla pro udělení výchovných opatření

- Drobné přestupky proti školnímu řádu (zapomíná pomůcky, úkoly, vyrušuje při vyučování, je hrubý a podobně) si evidují vyučující jednotlivých předmětů.
- Pokud jsou drobné přestupky časté, informuje vyučující třídního učitele, který rozhodne o výchovném opatření.
- Podle závažnosti a četnosti provinění třídní učitel rozhodne o informaci rodičů prostřednictvím zápisu informace do žákovské knížky (informace rodičům o zhoršujícím se chování jejich dítěte)
- Nenastane-li náprava, udělí třídní učitel podle četnosti a závažnosti provinění napomenutí třídního učitele.
- Nedojde-li po udělení napomenutí třídního učitele k nápravě, udělí třídní učitel podle četnosti a závažnosti provinění vyšší stupeň výchovného opatření – důtku třídního učitele nebo důtku ředitele školy.
- Uvedená posloupnost při udělení opatření k posílení kázně nemusí být dodržena, dopustí-li se žák závažnějšího přestupku proti školnímu řádu.
- Za činy přesahující rámec povinností žáka může učitel udělit ocenění. Tato ocenění budou vyhodnocena v průběhu čtvrtletí a budou udělena písemnou formou jako pochvala na předepsaném formuláři.
- Současné udělení opatření k posílení kázně a pochvaly se nevylučuje.
- Všechna výchovná opatření se zapisují do katalogových listů žáků.